

SOMNIUM

Peter Martiniak

Peter Martiniak

SOMNIUM

AMICITIA SUPER OMNIA

Copyright © Peter Martiniak, 2018

martiniak.peter@gmail.com

ISBN (PDF) 978-80-570-0294-9

ISBN (EPUB) 978-80-570-0295-6

ISBN (MOBI) 978-80-570-0296-3

CUM PAUCIS VERBIS...

*Priateľstvo nadovšetko.
Priateľstvo je viac ako talent.
Je viac ako moc.
Rovná sa takmer rodine.*

(Don Vito Corleone)

Mafia v stredovekom šate. I takto stručne by sa dal charakterizovať román *Somnium*, ktorého námet intenzívne čerpá z tematiky Krstného otca. Šlo by však len o popis neúplný a pristrohý, pretože kniha sa svojou dejovou, ideovou a obrazovou konštrukciou pokúša naplniť ambíciu viacúrovňového diela.

Fabulová vrstva románu je vsadená do prostredia fiktívnej stredovekej Ríše, ktorá vznikla dávnou separáciou od rímskeho impéria, odnepamäti sa vyvíja nezávisle od okolitého sveta a úrovňou svojho sociálneho percipovania ho predbieha o niekoľko storočí, v mnohých aspektoch sa tak približujúc súčasnej dobe. Ríša sa riadi utopistickým zákonom *Somnia*, zdôrazňujúcim vieru v dobro spoločnosti, princípy liberálnej demokracie a ochranu ľudských práv, v dôsledku ktorej trestá zločin akéhokoľvek druhu s laxnosťou, aká v stredoveku nemá obdoby. V krajine sa tak v priebehu storočí rozmáhajú nezákonné syndikáty, ktoré skrze mafiánske praktiky systematicky zneužívajú slabiny zákona vo svoj prospech. Ríša preto čelí dlhodobej dileme, či má zmysel pridržať sa hodnôt *Somnia* a s nimi súvisiaceho rýchleho sociálneho pokroku, alebo sa prinavrátiť do čias temna, kedy sa hodnota ľudského života posudzovala primitívnejším a krutejším spôsobom.

Alexius, starnúci patriarcha jednej z najsilnejších mafiánskych gíld Ríše, buduje svoje nezákonné impérium na neobvyklej filozofii

sústavného rozširovania okruhu priateľov. Chráni ich pred nástrahami konkurenčných zločineckých spolkov, na ktoré je zákon Somnia vo svojej benevolentnosti prikrátky, a jediné, čo za svoju pomoc vyžaduje, je priateľstvo. Hoci je sám významnou hlavou podsvetia, v mene vyššieho dobra proti podsvetiu bojuje, čím nepriamo pomáha Ríši udržať riadený zločin na tolerovateľnej úrovni.

Udalosti naberú spád, keď sa štyri najsilnejšie gildy krajiny spájajú s cieľom novej možnosti nemorálneho podnikania a Alexius čelí neľahkej výzve narušiť ich plány. Podarí sa mu ustáť tlak zjednotenej konkurencie, ktorá je ochotná spraviť čokoľvek pre plynulý tok čierneho obchodu? Odpoveď prichádza v podobe Stelly, ľudom zbožňovanej mladej šampiónky populárnych bojových hier, ktorá sa s Alexiovou podporou voválí do sveta mafie a v túžbe po krajšom zajtrajšku si sebavedomým šírením dobroty začne naplňať svoj vlastný veľký sen.

S plynutím viacerých dejových línií sa čitateľovi postupne odhaľuje ideová vrstva románu, ktorá zdôrazňuje význam snívania v živote človeka, glorifikuje silu priateľstva a túžbu po harmonickej spoločnosti, venuje sa úvahám nad konfliktom dobra a zla vo vnútri človeka i society, zaoberá sa problematikou obmedzovania slobody jednotlivca v prospech ľudstva, vykresľuje rôzne podoby viac či menej prirodzenej lásky, načrtá morálne otázky budovania lepšieho sveta, zamýšľa sa nad nejednoznačnosťou správnosti názoru väčšiny, spochybňujúc tak častokrát slepo akceptovanú všeobecnú pravdu, a konfrontáciou čitateľa s náročným pohľadom na viacero aspektov ľudskej existencie mu podsúva otázku zmyslu života.

Kniha sa taktiež snaží budovať vlastnú obrazovú vrstvu a presadzovať názor, že forma je nemenej dôležitá od obsahu. Konštrukčne inklinuje k rozvitým súvetiam a teatrálnym dialógom, opiera sa o množstvo poznámok v podobe latinských pojmov a citátov, pokúšajúc sa tak o literárno-vizuálne dielo. Upúšťa od pridlhých statických opisov, sústreďuje sa na vykresľovanie emocionálneho rozpoloženia hlavných postáv a v kľúčových situáciách sa snaží čo najdetailnejšie zachytiť atmosféru konkrétneho okamihu, vďaka čomu ju s odstupom času možno čítať viackrát. Ide

o knihu pre náročnejšieho čitateľa, tematicky balansujúcu na rozmedzí utópie a dystópie, spájajúcu prvky kriminálneho, sociálneho, psychologického, lúboštného a existencialistického románu v prostredí, ktoré je čiastočnou projekciou dnešného sveta. Jej primárnym cieľom je vyvolať v čitateľovi hlbšie emócie a primäť ho k úvahám nad nevšednými nadčasovými otázkami, aké si nekladie dennodenne.

V príbehu sa vyskytne niekoľko neprehliadnuteľných referencií na sfilmovaný román Krstný otec, ktoré boli cielene zakomponované ako pocta režisérovi F. F. Coppolovi.

autor

PROLOGUS

„Zamýšľali ste sa niekedy nad príčinou vzniku Ríše?“ opýtala sa Stella. „Je podľa vás skutočne pravdou, že táto krajina povstala z čistej túžby po Somniu, alebo našich praotcov viedli k stvoreniu vysnenej zeme iné pohnútky?“

„Na túto otázku by si mohla nájsť čiastočnú odpoveď v samotnej definícii Somnia,“ odvetil Patriarcha. „Je ti známe jej znenie?“

Stella zalovila v pamäti a pokúsila sa citovať poučku: „Somnium je národným étosom Ríše, garantujúcim rovnosť slobôd, práv a príležitostí sociálneho rastu tak jej súčasnému obyvateľstvu, ako i budúcim generáciám, skrze tvrdú prácu, sebazdokonaľovanie sa a systematickú cestu za vytýčeným snom.“

„Somnium zdôrazňuje žitie naplno v prítomnosti a vidinu vždy lepšej budúcnosti,“ doplnil Patriarcha, „pričom netápa v skúmaní nepodstatnej dávnej minulosti. Pri úvahách nad vznikom Ríše treba brať na zreteľ fakt, že nezáleží na spôsobe, akým sa pred mnohými stáročiami naši predkovia odtrhli od mocného rímskeho impéria, z ktorého sa vplyvom pýchy vlastnej veľkosti vytratila добрôta, ľudskosť a súdržnosť. Nezáleží na tom, ako sa nová, do tej doby neobjavená zem osídľovala, ani kde sa vlastne rozkladá, ani ako sa podarilo izolovať jej fundament od nástrah zmýšľania zbytku sveta, a vlastne ani to, či by cudzie krajiny dakedy boli schopné pochopiť základné princípy jej uholného kameňa. Podstatné je to, že sa nám v jednote a sile presvedčenia za spoločnú vznešenú vec podarilo vybudovať krajinu, o akej ostatné národy môžu iba snívať, zatiaľ čo my ich sen môžeme žiť.“

„Lenže pokiaľ sa naša existencia posúva do sféry sna,“ zamyslela sa Stella, „neznamená to, že Ríša v očiach človeka reality vlastne nejestvuje?“

„O tom nech si človek reality spraví úsudok sám,“ uzavrel Patriarcha. „Nám prislúcha ukázať mu, ako by jestvovať mohla.“

Pars I

VESPER

Capitulum I

ANIMAE UMBROSAE

Tu sa zľahka ozrejmuje politický, hospodársky a spoločenský systém krajiny zastrešujúcej nasledujúci príbeh, aby sa tento mohol chopiť fabuly in medias res. Vysvetlí sa dôvod vzniku štyroch veľkých gíld organizovaného zločinu a ich vplyv v hlavnom meste.

Ríšu tvorila rozsiahla, na severe prevažne hornatá, na juhu rovinatá krajina s viac ako dvoma miliónmi obyvateľov, z ktorých približne jedna štvrtina žila v Regii, prístavnom hlavnom meste, rozprestierajúcom sa v juhozápadnej časti zeme. Regia bývala na svoju dobu nevidane husto osídlená, čo sčasti vypovedávalo o potrebe občanov, predovšetkým mladých slobodných ľudí, nežiť podľa nudnej šablóny, nadosmrti predznamenajúcej len fádny kolobeh jedla, práce, spánku a množenia sa. Hlavné mesto bolo totiž strediskom všemožného diania, centrom politiky, vedy, diplomacie, kultúry i obchodu; každý, koho lákal nezávislý život, kto mal chuť skúsiť podnikáť alebo vzhlíadal k nadčasovejším cieľom, túžil aspoň na niekoľko rokov žiť v Regii, vediac, že čas v nej strávený bude zaručene plný nevšedných skúseností.

Po dlhé veky v Ríši úspešne fungoval demokratický politický systém, zdôrazňujúci nevyhnutnosť dodržiavania ochrany ľudských práv a slobôd. Občania Ríše mali možnosť voliť na kratšie či dlhšie obdobie reprezentantov svojich záujmov do všetkých úrovní riadenia krajiny, počnúc komunitami, obcami a mestami, riešiacimi problémy lokálneho rozsahu, končiac senátom, zaoberajúcim sa globálnou politikou a celospoločenskými otázkami. Režim bol nastavený výsostne pre potreby obyvateľstva a bedlivo ho chránil pred akýmkoľvek náznakom autokracie, totality či tyranie zo strany

vedúcich autorít, od ktorých prísne vyžadoval riadenie zeme v duchu hesla „*praesis ut prosis, ne ut imperes.*“¹

Základným abstraktným cieľom mocenskej zložky Ríše bolo smerovanie ľudu k šťastnému životu, k budovaniu pomyselného raja na zemi, kde si každý nájde svoj sen a dostane možnosť ho naplniť. Komplexná myšlienková regula, vedúca k tejto méte, časom dostala príznačný názov SOMNIUM a nadobudla črty zákona, normy, svetonázoru, náboženstva, predpisu, odporúčania, ideológie či filozofie viery v progres ľudstva. Dodržiavaním zásad Somnia človek ako člen society nadobudol status správneho, počestného a všeobecne rešpektovaného, pokladajúc tak sebe i spoločnosti ideálny uholný kameň pre pevnosť dlhodobého blaha a prosperity.

Najvyššou spoločenskou a morálnou autoritou Ríše bol kráľ. Jeho rola sa však v porovnaní s vladármi ostatných zemí značne odlišovala. Šlo o nadosmrti platný, nie však dedičný titul; panovník bol volený celým národom spomedzi neobmedzeného počtu skúsených, schopných a bezúhonných kandidátov, ktorí museli popri preukázaní spôsobilosti svojím verejným vplyvom dlhodobo prejavovať absolútnu oddanosť Ríši. Rolou kráľa bolo pred všetkými vrstvami populácie reprezentovať princípy Somnia, ísť ľudu vzorom, ku ktorému mohli vzhliadať v nerozhodných chvíľach, a vďaka svojmu všeobecne akceptovanému nadhľadu zaujímať sudcovský postoj k problematickým životným otázkam. Panovník bol síce ústrednou, ale viac-menej len reprezentatívnou autoritou Ríše; neoplýval totiž výkonnou mocou. Zato mu však prislúchalo právo veta, ktoré mal povinnosť uplatňovať, ak by azda kroky vládnucej garnitúry nabrali smer, čo nekorešponduje so Somniom.

Najsilnejším politickým hýbateľom Ríše bol senát, tvorený šesťdesiatimi štyrmi členmi, volenými na obdobie štyroch rokov a koordinujúcimi osem najdôležitejších ríšskych rezortov: vigiles,² justíciu, zdravotníctvo, školstvo, výskum, hospodárstvo, kultúru a import. Senát vytváral a upravoval zákony, plánoval rozpočet krajiny a staral sa o jej progres. O pravidelné zvolávanie senátu sa staral jeho predseda, ktorý zároveň zaujímal i rolu miestodržiteľa

---

¹ spravuj s cieľom úžitku, nie s cieľom vládnutia

² strážcovia, ochrancovia zákona

trónu a v prípade panovníkovho úmrtia mal na starosti vyhlásenie nových kráľovských volieb.

Rozhranie Somnia, implementované transparentnou a sociálne orientovanou vládou, bolo skvelým predpokladom pre rozkvet Ríše v dokonalú krajinu. Lenže predpoklad samotný nestačí, ten bolo treba podporiť ľudským presvedčením za spoločnú dobrú vec. A práve tu niekde došlo k zlyhaniu dobroprajne nastaveného systému, tu sa odhalila obrovská trhlina režimu, ktorú Somnium nedokázalo sceliť; nepočítalo totiž s odvekou ľudskou túžbou po vládnutí, výnimočnosti, obdive, moci a nadradenosti, pozabudnúc, že *radix malorum est cupiditas*.³ V spoločnosti povstali individuality, ktorým nestačilo mať sa dobre, keď profitujú i všetci ostatní; potrebovali vyčnívať, vládnuť, byť tými, čo posúvajú figúrky na šachovnici komunít, obcí, miest i celej Ríše. Čo nedokázali docieľiť zákonnou cestou, hľadali na tej opačnej, a tak začali vznikáť tajné skupiny – gildy – obchádzajúce zákon, neštítiace sa vzoprieť ríšskym inštitúciám a definujúce si pravidlá integrácie do spoločnosti po svojom. Ich činnosť viedla k pomalému, ale neodvratnému rozmachu organizovaného zločinu, ktorý v priebehu storočí presiakol do všetkých úrovní society a stal sa dlhodobou najobsiahlejším problémom Ríše.

Somnium – bezrozmerná viera v harmonický život všetkých ľudí bez rozdielu – zlyhalo v nesprávnom kľúčovom predpoklade, že človek je vo svojej podstate dobrý. A pritom, žiaľ, žiaden človek nie je len dobrý, lebo v duši každého sa večne hľadá ekvilibrium dobra a zla.

Gildy vznikali a zanikali, kooperovali a viedli medzi sebou tajné vojny, jedny sa ničili, iné zjednocovali do väčších. Ich moc sa rozrastala nad rámec miest a pod ich kontrolou spočívala značná časť bohatstva krajiny, ktoré si všemožne, rafinovane, úzkostlivo strážili. Pravidlá podsvetia boli oveľa drsnejšie ako zákony Somnia, a tak nečudo, že gildy dokázali založiť a udržať v rozkvele len tí najtvrdší a najinteligentnejší vodcovia. Boli to osoby prísne, autoritatívne, dominantné, priam diktátorské, so silno vyvinutým citom pre

---

³ chamtivosť je koreňom zla

upevňovanie moci. Zatiaľ čo Cor Regni⁴ ich označovalo ako animae umbrosae,⁵ väčšinou im prischol ľudový pojem *patriarchovia*, zvyrazňujúci pred verejnosťou najvyššie postavenie v rámci ich tajných komunit. Patriarcha gildy predstavoval vrchol pomyselnej čiernej hory, špičku zloprajného ľadovca, ktorý sa Cor Regni snažilo zákonným spôsobom rozdrviť a stopiť. Lenže dokázať zločiny kormidelníkom týchto tajných spolkov bývalo často nemožné i pre najlepších právnikov Ríše; čím boli totiž gildy rozsiahlejšie, tým zložitejšie sa získavali dôkazy a svedkovia dostatočne odvážni na to, aby prehovorili na súde o činoch animae umbrosae.

Na jednej strane sa patriarchovia mohli tešiť enormnej moci, vplyvu a bohatstvu, na strane druhej však neustále maskovať svoju činnosť, žiť pod drobnohládcom vigiles a v neposlednom rade čeliť hlavám konkurenčných gíld, prichádzajúcich ich spoločenstvá skupovať, vydierať či vyhladiť. Vstupenky do čierneho kolotoča boli totiž drahé a kolotoč samotný riskantný.

V časoch odohrávania sa tohto príbehu vládli podsvetiu Regie štyri etablované gildy ako majestátne chobotnice, rozvíjajúce svoje chápadlá do všetkých končín Ríše. Vplyvom času, kryštalizáciou poľa pôsobnosti a dôsledkom striedania sa osôb na pozíciách patriarchov sa tajné spolky začali medzi ríšskymi autoritami i bežným ľudom zjednodušene označovať farbami.

Patriarcha Valerius viedol najstaršiu a dlhodobu i najvplyvnejšiu Červenú gildu. Bol známy tvrdosťou, neúprosnosťou, ráznym jednaním a agresívnym smädcom po rýchlo dosiahnutom vplyve v podsvetí. Valeriovi slúžilo najviac pedites⁶ a on neváhal ich silu využívať pri vyberaní výpalného, vydieraní, únosoch alebo nájomných vraždách. Jeho neraz slepá chuť po moci ho veľakrát doviedla do konfliktov s Cor Regni, jeho muži boli dolapení a on

---

⁴ Cor Regni (Srdce Ríše) bol názov pre obrovský komplex najdôležitejších ríšskych inštitúcií, nachádzajúci sa v centre Regie. Zahŕňal kráľovský palác, najvyšší súd, budovu senátu, centrály ôsmich hlavných ríšskych rezortov a množstvo ďalších objektov.

⁵ tienisté duše

⁶ Pedites (pešiáci) boli v Ríši posledným článkom štandardnej hierarchie podsvetia. Neplánovali, nerozhodovali, netvorili stratégie ani nemali pod sebou ďalšie osoby; boli to len poslušní exekútori príkazov svojich nadriadených.

utrácal veľké peniaze na úplatky za ich vyslobodenie alebo aspoň zmiernenie trestu.

Zločiny Červenej gildy však boli často oči kolúce, nedali sa len tak zamiesť pod koberec peniazmi a odsúdeným vinníkom hrozili dlhoročné tresty odňatia slobody. Vtedy Valerius presviedčal uväznených členov, že nezapretie gildy sa im – a najmä ich najbližším – oplátí. Tento úkon, pravda, nemusel robiť pričasto; trestancom bolo nad slnko jasnejšie, že svedčiť proti nadriadeným, alebo nebodaj proti svojmu patriarchovi, by znamenalo ich koniec nielen v gilde, ale pravdepodobne i na svete. Aby Valerius svoje nekalé praktiky kryl, investoval do mäso priemyslu, poľnohospodárstva a všetkých druhov športových odvetví, predovšetkým populárnych ľudí albi,⁷ a keďže v týchto kruhoch dobre chodil, mal pod palcom i organizáciu ilegálnych ľudí rubei.⁸ Hlavy ostatných gíld Valeria pre jeho surovú a nerozumnú tvrdohlavosť nemali v láske, silu jeho vplyvu si však nedovolili nerešpektovať.

Zelenej gilde šéfoval patriarcha Lucretius. Do jeho portfólia patrilo zastrešovanie hazardu a prostitúcie, šírenie narkotík a spolupráca s hercami, hudobníkmi, spevákmi a spisovateľmi celej Ríše. Zelená gilda bola najrozsiahlejšou a najbohatšou zo všetkých,

---

⁷ Ľudia albi (biele hry) boli najslávnejším športom Ríše, v ktorom súperiace osemčlenné družstvá imitovali reálny boj na život a na smrť. Zápasníci nastupovali v chráničoch a s neškodnými replikami skutočných zbraní, aby sa predišlo nežiadúcim zraneniam. Na férovosť hry dohliadali rozhodcovia, posudzujúci jednotlivé zásahy jej účastníkov; kto padol, nesmel sa na predom stanovenú dobu zapojiť do hry. Cieľom bojujúceho družstva bolo dobyť súperov tabor, čo sa – najmä vo veľkých arénach, aranžovaných nepriechodným terénom a ťažkými prekážkami – dalo docieľiť rozsiahlou škálou stratégií. Vďaka vysokej miere fyzickej i taktickej náročnosti a mimoriadnej sledovateľnosti boli ľudia albi globálne prijímaným a uznávaným športom, ktorý chodievali sledovať tisíce občanov a ktorého šampiónom sa raz túžilo stať každé dieťa.

⁸ Do ľudí rubei (červených hier) nastupovali – na rozdiel od ľudí albi – zápasníci s reálnymi zbraňami a živí z arény odchádzali len víťazi. Organizácia týchto hier bola z pochopiteľných dôvodov ťažkým zločinom proti princípom Somnia, no v kruhoch podsvetia sa tešila enormnému záujmu a predstavovala vysoký zárobkový potenciál.

pretože Lucretius, brilantný ekonóm a zlodej na daniach, mal prsty v takmer každom pohostinstve či nevestinci, podporoval majiteľov podnikov v rozvoji nezákonných aktivít a v prípade odhalenia štedro kompenzoval ich straty. Sám pritom vlastnil sieť luxusných hotelov a reštaurácií, kde svojim činnostiam mohol dať nový rozmer; pre zámožných obchodných partnerov často organizoval drahé hostiny, neraz končiace orgiami. Mal reputáciu pôžitkárskeho, neškodného, opatrného a prezieravého patriarchu, s ktorým sa pri obchodných jednaniach takmer vždy dalo dohodnúť na kompromise. Lucretius neznášal násilie, veril v obchod na všetky strany a verejne vyznával všemohúcnosť reči peňazí.

Portfóliom najtajupľnejšej Modrej gildy bola justícia a kupovanie si moci v Cor Regni. Jej hlavou bola matriarcha Patricia, vynikajúca právnička a bývalá členka senátu, v ktorom vedela dokonale ťahať za nitky. Hoci bola Modrá gilda najmenej početnou zo všetkých, jej vplyv vzbudzoval u ostatných patriarchov veľkú úctu; každá súdna anima umbrosa dobre vedela, akou obrovskou mocou oplýva ten, čo dokáže ťahať za nitky v senáte alebo využívať silu vigiles vo svoj prospech. Modrá gilda investovala do školstva, výskumu a importu, tajne kradla a drahoo predávala patenty na najrôznejšie vynálezy, podchycovala si bystrých ľudí a poskytovala im pôžičky, ktoré jej neskôr splácali intelektuálnou činnosťou. Matriarcha Patricia bola mazaná ako líška v hraní diplomatických hier a konkurenčné animae umbrosae ju považovali za neporazitelnú v taktike využívania politickej moci.

A napokon silnú štvoricu spolkov organizovaného zločinu Regie uzatvárala Biela gilda na čele s patriarchom Alexiom. Jeho moc spočívala vo veľmi neobvyklom (podľa mnohých patriarchov naivnom) šírení filozofie priateľstva a vo výnimočne blízkom, záhadnom a častokrát závidenom vzťahu so súčasným panovníkom Titom. Alexius investoval svoj čas i kapitál do nespočetného množstva známych, ktorým pomáhal neraz altruistickým spôsobom a ktorí mu ostali nadosmrť zaviazaní; jedni v úprimnej vôli, iní v strachu z narušenia dobrého vzťahu s osobou, ktorej veľkosť vplyvu nikdy nik poriadne neodhadol. Alexiova reputácia mocného človeka so srdcom na správnom mieste časom nadobudla astronomický rozmer, ľud začal jeho gildu podvedome oddeľovať od ostatných a jeho samotného označovať ako jediného skutočného

Patriarchu, toho, čo pomôže blížnemu v tvrdzi, keď sa ostatní otáčajú chrbtom, toho, čo poskytne ochranu, keď sú vigiles bezmocní. Alexius sa na verejnosti často pohyboval bez prítomnosti osobných stráží; ktokoľvek by sa naňho pokúsil vztýčiť ruku v agresii, stal by sa nepriateľom kráľa i značnej časti ľudu.

Patriarcha disponoval nielen morálnym, ale i materiálnym bohatstvom; patrilo mu najväčší drevospracujúci podnik Ríše, poskytoval bezúročné pôžičky mladým ambicióznym remeselníkom, túžiacim po rozbehnutí vysneného biznisu, a efektívne ich chránil pred výpalníkmi ostatných gíld. Mal neobvykle rád mladých ľudí a najmä tých, ktorých postihli materiálne, fyzické či psychické ťažkosti pri hľadaní sa v živote, sa snažil smerovať k svetlejšej budúcnosti. Všetky tieto – a mnohé ďalšie – aspekty v pomerne krátkom období spravili z Alexia najmocnejšieho patriarchu Ríše.

Na virtuálnom bojisku Ríše po dlhé stáročia prebiehala nadčasová vojna o vnútro človeka. Na jednej strane stálo Cor Regni, reprezentujúce Somnium a vieru v jeho odkaz. Na opačnej strane operovali gildy, poukazujúce na nedostatky režimu a na prapodstatu ľudstvu vlastnému konfliktu dobra so zlom. V boji o moc, plnom intríg, zrád a bolesti, sa stala vernosť ideálom vzácnou komoditou. Zhluk viacerých významných udalostí, odohrávajúcich sa na jeseň roku 1335, primäl účastníkov tejto majestátnej hry k intenzívnejšiemu presadzovaniu svojich zámerov. Nastala neistá doba a nik nemal poňatia, ako vnútorná vojna Ríše dopadne, či sa z nej podarí vytlačiť dlhodobu prekvitajúcu korupciu a udržať harmóniu Somnia, alebo sa krajina postupne dostane pod totálnu kontrolu gíld.

V ovzduší visela búrka a takticky sa čakalo, skadiaľ udrie prvý hrom.

Capitulum II

LUDI RUBEI

Tu silná štvorica hláv podsvetia Regie diskutuje o novej možnosti spoločného podnikania, rozoberá sa jeho morálny dopad na spoločnosť a na scénu prichádza mladé dievča.

DEJ SÚČASNÝ, SOBOTA 14. OKTÓBRA 1335, 8 HODÍN VEČER
GEMMA VESPERTINA,⁹ CENTRÁLNA REGIA

Hostinec Gemma vespertina sa nachádzal medzi centrom Regie a jej severozápadnou štvrtou, len necelej pol míle od Cor Regni. Svoj názov získal vďaka nevídanému zelenkavému svetlu, ktoré dnu cez obloky pravidelne vnikalo pri západoch slnka, vytvárajúc tak vo vnútri rozprávkovú atmosféru. Ani zďaleka nepatril medzi najväčšie reštaurácie, nachádzalo sa tu len šesťnásť menších stolov, to však vždy znamenalo vyššiu úroveň súkromia. Tento fakt spolu s vysokým štandardom kuchyne (a s ním súvisiacou cenovou úrovňou) ho priam predurčoval k obchodným stretnutiam najrôznejšieho charakteru.

Bolo tesne pred ôsmou hodinou večer. Vo väčšine iných taverien bývala o tomto čase už zavretá kuchyňa a k vínu sa hosťom podávali na zahryznutie len zapekané osolené chleby so syrom. Malo to svoj zmysel; pre pracujúci ľud bolo totiž zvykom byť o desiatej hodine večer v posteli,¹⁰ takže sa bežne večerávalo ešte pred siedmou. V Gemme vespertine však varili, dokedy si to hostia – v drvivej väčšine kupci a investori – priali, a i po súmraku tu ostávali takmer všetky stoly obsadené, prípadne prestreté pre návštevy, ktoré ešte

---

⁹ Večerná gema

¹⁰ Spánok priemerného človeka Ríše bol nastavený na zdravých sedem hodín od desiatej večer po piatu ráno.

nedorazili. Lebo pradávna obyčaj napovedávala, že práve večerom sa zvykli uzatvárať obchody s najväčšou ľahkosťou.

V západnej časti hostinca sa nachádzal salónik, najlukratívnejšie miesto podniku, a to nielen pre najväčší stôl a fakt, že s príchodom mrku slnce cez prilahlý široký oblok zatápalo miestnosť magickou zelenou nádherou, no najmä preto, že sa dal uzavrieť a bol v značnej vzdialenosti od ostatných stolov, aby v žiadnom prípade nebolo možné načúvať dialógom, ktoré sa v ňom odohrávali.

Gemme vespertine velil Flavius, mladý usilovný šéfkuchár so zlatými vlasmi, ktorému pred ôsmimi rokmi patriarcha Alexius pomohol naštartovať podnikanie. Taverna kedysi bývala nikým nevlastnenou ruinou, smradľavým hniezdom ožranov a hávede závislej na ópiu. Časom však lekár, dohliadajúci na hygienu centra mesta, označil tamojší stav za neakceptovateľný. Ríša sem vyslala cucullae atrae¹¹ spraviť raziu, tie povaláčov pozatýkali alebo porozháňali, polorozpadnutý hostinec sa zbúral a spálil. Čistý pozemok razom nabral na lukratívnosti a zaujal viacero investorov. Mala nasledovať verejná súťaž o jeho odkúpenie; k žiadnej však nedošlo. Člen mestského koncilu, ktorý dostal na starosť dražbu, totiž dlžil drobnú službičku matriarche Patricii, a tak ju o situácii vopred informoval. Patricia sama o pozemok záujem nemala, no vedela, že keby sa dražba naozaj uskutočnila, vyhral by ju majetný a nenásytný Lucretius, celkom isto by na pozemku postavil nevestinec, rozširiac tak vplyv svojej Zelenej gildy v hazarde a prostitúcii (a prinesúc nevitáný nočný hluk do pomerne tichého okolia centra mesta). Z taktických dôvodov Patricii vyhovovalo, aby pozemok získal Alexius, s ktorým mala oveľa otvorenejší vzťah ako so zvyšnými dvoma veľkými patriarchami; pre ňu na rozdiel od nich nereprezentoval konkurenta na poli jej pôsobnosti. Ponúkla mu možnosť ilegálnej dohody s mestom mimo verejnú súťaž výmenou

---

¹¹ Termínom cucullae atrae (čierne kukly) sa označovala najlepšie trénovaná zložka vigiles. Nasadzovala sa v krízových situáciách a jej unikátne, nedosiahnuteľné bojové schopnosti, podoprené absolútnou lojalitou kráľovi a Somniu, vzbudzovali u zločincov veľkú bázeň. Cucullae atrae, ako to aj naznačuje ich názov, operovali v anonymite, so skrytými tvármi, aby ich nik z členov podsvetia nedokázal identifikovať a následne vydierať.

za *promissum auxilii*.¹² Biela gilda tak získala pozemok za smiešne peniaze.

Alexius sa časom zoznámil s Flaviom a hneď v ňom správne odhadol človeka milujúceho svoje povolanie, podnikateľa s veľkou víziou, no bez počiatočného kapitálu. A tak sa Patriarcha rozhodol, že na získanom pozemku prostredníctvom svojho drevospracujúceho podniku zabezpečí výstavbu novej útulnej taverny a dá ju Flaviovi do dlhodobého bezplatného prenájmu. Šéfkuchára táto ponuka mimoriadne potešila a podujal sa splatiť službu svojmu dobrodincovi najlepšie, ako len vedel – špičkovou prácou. Netrvalo dlho a z Gemmy vespertiny sa stalo pohostinstvo s vari najlepšou reputáciou v Regii, s vynikajúcou kuchyňou a navyše pod ochranou nekonfliktnej Bielej gildy. Reštaurácia dobre zarábala, no Flavius si zo zisku bral len to, čo potreboval na prežitie a zabezpečenie svojej rodiny, nikdy Alexia neoklamal, viedol presné záznamy príjmov a výdajov na suroviny i mzdy zamestnancov, za čo si ho Patriarcha veľmi vážil. Bývalý brloh opilcov rozhodne nemohol skončiť v lepších rukách a, paradoxne, čím menej ľudí o možnosti odkúpiť tento pozemok vedelo, tým pozitívnejší výsledok sa – hoci nezákonnou cestou – podarilo dosiahnuť.

V onen večer v Gemme vespertine panovala výrazne odlišná atmosféra ako po iné dni; bola tu uzavretá spoločnosť. Namiesto hodujúcich zákazníkov za stolmi v tichosti sedeli ozbrojenci pri vode s medom a citrónom. Všetko to boli robustní, dobre trénovaní chlapi, v mnohých prípadoch bývalí *vigiles*; ich výzor napovedal o výnimočných bojových schopnostiach a výkonnostne by sa temer mohli postaviť na jeden stupeň s *cucullae atrae*. Šlo o telesných strážcov hláv štyroch najväčších gíld, ktorých stretnutie mal hostinský Flavius vo svojom podniku toho večera zastrešiť.

---

¹² *Promissum auxilii* (prísľub pomoci) v kruhoch podsvetia predstavoval očakávanú budúcu protislužbu za preukázanú láskavosť. Kooperujúce gildy si pri vzájomnom obchode často platievali práve touto formou.

Schôdza sa mala začať o ôsmej večer, no patriarcha Valerius spolu so svojimi consuasormi¹³ čakal v salóniku už polhodinu vopred, pretože to bol práve on sám, kto stretnutie navrhol. Postupne dorazili Lucretius, Alexius i Patricia. Nik nemeškal; to by znamenalo bez ospravedlniteľného dôvodu neúctu. Krčmár ich všetkých osobne uviedol do salónika, ako sa na správneho hostiteľa patrí, a patriarchovia si so zdvorilým úklonom podali pravice, matriarchu navyše pobožkali na líce. Čakajúci Valerius navrhol Alexiovi ako domácemu (keďže hostinec spadal pod jeho ochranu) sedieť za vrchstolom, ten to však odmietol a predsedáť ponechal vodcu Červenej gildy, ktorý túto synodu zvolal.

Hlavy usadli za ťažký dubový stôl, na ktorom čakal jednoduchý predkrm z tvrdého údeného syra, lesného medu a bieleho hrozna, karafa s bielym, červeným i ružovým vínom a kanvica s horúcou čiernou kávou. Lucretius ako najstarší zúčastnený – mal už dávno po šesťdesiatke – pomohol uvoľniť prvotné napätie neformálnym dialógom o blížiacej sa zime, dvadsiatom piatom výročí kráľovej korunovácie a s ním plánovanou veľkou oslavou na Fore saeculorum.¹⁴ Patricia sa so vznešeným úsmevom pripojila vtipnými klebetami z prostredia senátu, na ktorých sa prísediaci muži vcelku pobavili. Za stolom sa rozhostila priateľská atmosféra a v nezanedbateľnej miere tomu napomáhal hostinského dávný nápad

---

¹³ Consuasor (poradca) býval mentálnou pravou rukou svojho patriarchu. Sám nerozhodoval, len ponúkal možné rozhodnutia a vysvetľoval ich budúce dôsledky. Pri verejných rokovaniach nikdy nevstupoval do diskusie. Patriarcha jeho rady potreboval pri zložitom taktizovaní.

¹⁴ Forum saeculorum (Námestie vekov) bolo najväčším a najstarším námestím Regie, rozprestieralo sa v jej juhozápadnej – prístavnej – časti. Zvykli sa tu často organizovať najrôznejšie festivaly, a preto bývalo veľmi obľúbeným miestom mladých ľudí.

– blčanie aromatizovaných sviec, ktorých vosk bol jemne napustený esenciou gaudia,¹⁵ zaháňajúcou v prísediacich negatívne pocity.

Zo štyroch vládcov podsvetia akoby hneď na prvý pohľad vyžaroval spôsob, akým riadia svoje gildy. Valerius zvykol nosiť drahé šaty s výraznými červenými gýčovitými prvkami a na silnej hrudi sa mu hompálal zlatý amulet s veľkým ohnivočerveným rubínom, sťaby symbolom jeho krvavého podnikania. Ako najmladší spomedzi patriarchov oplýval fyzickou silou muža v najlepších rokoch a tešil sa, keď si to ľudia všimali. Starý Lucretius bol so svojou rozkysnutou postavou a veľkým bruchom jeho pravým opakom. Obliekal sa staromódne, nevyzývavo, nikomu nepotreboval ukazovať, že je pri peniazoch; koniec koncov, vyhovovalo mu, že sa stal široko-ďaleko známym ako najväčší držgroš Ríše. Štyridsaťpäťročný Alexius napriek pribúdajúcim šedinám vyzeral zdravo, z tmavomodrých očí mu sršala neobyčajná vitalita. Keďže sa veľmi často stretával s bežnými ľuďmi, najmä remeselníkmi, chodieval všade v praktickom trvácnom koženom plášti, nešpiniacom sa od oleja, pilín alebo sadzí, a to ho vzhľadovo ani v najmenšom neradilo k typickým animae umbrosae. Matriarcha, dáma tesne pred štyridsiatkou, si pre frekventované styky so senátormi a vysokými ríšskymi hodnosťarmi potrebovala na šatníku dať záležať. Bolo jej blízke umenie a estetika, preferovala jednoduché oblečenie a vkusné šperky. Kdekoľvek na verejnosti vystupovala, pre svoj prirodzený pôvab a cit ku kráse vzbudila v mužoch žiadostivosť. Ani na tejto synode to nebolo inak; bystrému oku by neušlo, ako sa Valerius pri zvitání pokúšal bozkať ju čo najbližšie k perám.

Na stretnutia tohto typu si každý patriarcha zvyčajne prizýval svojho consuasora. Patricia i Lucretius týmto pravidlom pohrdali, pretože sa vo svojom biznise orientovali najlepšie sami, čo pred konkurenciou neraz vyvolávalo pocit nadradenosti. Valerius mal,

---

¹⁵ Gaudium (potecha) bolo najrozšírenejším narkotikom Ríše. Šlo o zmes šištičiek sušenej konopy, ópia a halucinogénnych bylín. Jej konzumáciou alebo fajčením človek dosiahol uvoľnenosť a pozitívne smerovanie mysle, pri väčších množstvách nekontrolovateľnú veselosť. Pravidelným užívaním (najmä nekvalitných zmesí) sa však stával silno závislým, preto Cor Regni označilo gaudium za ilegálne a jeho distribúciu tvrdo postihovalo.

naopak, consuasorov hneď dvoch, jedného pre finančné, druhého pre strategické záležitosti. Pri Alexiovi zasa stál jeho dlhoročný dobrý priateľ Varius, právnik i ekonóm v jednej osobe, ktorého Patriarcha považoval za seberovného a bez ktorého nikdy neučinil žiadne významné rozhodnutie s možným dopadom na budúcnosť Bielej gildy.

Hodiny odbili osem a v tej chvíli opatrne vstúpil do salónika majiteľ podniku, načo hostia pozvoľna stíchli; i tak sa len zo slušnosti zhovárali o nepodstatných záležitostiach. Flavius ešte raz všetkých hromadne privítal a poďakoval sa za ich prítomnosť v Gemme vespertine. Oznámil, že hlavným chodom večera bude na výber buď do chrumkava pečené prasiatko, alebo jemné teľacie s brusnicovou omáčkou; bohatá zeleninová obloha a chlieb zapekaný so syrom sú vraj samozrejmosťou.

Medzitým do miestnosti vkročila servírka s veľkou zaprášenou fľašou, ktorú Flavius prezentoval ako štvorročné – a teda na počesť vzácnjej návštevy ideálne odstáte – Lacrimae pratorum,¹⁶ a začala hosťom nalievať do krištáľových horčičiakov. Prítomných zaujal jej netypický zjav; bola nižšej, mimoriadne vytrénovanej postavy, bielu košeľu mala okolo ramien úplne napnutú a len dlhá zástera bránila v pohľade na silné stehná, tesno obopäté čiernymi koženými nohavicami. Najviac na nej upútali krátke, dočervena prefarbené vlasy, naznačujúce rebelskú povahu, a celkovo pôsobila dojmom profesionálnej športovkyne, ktorá si ako čašníčka len privyrábala. Návštevu obslúžila chladne, bez náznaku emócií, a to i keď sa na ňu Valerius významne zahľadel, akoby sa už odniekiaľ boli poznali. Keď podišla k Patriarchovi, posunkom jej naznačil, nech nenalievá; Alexius bol totiž široko-ďaleko známy tým, že nepije alkohol. Pozdvihla k nemu svoje výrazné modré oči, na okamih stuhla, krčné tepny jej prudko zapulzovali, z príťažlivej tváre sa vytratil chlad a mimovoľne pootvorila ústa. Trvalo to len zlomok sekundy, Patriarcha si to však stihol všimnúť a tento prirodzený, nefalšovaný prejav sympatií dievčaťu opätovoľ milým pohľadom. Hostinský

---

¹⁶ Lacrimae pratorum (Slzy lúčín) boli luxusným, silno aromatickým destilátom z čučoriedok a černíc, ktorý nebol taký tuhý ako napríklad slivovica, a preto sa ako aperitív zvykol podávať i dámam.

napokon oznámil, že večera sa bude podávať o štvrtú hodinu, mierne sa uklonil a spolu so servírkou opustili salónik.

Nato sa oči prítomných upriamili na Valeria. Nastal čas prejsť k obchodu.

„V prvom rade sa vám všetkým chcem poďakovať za ochotu stretnúť sa,“ začal. „Je dobré, že nemusíme predmet tohto jednania rozoberať prostredníctvom poslov. Osobitne chcem vyjadriť vďaka patriarchovi Alexiovi za pohostenie na najbezpečnejšej možnej pôde.“

Alexius mu kývnutím ruky naznačil, že to nestojí za reč, v duchu však bol rád, že Biela gilda je medzi animae umbrosae vnímaná ako bezpečná. Bezpečnosť je totiž nutným predpokladom stability a bez stability nemožno tvoriť dlhodobé plány. A práve tie boli vždy Alexiovou doménou; nikdy neriešil problémy len v sfére prítomnosti, snažil sa predvídať budúce dôsledky rozhodnutí, čo z neho v podsvetí robilo uznávaného taktika.

Valerius pokračoval: „Každý z nás sa venuje trochu odlišnému spôsobu podnikania, k financiám sa dostávame rôznymi cestami. Podarilo sa nám však dosiahnuť spoločný cieľ: zničiť konkurenčné krpaté, smiešne a bezvýznamné hašteriacie sa spolky, ktorých činnosť len dávala príležitosť vigiles šliapať nám na päty. Naše štyri gildy stabilizovali situáciu v Regii, priniesli do podsvetia balans,¹⁷ a zaistili tak nerušený priebeh obchodu. Myslím si, že sa nám do značnej miery podarilo vyhnúť vzájomným konfliktom. A to je dobre; spory medzi silnými nemajú čo hľadať, ubližujú biznisu.“

Zdalo by sa, že už máme podchytené všetky možnosti podnikania a nepotrebujeme hľadať nové cesty k zisku. Nie je to tak – a ak aj náhodou áno, tak len tu, v rámci hlavného mesta. Ako je v našich kruhoch známe, moja gilda zastrešuje organizáciu ľudí rubei, červených hier, a s nimi spojeného stávkovania. Ide o ilegálny

---

¹⁷ Balans znamenal v Regii rovnováhu vplyvu gíld, ktorej nutnou podmienkou bolo dlhodobé prímérie. K narúšaniu balansu dochádzalo, keď sa niektorá z gíld zachovala k inej ako agresor, keď získala monopolné postavenie v kritickom aspekte podnikania, alebo keď sa viacero gíld spojilo proti jednej a cieľavedome atakovalo jej aktivity. Balans gíld bol v podsvetí chcený stav a patriarcha, ktorý ho narúšal, bol považovaný za nepohodlného.

obchod s bohatými zákazníkmi a vyžaduje vysokú mieru ochrany pred vigiles. Túto mieru v Regii a ostatných veľkých mestách nedokážem zaručiť, na organizovanie bojov je tu primálo tajných priestorov a priveľa očí. Taktiež bežná verejnosť nie je tomuto biznisu naklonená; ani nie tak pre nemorálnosť ľudí rubei, ale skôr pre ich vysokú cenu a s ňou spojenú závisť majetným. Moja Červená gilda je neustále nútená vyhľadávať vhodné lokality na vidieku, v zapadákovoch, draho uplácať tamojších vigiles, nech sa v konkrétnu dobu nedívajú na konkrétne miesto, a vybavovať dopravu klientov do ukrytých arén. To všetko stojí čas a peniaze.

Počet záujemcov o tajné divadlo rastie. Ľudi rubei totiž už dávno nie sú barbarškými predstaveniami pre krvilačnú luzu ako kedysi; stávajú sa lukratívnym zážitkom pre vyvolených, solventných klientov, ktorí si uvedomujú, že zákon zakazuje len organizáciu ľudí rubei, nie ich sledovanie, podobne ako postihuje len distribútorov narkotík, a nie osoby závislé na nich. Mojimi zákazníkmi sú bezúhonní a neraz vplyvní ľudia, ktorí sú ochotní zaplatiť si za túto formu vzrušenia, presne ako v nevestinci. Je ich stále viac a viac. Opätovným dvíhaním cien vstupného by som ich znechutil, a tak sa obraciam na vás, svojich mocných rovesníkov, s návrhom spolupráce v tomto odvetví podnikania.“

Valerius sa na chvíľu odmlčal, akoby si chcel premyslieť formuláciu propozície. Využil to tučný Lucretius: „Keď to vezmeme zjednodušene, nedokážete efektívne zabezpečiť nasýtenie dopytu po špecifickej komodite, lebo ponuka je obmedzená. A od nás chcete, aby sme pomohli toto obmedzenie zmierniť.“

„Nielen zmierniť,“ namietol Valerius. „Úplne odstrániť. Spoločne by sme v Cor Regni dokázali presadiť legalizáciu ľudí rubei.“

Oči prítomných si Valeria prekvapene premerali. Takže o toto mu šlo? Už bolo jasné, prečo sa tak snažil o osobné stretnutie a nechcel svoj návrh rozoberať cez poslov; nepochybne pôjde o zložitý proces, vyžadujúci presnú koordináciu krokov zúčastnených.

„Skúste svoj plán viac konkretizovať,“ vyzvala ho matriarcha.

Valerius ochotne odpovedal: „V prvom bode, s ktorým by ste nám mohli pomôcť práve vy, matriarcha Patricia, potrebujeme, aby niektorý zo senátorov odvetvia kultúry vôbec podal návrh zákona a aby ho schválila nadpolovičná väčšina senátu, to jest aspoň tridsaťtri hláv. V druhom bode ho panovník nesmie vetovať, čo by

mohol zabezpečiť patriarcha Alexius, keďže s ním má dlhodobý kladný vzťah. Ak by zákon v Cor Regni prešiel, dá sa čakať, že pobúri časť verejnosti, ktorú bude treba upokojiť, možno trochu okresať pohľad na morálku, otužiť v luze svedomie. To je tretí bod, kde by pomohla obľúbenosť patriarchu Alexia medzi ľuďmi. A na toto celé treba veľké množstvo financií, čo by bolo otázkou nás všetkých, predovšetkým patriarchu Lucretia.“

„O akých sumách sa tu bavíme?“ spýtal sa pohotovo Lucretius, ktorý už v hlave kalkuloval svoje možnosti.

Medzitým opäť zaklopal na dvere hostinský a opatrne nakukol do salónika. Alexius ho posunkom pravice poslal preč s upozornením, nech nevstupuje, kým za ním nepríde on sám.

Valerius sa pousmial: „Nerád by som šiel do detailov, kým nebudeme mať aspoň čiastočnú predstavu spoločného záujmu. Je medzi nami niekto, komu takýto biznis vyslovene prekáža?“

Za stolom na chvíľu zavládlo ticho.

„So všetkým sa dá obchodovať,“ vyhlásil Lucretius a v ruke si kotúľal bobule hrozna. „Je to vec dohody. Ja nemám nič proti.“

Valerius ďakovne prikývol a uprel zrak na Alexia, ktorý si dôkladne premeriaval výrazy tváří všetkých troch prítomných. „Je to vec dohody,“ zopakoval. Jasné pre alebo proti však nevyjadril, čo vodcu Červenej gildy znepokojovalo.

Do diskusie bez vyzvania rázne vstúpila Patricia: „Nie, patriarcha Valerius. Bez poznania všetkých detailov návrhu sa k nemu nedá vyjadrovať. Musíte si uvedomiť, že ja a patriarcha Alexius prípadným apelovaním na Cor Regni riskujeme podstatne viac ako vy. Keď totiž návrh neprejde senátom, alebo keď ho vládár bude vetovať, vám jednoducho nevyjde jeden druh obchodovania; nám však môže ohroziť pozitívnu reputáciu a budúcnosť. Dobré vzťahy s Cor Regni sú pre Modrú gildu všetkým, pre Bielu prinajmenej veľmi dôležité.“ Pozrela pritom na Patriarchu, ktorý súhlasne prikývol, a pokračovala: „Na úplatu skorumpovaných senátorov sú potrebné

desiatky lateres aurei.¹⁸ Neúplatných budeme musieť *presvedčiť*, a to predstavuje ďalšie riziká. Ale žiadne peniaze ani hrozby nepresvedčia kráľa Tita; ak raz nebude s návrhom zákona stotožnený, jeho veto nemáme šancu prelomiť.

Predpokladajme však, že patriarcha Alexius využije všetky svoje vyjednávacie schopnosti a Titovi dohovorí. Návrh prejde. Aká bude naša odmena za riziko, ktoré pre vás podstúpime? Aké možnosti investícií nám ponúkate? Aký podiel na zisku? Akú dáte záruku, že vplyv vašej gildy vďaka novým príjmom neprekročí bezpečnú hranicu a neohrozíte naše spolky? Čo bude garanciou balansu Regie?“

Matriarcha kládla otázky k veci, Valerius ich očakával. Trochu ho škrelo, že nedostal od Patriarchu jednoznačnú odpoveď; pokiaľ by totiž nestáli na spoločnej lodi, nechcel prezrádzať kurz plavby. Naveľa však súhlasil s vyložením kariet na stôl.

Alexius ho predbehol s návrhom večerania popri rokovaní, čo všetci svorne uvítali. Poradcovia si prisadli k svojim patriarchom – k jedlu boli totiž prizvaní i oni – a Alexius zavolał hostinského. V momente sa otvorili dvere salónika a vstúpil Flavius i mladá servírka, obaja s plnými, bohato zdobenými taniermi, a galantne obslúžili stolujúcich. Alexius si všimol, že červenovlasé dievča sa na Valeria opäť takmer ani nepozrelo a držalo si od neho odstup, zato o jeho vlastné rameno sa šuchlo bokom; dostatočne jemne na to, aby si to nik iný nevšimol, no s razanciou, veštiacou viac ako len náhodu. Patriarcha tomu však nevenoval priveľa pozornosti a s vnútorným konštatovaním, že dievčina má k nemu svojský prejav sympatií, sa sústredil na obchod.

Začala sa večera a Valerius postupne objasňoval svoje plány. Chcel rozšíriť ľudí rubei prakticky všade, kde by to povoľoval nový zákon. V najväčších hostincoch Regie, spadajúcich pod ochranu Zelenej gildy, navrhol prestavať pivničné priestory na arény pre

---

¹⁸ Later aureus (zlatý ingot) bol najdrahším platidlom Ríše s hodnotou päťstodvanásť zlatých mincí. Jedna zlatá minca predstavovala priemernú dennú mzdu obyvateľstva a mala hodnotu šesťnásť strieborných, jeden strieborný zasa osem medených. Peciň chleba bežne stál jeden medený, pivo v krčme dva medené, jazda kočom krížom cez Regiu jeden strieborný, noc v priemernom hoteli štyri strieborné a v nevestinci jeden zlatý.

menšie zápasy. Lucretius tento nápad ihneď zavrhol; kolbište vraj nemožno zvukovo odizolovať a rev šíriaci sa z neho by mu vyhnal hodujúcich zákazníkov z reštauračných častí. No prišiel s alternatívou návrhu vytvoriť zápasisko v jednom zo svojich málo výnosných hotelov a pripraviť solventným klientom z mimomestských oblastí komplexný balík služieb: zabezpečenie dopravy, večere, krvavého predstavenia, nocľahu a odvozu domov. Prísediacim sa myšlienka páčila.

Matriarcha odhadla svoje náklady na úplatky pre senátorov a ich prípadné vydieranie na štyridsať lateres aurei; vraj to môže byť menej, ale i viac, lebo hoci niektorých senátorov uplácať nebude treba vôbec a zákon odsúhlasia dobrovoľne, iní budú tvrdohlavo zaťať vo vlastnej ješitnosti, ďalší zasa budú chcieť podiel na zisku z tohto krvavého biznisu. Lucretiovi sa zdala suma štyridsať lateres privysoká. V zlomku sekundy si zrátal, že to je vyše dvadsaťtisíc zlatých, a to predstavuje priemerný ročný plat päťdesiatich šiestich občanov Ríše. Nehorázna suma. No keďže Lucretius mal len matný obraz o procesoch Cor Regni, nenamietať.

Prv, ako by sa financie mali zhromaždiť, bola potrebná záruka, že kráľ nebude návrh vetovať. Alexius prisľúbil, že sa s ním zide a preskúma možnosti, hoci tým riskuje oslabenie svojho vzťahu s ním. Túto službu je ochotný poskytnúť ako prejav dobrej vôle výmenou za promissum auxilii, čiže prisľub budúcej pomoci, od každej z hláv gíld. Patriarcha však upozornil, že i keby zákon napokon úspešne prešiel do platnosti, náklady na manipuláciu s verejnou mienkou obyvateľstva považuje za ťažko vyčísliteľné a nechce sa k svojej ultimátnej požiadavke vyjadriť bez porady s consuasorom.

Za stolom sa rozhostila spokojná nálada. Najmä z Valeria bolo cítiť opadnutie napätia. Zúčastnení začali pomaly chápať, že v ludi rubei sa možno rysuje budúcnosť, studnica nesčíselných príjmov, z ktorej budú môcť intenzívne čerpať, upevniť svoj vplyv mimo Regie a nadobro zničiť všetky trpasličie gildy Ríše, stojace v ich ceste na absolútny vrchol podsvetia.

Po sýtej večeri nasledoval ľahký ovocný dezert. Alexius ho odmietol s ospravedlnením, že musí na chvíľu opustiť rokovanie, vzal si šálku s kávou a spolu s Variom vyšli von. Nasledovali ich pritom dvaja telesní strážcovia, ktorí pred hostincom v diskrétnej

vzdialenosti zaujali strategickú pozíciu, umožňujúcu dobre vidieť na svojich chránencov i blízke okolie. Varius vytiahol z náprsnej kapsy dve krátke cigary a za pomoci malej sviečky ich od nástennej olejovej lampy pripálil sebe i Patriarchovi.

„Čo si o tom myslíš?“ spýtal sa Alexius a usrkol z kávy.

„Toto nesmie prejsť,“ odvetil Varius rozhodne, na čo Patriarcha súhlasne prikývol. „Zničilo by to tisíce mladých životov.“

„To nepochybne. Zdali sa ti tí traja úprimní, či šípiš podraz?“

„Vyzerali presvedčivo. Valerius dozaista neprezradil všetky detaily, nevieme, akých mocných ľudí môže za sebou držať. Chce si pre seba z koláča tajne ukrojiť najviac. No našťastie zatiaľ nemá čím krájať. Ty si nežiadal peniaze za rozhovor s Titom. Musíme ich teraz vypýtať inak.“

„Je to nutné?“

„Všetkým je jasné, že Biela gilda so svojim obchodným portfóliom získa z tohto biznisu najmenej, a teda náš vplyv v podsvetí v pomere k moci ostatných gíld poklesne. My investujeme do ľudí, nie proti ľuďom, nie sme ako tamtie tri nenásytné kurvy. Ak za presvedčenie panovníka nevetovať žiadaš len promissum auxilii, je to podozrivé; hlavy si môžu myslieť, že budeš chcieť docieľiť opak toho čo ony a ubezpečiť Tita, aby návrh zákona vetoval v ich neprospech.“

„A tak aj mám v úmysle urobiť,“ podotkol Alexius.

„Terajší stav je pre nás vyhovujúci. To oni sú tí, čo uvítajú zmenu, nie my. Vedia, že vzťah s kráľom je pre nás kľúčový a nechceme riskovať jeho nemilosť. K čomu sa dokážu odhodlať, keď spoja sily za účelom dosiahnutia spoločného cieľa? Ak v nich skrsne podozrenie, že sa držíme protistrany, čo ak budú chcieť Tita odstrániť? Pri takejto sile je možné všetko.“

Patriarcha, nadvihnúc ustarané obočie a mĺkvo sa zahľadiac do tmy neskorého večera, súhlasil: „Dobre teda. Promissum auxilii od každej z hláv len za ochotu rozprávať sa s kráľom. A dva lateres aurei za úspešné presvedčenie nevetovať. Nie – štyri lateres. Predsa len to nie je obyčajný senátor...“

„To znie rozumne,“ prikývol Varius. „Za ohýbanie názoru verejnosti pýtaj vysokú, nedosiahnuteľnú sumu, povedzme sto lateres aurei, vyplácanú postupne na základe výsledkov. Keď prídu námietky, spomeň, že o prípadnom zjednávaní sa môžeme dohodnúť na inom stretnutí po úspešnom odhlasovaní návrhu. To hlavy udrží

v presvedčení, že stojíme na ich strane, a získa nám čas. Cenu služby obhajuj problematickým aspektom morálky, ale len na čisto obchodníckej úrovni. Nesmú nadobudnúť pocit, že naša pomoc ľuďom je úprimná. Všetko je vecou obchodu.“

Alexius súhlasne prikývol, ale len z akejsi zotrvačnosti; toto Variovo upozornenie už totiž počul veľakrát. Zahodili cigary do porcelánového popolníka a vrátili sa späť do taverny. Traja zvyšní vodcovia sa oddávali plánovaniu budúcich potenciálnych operácií v obciach susediacich s Regiou, no s Patriarchovým vstupom do salónika stíchli a netrpezlivo čakali jeho odpoveď. Alexius učinil presne tak, ako mu poradil Varius, a svoje požiadavky predniesol pomerne razantne, akoby už nechcel ďalej zjednávať. O to viac však utvrdil prítomných v domnienke, že má o biznis záujem.

„Patriarcha Alexius, vaša požiadavka je privysoká,“ pokrútil tučnou hlavou Lucretius. „Snažíme sa tu rozbehnúť nový predmet podnikania. Chcelo by to trochu skromnosti, nemyslíte? Nemôžeme mať veľké oči hneď na začiatku. Prichádzate s prekážkou navyše.“

Patriarcha chvíľu mlčal, v duchu sa pousmejúc nad paradoxom, že Lucretius, najväčší držgroš Ríše, sa vehementne oháňa potrebou skromnosti. Potom naoko nechotne odpovedal: „Možno by nebolo zlé stretnúť sa ešte raz, keď návrh prejde, a finálnu cenu dohodnúť až vtedy.“

Keď prítomní súhlasili, pokračoval: „Dovoľte mi obhájiť dôvod tejto požiadavky. Viete, že predmetom môjho obchodovania nie sú narkotiká alebo prostitúcia, ale ľudia. Ľudia, ich názory na svet a ich priateľstvo so mnou. Do ľudí som investoval veľa úsilia a mám nad nimi istý druh moci, cítia sa mi byť zviazaní, obzvlášť keď mám reputáciu správneho človeka. Veria, že dobrý vzťah so mnou je viac ako peniaze, i keď v konečnom dôsledku i ten je len istým druhom financií. Nemôžem si dovoliť ohroziť svoje dobré meno, lebo tým ochromím i svoj biznis.“

„Vášho mena sa predsa nik nemieni dotknúť,“ ubezpečil ho Valerius.

Alexius schválne prepočul poznámku a hovoril ďalej: „Jedna z mojich najstabilnejších investícií, ktorá medzi ľuďmi utvrdzuje myšlienku, že konám správnu vec, spočíva v pomoci mladým, často nerozhodným dievčatám a chlapcom; kupujem si tak ich budúcu lojalitu. Skúste sa, patriarcha Valerius, zamyslieť nad tým, aký človek

bude ochotný nechať sa nahovoriť na takú nerozumnosť ako dobrovoľný vstup do červenej arény, kde možno zhynie. Nebude to niekto, kto má rodinu, ale slobodný človek bez záväzkov, najčastejšie mladý, vitálny a neraz impulzívny, nevyrovnaný človek, ktorého k tomu primäli najrôznejšie okolnosti, napríklad finančné ťažkosti. My takémuto človeku poskytneme možnosť vyriešiť jeho problémy legálnym bojom na život a na smrť, kde buď víťazstvom získa uznanie a peniaze, alebo vypustí dušu.

Diváci v aréne potom možno uvidia živého víťaza, ale spoločnosť ako celok uzrie predovšetkým mŕtveho porazeného. Bude sa pýtať, či ho nebola škoda, kto to zapríčinil, kam sme sa to dostali a podobne. Bežný človek Ríše sa totiž riadi hodnotami Somnia, ktorého základom je popri ostatných princípoch i ochrana života, chce žiť v presvedčení, že mu nik nesiahne na zdravie. To, že v praxi to vyzerá inak, je druhá vec, ale jeho sen mu nik nemôže vziať.“

„Lenže ten mladý človek, ktorého spomínate, má slobodnú vôľu,“ namietol Valerius. „Nik ho nenúti vstúpiť do arény. Ponúkame mu možnosť výberu, nič viac. A ak je na tom napríklad tak zle, že zvažuje samovraždu, predkladáme dokonca lepšiu alternatívu, poskytujúcu mu aspoň akú-takú šancu prežiť, získať nemalú odmenu a začať žiť nanovo. Na tomto by sa dala budovať obhajoba.“

„To len keby všetci uvažovali ako my, obchodníci,“ vysvetľoval Alexius. „Ľud to vníma inak. Samovraždu pokladá za niečo, čomu sa nedá zabrániť, ale ponúknuť niekomu možnosť vziať (alebo nechať si vziať) život je všeobecne považované za znesvätenie Somnia. To už skôr by sa podarila presadiť legalizácia trestu smrti – viete však, aký naň má ľud názor. A ak je Ríša proti poprave ťažkého zločinca, tým väčšími bude proti smrti nevinného človeka v aréne.“

Pred večerou ste, patriarcha Valerius, poznamenali, že legálne ľudí rubei pravdepodobne pobúria časť verejnosti. Ja som v tomto aspekte ešte pesimistickejší. Očakávam masívne protesty, apelovanie na stiahnutie zákona a žiadosti o odstúpenie zodpovedných senátorov. Protestujúci ľud je najvplyvnejším možným politickým útvarom, ktorému Cor Regni musí buď vyhovieť, alebo podložiť svoje kroky skalopevnými argumentmi, nepriečiacimi sa Somniu. Takéto argumenty my nikdy nenájdeme, a preto i po úspešnom prijatí zákona tu bude šanca, že prídeme o investície.

Predmetom legalizácie ľudí rubei ani zďaleka nie sú krvavé zápasy. Tu ide o obchod s ľudskou morálkou a so svedomím obyvateľstva, o zahrávanie si so Somniom. Viete si predstaviť, ako veľmi môže utpieť moja reputácia, keď budem ľudu nasilu vtlačať skutočnosť, s ktorou sa eticky nestotožňuje? S masami treba pracovať pomaly, nechať im čas, prekrúcať pravdu tak, aby im vyhovovala, na rôzne skupiny obyvateľstva pôsobiť inak. Toto všetko vyžaduje hromadu úsilia a pre Bielu gildu predstavuje najväčšie riziko zo všetkých; preto som určil svoju cenu tak, ako som ju určil. Opakujem: som ochotný diskutovať na túto tému opäť, avšak až po kráľovom prísľube nevetovať, prípadne po úspešnom odhlasovaní návrhu.“

Alexius dohovorel a vzal si z misky hrozno na ovlaženie úst. Za stolom sa rozhostilo dlhšie chápacé ticho, ktoré sa pokúsila prerušiť Patricia: „Patriarcha je z nás štyroch najznalejší mienky ľudu a som presvedčená, že vie, o čom hovorí. Uvažuje metodicky a jeho argumenty majú hlavu i pätu. Súhlasím s návrhom. Opätovná diskusia po rozhovore s kráľom.“

Lucretius s Valeriom napokon tiež prikývli. Patriarcha mierne rozopál ruky na znak spokojnosti, že rokovanie dosiahlo plodný výsledok. Tvármi prítomných vzápätí zahral významný výraz. Výraz dobyvateľov, stojacich pred bránami bohatého, no nechráneného mesta. Alexius sa vyjadril, že si do piatich dní vyžiada audienciu u vládára a prostredníctvom poslov bude informovať prísediacich o jej výsledku. Nik nenamietal. Valerius ako zvolávateľ schôdze napokon vyhlásil, že téma rokovania je vyčerpaná, a poďakoval sa účastníkom za ich vstupy. A keď dlhšiu dobu nik nemal čo k stretnutiu doložiť, animae umbrosae sa zdvihli, zdvorilo rozlúčili a všetci okrem Alexia opustili Gemmu vespertinu.

„Dobrá reč, presvedčivá,“ pochwálil Varius Patriarchu, keď ostali osamote. „Povedali sme, čo hlavy potrebovali počuť.“

Alexius neurčito prikývol: „Ešte dnes v noci vyšleme do Cor Regni posla so žiadosťou o stretnutie s Titom.“

„Tak skoro?“

„Mám zlú predtuchu, nechcem riskovať jeho zdravie alebo život. Minimálne ho musíme vyzvať k zvýšeniu opatrnosti, kým sa s ním neporozprávam.“

„Podľa teba mu teda pôjdu po krku?“

„Už sme veľakrát zažili jednania s hlavou inej gildy. Vždy boli plné dohadovania podmienok a všemožných kompromisov. Tu sa stretli naraz hneď štyri hlavy, no priebeh schôdze bol nečakane hladký. Akoby sa tu voľakto snažil hrať na pozadí ďalšiu hru.“

Varius sa naňho skúmavo zahľadel.

„Alebo sa pletiem,“ pokrčil Patriarcha letargicky plecami. „Je neskoro, čas ísť domov. Ráno je múdrejšie večera. Choď napred. Hneď som vonku.“

Consuasor aj so strážami opustili hostinec, ktorého interiér sa ponoril do ticha. Alexius prešiel poza dlhý barový pult do kuchyne, kde už bol všetok riad čistý a uprataný. Všimol si, že v príľahlej komore cez pootvorené dvere blčí olejová lampa, a vstúpil dnu. Na malom stolčeku tu stála červenovlasá servírka a rozvešiala klobásy, ktoré podvečer doviezol z vlastnej udiarne mäsiar Egnatius, hostinského brat. Bola obrátená chrbtom k dverám, nevidela vstupujúceho.

„Pod stolom je kôš s odpadkami,“ povedala v domnienke, že do komory vstúpil Flavius. „Môžeš ho vysypať, kým rozvešiam mäso. Mám toho ešte dosť.“

Namiesto odpovede sa však dočkala len zvuku blížiacich sa pomalých krokov. Alexius sa jej zľahka dotkol pleca. Na okamih stuhla a jemne pootočila hlavu doľava, nie však natoľko, aby rozpoznala osobu stojacu za ňou. Akoby chcela z citu sálajúceho z Patriarchovej dlane vyčítať, o koho ide. A keď jeho ruka začala sklízavať po ramene nadol smerom k dlani, bola si na istom. Bez akéhokoľvek rozumného argumentu šípila, že takto sa jej dokáže dotýkať len jediná osoba na svete, hoci ju vôbec nepoznala. Pozvoľna, zasnene zavrela oči a jej drobné nozdry sa rozšírili ako srnke, spoznávajúcej nové lesné teritórium. Alexius jej vystrel dľaň, položil na ňu tú svoju a dotýkal sa jej drsnými bruškami prstov. Potom siahol do vrečka koženého pláštá, vytiahol z neho vopred nachystané štyri zlaté, vtláčil ich dievčaťu do dlane a zavrel ju. A ono ďalej stálo ako spiaca socha, bez úmyslu obrátiť sa a skaziť tak čaro tohto nádherného vnímania.

Patriarcha napokon rovnako pomalým krokom opustil komoru. V kuchyni vzal spod stola kôš, presne ako čašníčka nakázala, a vonku ho vysypal do veľkej kade s odpadkami. Vo dverách sa stretol s Flaviom a poďakoval sa mu za večeru i dôstojné zastrešenie

stretnutia patriarchov. Vyjadril túžbu chodiť do Gemmy vespertiny častejšie a prisľúbil, že sa pokúsi v blízkej dobe navštíviť hostinského a jeho rodinu.

Na ulici pred tavernou už čakal pristavený kočiar Bielej gildy. Teplý južný vietor pritiahol ťažké popolavé mračná a na kamennú dlažbu začínali dopadať prvé kvapky októbrového dažďa. Alexius, jeho consuasor i strážcovia vhupli dnu a koč začal hrkotať nočnou Regiou smerom k sídlu gildy.¹⁹ Cestovali mlčky, ich hlavy boli stále zaťažené premýšľaním. No zatiaľ čo Varius si stále premietal detaily skončeného jednania, Alexius lovil v pamäti, kedy sa naposledy niekto pred ním prejavil s takým úprimným citom ako záhadné červenovlasé dievča.

---

¹⁹ Biela gilda sídlila v severovýchodnej časti Regie, kde sa sústreďovala remeselnícka výroba.

Capitulum III

URSI RABIDI

Tu sa opíše ťažký život utláčaného obyvateľstva na severe Ríše. Alexius s Variom v mladom veku vybočia z cesty predurčenej osudom, spoločne sa podujmú vykonať prvý veľký zločin a opúšťajú miesto bez budúcnosti. Potom dumajú nad svojimi cieľmi a nachádzajú v nich istý druh povznesenia.

Horná Penuria bývala drobným skromným mestečkom na severe Ríše, v lesnatom teritóriu uprostred hlbokých *Silvae canae*,²⁰ poskytujúcich bezbrehé zásoby zdravého dreva pre celú krajinu. Tunajšie obyvateľstvo tvorili takmer výhradne skúsení rubači, nezvyčajne zastúpení nielen mužmi, ale i ženami a deťmi. Ľudia tu trávil čas prakticky od svitu do mrku spoločne v rovnakom povolání, a tak sa v Penurii formovala ucelenejšia, svornejšia komunita ako v iných mestách.

Pokiaľ chceli obyvatelia tohto kraja prežiť, nemali voľného času na rozdávanie. Bolo široko-ďaleko trpkým faktom, že i keď drina v nedostupných luhoch severných *Silvae canae* sa všeobecne považovala za najťažšiu manuálnu prácu vôbec, robotníci tu treli biedu. Stínanie stromov, osekávanie a sťahovanie kmeňov bolo slabo zaplatené; región by oživila pridaná hodnota vo forme ďalšieho spracovávanía suroviny: pílenia kmeňov na hranoly a dosky, ich následného sušenia, glejenia unifikovaných drevených plátov, výroby nábytku, náradia alebo častí strojov. V Penurii chýbali podnikatelia ochotní postaviť dielne a zamestnať domácich ľahšou – ale v konečnom dôsledku lepšie platenou – prácou. To neraz

---

²⁰ Rozsiahle *Silvae canae* (Šedé hory) sa tiahli naprieč celou Ríšou. Ich mimoriadne vrchovitý sever začínal porastom smrekov, jedlí a borovic; smerom na juh s teplejším podnebíom pozvoľna prechádzali do zmiešaných lesov a rovných dubových hájov.

privádzalo drevorubačov i starostu mestečka do zúfalstva; na biednom stave sa však nedalo vôbec nič zmeniť.

Penuriu i celý okolité kraj totiž dlhodobo ovládali Ursi rabidi,²¹ kvôli ktorým žiaden schopný remeselník ani len nepomyslel na výstavbu vlastnej dielne; budúce výpalné by jeho biznis takmer isto zruinovalo. Tajný spolok si prial mať v Penurii výlučne drevorubačov, lacnú pracovnú silu. Pred Ríšou za pomoci podplatených lesníkov falšoval oficiálne počty zoŕatých stromov, časť z nich kradol a transportoval do vlastných drevárskych podnikov, umelo vytvorených v chudobných nížinách. Bol to dobre premyslený obchod. V Penurii, kde by stolárstvo mohlo vďaka veľkému množstvu dreva prevítať, strašili Ursi rabidi; v rovinatých regiónoch bez stromov zasa boli remeselníci závislí na dodávke suroviny a nútení pracovať za mizerné peniaze. Výsledný produkt sa samozrejme predával draho v prospech Zelenej gildy, držiacej nad celým procesom ochrannú ruku. Ursi rabidi bohatli pomaly a opatrne, aby nevzbudzovali v Cor Regni zbytočné podozrenie; súdy ich prešľapy trestali väčšinou ako bežnú krádež, nie ako organizovaný zločin, a ľudia mali obavu postaviť sa im na odpor, aby neprišli ešte aj o to málo, čo im v zlých podmienkach ostávalo.

Akýmsi symbolom dlhodobo sa odohrávajúcej penurskej tragédie bol sirotinec,²² pomerne často sústreďujúci nové a nové opustené deti. Práve tu, v kraji dobráckych, vždy nápomocných ľudí, ochotných prichýliť človeka v tvrdzi, bol tento jav čímsi nezvyčajným. Podpísala sa podeň hlboká chudoba, umožňujúca obyvateľom len horko-ťažko vychovať vlastné deti, nieto ešte cudzie. Dospelí mreli pomerne skoro, zodraní ťažkou lopotou, následkami pracovných úrazov, no neraz i smutnou dohrou prehnaného pitia, v ktorom nachádzali aspoň časnú útechu. A akoby toho nešťastia nebolo dosť, Ursi rabidi mali pazúry i v samotnom sirotinci, jeho správcu vydierali a nútili z ríšskych finančných dávok, určených na jedlo pre deti, odvádzať všimné. Zatiaľ čo siroty z iných miest

---

²¹ Ursi rabidi (Besné medvede), odnož Zelenej gildy, boli relatívne veľkým gangom, špecializujúcim sa na kradnutie dreva v severných končinách Ríše.

²² Sirotince v Ríši zaručovali výchovu a základné vzdelanie detí bez rodičov až do dospelosti – šestnásteho roku života.

navštevovali školy, opustené deti Penurie boli odkázané pomáhať v lesoch rubačom s osekávaním kmeňov od kôry a sťahovaním haluzí na velikánske hromady, aby si aspoň takto privyrobili na sýtejšie jedlo.

Napriek celej tejto mizérii však ľud Penurie prijímal trpký údel s pokorou. Vo svojej náture, tichej, nekonfliktnej ako ľadová príroda navôkol, nedokázal pomýšľať na vzburu voči systematicky terorizujúcim zločincem. Bol adaptabilný a stále dúfal, že sa situácia predsa len raz zlepší a i on bude môcť konečne začať dôstojne žiť. Dlhé roky dúfal márne, nič sa nemenilo. A tak bolo vskutku nevyhnutné, aby sa medzi domácimi našiel niekto ochotný a dostatočne odvážny na vzoprenie sa Ursi rabidi.

Alexius končil s prácou v lese veľmi neskoro, lebo ako jednému z najstarších chlapcov sirotinca mu prislúchala večerná povinnosť čistiť rúbane od chvojiny. Majstri sa oňho nemuseli obávať, vedeli, že už je skoro dospelý a hory pozná ako vlastnú dľaň, dokonca mu neraz zverovali i ťažného koňa. Alexius bol mimoriadne zručný mladík, v obratnosti so sekerou neraz predčil i skúseného rubača, a navyše vedel skvele strieľať z kuše, takže v horách by nezahynul. Najstarší pamätníci Penurie mu pre jeho nevidane skorú rozumnosť dokonca neraz hovorievali: „*Nulla dies umquam memori te eximet aevo.*“²³ Odmalička totiž neprejavoval náklonnosť k detským hlúpostiam, namiesto toho sústredil svoje myšlienky k budúcim cieľom. Nevyjadroval sa infantilne a poslušne vykonal všetko, čo mu dospelí prikázali. Nikdy si nesťažoval na tvrdé životné podmienky, šiel deťom príkladom ako kapitán žalostnej posádky a cynik by ho mohol označiť za ideálnu sirotu. No keď sa mu niekto snažil vtesnať do hlavy svoje (neraz opité) rozumy, poučovať ho o malichernostiach a najmä nadiktovať správnu cestu životom, odmenil sa mu studeným, nevlúdnyim pohľadom; vedel totiž, že má na viac ako len na porazenecké bľaboty domácich. Od skorého veku považoval za dôležité, aby sa mu nik nevítaný nevedel dostať do mysle, a tomu aj prispôboval svoje správanie.

Toho večera bol ťahaný viac ako obvykle, zrejme pre dlhočiznú zimu a nedostatok zdravého spánku. Už dávno bola tma, a tak mal obďaleč na pni zasvietený lampáš. Hrubými koženými remeňmi zviazal dokopy poslednú hromadu konárov, ktorú mali chlapi nasledujúceho rána koňmo dopraviť do mesta. Potom si z blízkeho stromu zvesil batoh s náradím, vytiahol z neho mech s lacným vínom, čo mu nechali robotníci na zahriatie, a chvíľu oddychoval. Ako tak sedel a premýšľal, či mu z večere ostane čosi viac ako len suchý chlieb, uzrel v dialke medzi stromami blikať svetlo. Vstal, reflexívne prehodil cez lampáš svoj plášť, aby nevzbudzoval pozornosť, skryl sa za najbližší kmeň a prichystal si kušu. Svetlo sa čoraz viac približovalo a Alexiovi sa vynorila silueta nižšieho muža

---

²³ Žiaden deň ťa nevymaže z pamäte času.

– možno chlapca – na koni s lucernou a akýmsi čudným veľkým batohom. Až keď bol jazdec vzdialený len na pár skokov, spoznal v ňom Varia, svojho rovesníka a kamaráta zo sirotinca, vezúceho telo akéhosi ďalšieho muža.

Alexius potichu zapískal, aby nevyplašil zviera, a pomaly vystúpil spoza stromu. „Čo tu hľadáš?“ spýtal sa jazdca. „A čo je to za chlapa?“

Varius bol sám osebe vcelku ustráchaný a jeho kamarát ho napriek snahe neučiniť tak ešte viac vylakal; poriadne ním myklo. „Čo tu hľadám?“ vyjachtal. „Čo *ty* tu hľadáš?! Zmizni! Zabudni na to, že si ma videl.“

„Upokoj sa. Tu máš, daj si trochu vína. Kto je to?“

Odpoveďou mu bolo mlčanie. Alexius podišiel k mužovi prevesenému cez kónský chrbát a na svoje veľké prekvapenie v ňom spoznal výbercu výpalného pre Ursi rabidi, ktorý každý mesiac navštevoval niekoľko mestských obchodov i sirotinec. Alexius zdúpnel; uvedomil si, ktorá bije. Keďže sa však od malička prejavoval bleskovými reakciami v kritických situáciách, ani na sekundu neustránil chladnú hlavu.

„Sledoval ťa niekto?“ spýtal sa, ihneď vzal Variovi z rúk lucernu a položil ju na zem, aby neboli príliš na očiach. „Čo sa stalo?“

„Do toho sa nestaraj,“ zahriakol ho mladík. „Choď svojou cestou. Čím menej vieš, tým lepšie pre teba.“

„Chystáš sa utiecť?“

„Choď svojou cestou!“ zopakoval Varius rázne.

„Nekrič. Správaj sa nenápadne, tu i stromy majú uši. Môžem ti pomôcť. Povedz mi, čo sa stalo. Chcem sa uistiť, že nespravíš chybu.“

Varius vycítil, že kamarát ho nechce podraziť, a pozdávala sa mu jeho chladnokrvnosť. Ukázal na nehybného zločincina a odvetil: „Sledujem ho už pár týždňov. Vždy vyberá najskôr u starostu, potom v obchode, v sirotinci a nakoniec v krčme. Tam si objedná holbu červeného vína rezaného rumom, na dúšok ho vypije a odchádza preč. Podarilo sa mi nebadane mu prilípať do čaše silný extrakt na spanie, ktorý som pred časom ukradol lekárovi. Je to ožran, nikomu neprišlo podozrivé, že nevedel poriadne vysadnúť na koňa. Sledoval som ho von z mesta. Nešiel cvalom, ani utekať som nemusel. Pri najbližšej príležitosti som ho zozadu ovalil mlatom a zhodil z koňa. Odvtedy spí ako zabitý.“

„Nik ťa nevidel vychádzať z hostinca spolu s ním? Vie, že si ho sledoval?“

„Nevie,“ zavrtil Varius hlavou. „Je tuhý a ešte dlho bude.“

„Predpokladám, že si ho obral o peniaze,“ povedal Alexius, na čo jeho rovesník podozrievavo prikývol. „Čo s ním plánuješ robiť?“

„Zavlečiem ho hlbšie do hôr a nechám v sedle. Pri troche šťastia umrzne. Ak nie, bude to vyzeráť, že sa spil do nemoty a zablúdil. Ja utečiem na juh.“

Alexius sa zamyslel: „Takže toto je tvoj moment odchodu? Už nebude cesty späť.“

„Cesty späť? A kam? Do Penurie? Do mesta bez budúcnosti? Zajtra dovŕšujem šesťnásť rokov. Vykážu ma zo sirotinca. Nemám kde bývať, nemám tu rodinu, priateľov ani víziu reálneho života. Vedel som, že musím odísť; vyšlo to tak, že som si odjazd posunul len o pár hodín vpred.“

„Ja dovŕším šesťnásť v lete,“ podotkol Alexius, „a taktiež nehodlám stráviť život na tomto mieste. Ak súhlasíš, môžeme utiecť spoločne. Zvýšilo by to naše šance na úspech.“

Varius chvíľu váhal; z Penurie sa podujal zmiznúť sám. No vedel si predstaviť, že cestou naňho číha veľa úskalí, s ktorými by mu jeho oveľa skúsenejší kamarát dokázal pomôcť. Súhlasne teda prikývol. Nato sa Alexius ujal vodcovstva, akoby už mal v danom smere skúsenosti.

„Mal si mi oznámiť, čo chystáš,“ naznačil výčitku. „Naplánovali by sme to dôslednejšie.“

„Snažil som sa držať svoje kroky v skrytosti. Skadiaľ som mal vedieť, že by si sa pridala?“

„Ohrozil si domácich. Dúfajme, že ťa naozaj nik nevidel sledovať tohto chlapa. Zbavíme sa ho.“

Varius sa pri týchto slovách zháčil; vraždu v pláne nemal. Postupne mu však začali dochádzať možné dôsledky jeho prvotného postupu, a tak sa rozhodol vložiť do spoločníka celú dôveru.

„Pôjdeme na juhovýchod,“ zavelil Alexius. „Preč od cesty a akéhokoľvek chodníka. Míľu odtiaľto je starý krmelec pre divú zver. Občas som v ňom prespával, keď sme na tom úseku pracovali, a spravil si z neho skrýšu presne pre túto príležitosť. Teraz tam nik nechodí. Je to dobré miesto na zbavenie sa záťaž.“

„Chceš ho zabiť?“ spýtal sa Varius, akoby potreboval ešte jednu záruku správneho úsudku.

„Nič iné nám neostáva. Ak by precitol a zistil, že je bez peňazí, ihneď by mu svietlo, že ho niekto okradol. Zvykol piť, ale poznal sa, nikdy sa neprihodilo, že by nevedel rozprávať alebo chodiť. Ranu po údere do hlavy by cítil a už teraz má na zápästiach modré podliatiny po povrazoch. Ursi rabidi by ihneď šli po našich a zisťovali, kto ho obral o výpalné. Vieš si predstaviť, ako také zisťovanie môže vyzeráť. Vigiles tu nič nezmôžu a my nesmieme dopustiť mučenie nevinných.“

„To rozhodne nie,“ pohotovo pritakal Varius v potešení, že jeho spoločník myslí na domácich.

Uistili sa, že na mieste nezanechali žiadne stopy, a vykročili do húšťavy. Varius svietil na cestu a viedol koňa, Alexius zotrval pripravený použiť kušu alebo sekeru, keď si to vyžadujú okolnosti.

„Spomenul si, že ho sleduješ už dlhšiu dobu,“ nadhodil Alexius. „Budeme z neho potrebovať vytriahnuť nejaké informácie?“

Varius zavrtel hlavou: „Nie, je to len pedes, obyčajný pešiak. Ak nás momentálne niečo zaujíma, je to brloh Ursi rabidi, prípadne rozmiestnenie nočných stráží, ktorým sa chceme vyhnúť. Tento tu je nepoužiteľný. I keby dokázal zrozumiteľne rozprávať, nemá prečo odpovedať pravdivo.“

Došli na veľkú rúbaň, kúpucu sa vo svite luny. Snažili sa byť čo najnenápadnejší, a tak sa cez ňu nepustili krížom, ale ju obišli dookola, držiaci sa popri stromoch. Kúsok za ňou sa v kroví ukrýval krmelec, kde po zime ostalo ešte trochu starého sena; Alexius ho zanesol koňovi na zasýtenie. Spolu s Variom zložili náklad a vtiahli ho do drevenej budy. Bandita z polospánku začal čosi nezrozumiteľne mumlať, no Alexius ho pohotovo umlčal tvrdým kopancom do hlavy. Potom sa vyštveral po krokách pod strechu krmelca, kde mal ukrytú malú loveckú kušu, tulec so šípami, olejovú lampu a smolou napustenú fakľu.

„Naozaj si sa pripravil,“ uznal Varius.

„Byť pripravený je základ, bez neho nieto vidiny nového života. Vedel som, že táto chvíľa raz príde.“

Alexius ukázal na zločinca a spýtavo sa zahľadel kamarátovi do očí. Nenašiel v nich ani náznak krvižízivosti.

„*Fac fortia et patere*,“²⁴ neurčito poznamenal Varius, ktorý si nechcel pošpiniť svedomie vraždou, nech má aspoň dočasne šancu na čistý spánok. Alexius sa teda podujal sám preliať *primus sanguis*,²⁵ chytil zlosynovi hlavu do oboch rúk, z celej sily ňou mykol a zlámal mu väzy. Potom mu skontroloval vrecká, sňal zlatú retiazku, náramok a dva prstene, sekerou mu otvoril ústa, povytáhoval niekoľko zlatých zubov a napokon z opasku i topánok odrezal kovové spony. Varius bez akéhokoľvek vysvetľovania pochopil, že Alexius sa chystá spáliť horľavé dôkazy. Pomohol mu pod nevládne telo naukladáť raždie, rýchlo chytľavú kôru, plnú jarnej živice, a zopár hrubších konárov. Chvíľu váhali, či mŕtvole neodrezať hlavu a nezakopať ju na inom mieste; obávali sa, že lebka neprehorí dostatočne, že ju bude možné vyhrabať z popola a podľa tvaru identifikovať spálenú osobu. No čas ich tlačil, z miesta činu sa bolo treba dostať čo najskôr čo najďalej. Varius odviezol obďaleč koňa, aby ho nevyplašili plamene, Alexius precízne ponatieral spodné trámy suchého krmelca smolou a rozhádzal zvyšky slamy na podlahové dosky. Pomocou lampáša zažal fakľu a rovnomerne podpálil suchú bídu, ktorá sa v momente vznieť. Keď sa uistil, že banditovo telo vzbĺklo, pobehol za Variom a spoločne svižným tempom zamierili na juhozápad k Severnej magistrále.²⁶

Potom sa vydali na juh a putovali celú noc. Potme, nenápadne, no zároveň čo najčulejšie, aby sa ešte pred svitaním dostali do Dolnej Penurie²⁷ a stihli nasadnúť na dostavník do Regie. Striedali sa v sedle; keď sa Varius niesol, Alexius klusal popri koni, a naopak. Cesta bola vyčerpávajúca, obaja slabo živení chlapci museli počas nej siahať na dno síl a nevedno, či ich vpred hnala skôr obava z dolapenia gangom Ursi rabidi, alebo vidina nového života.

V poslednej dedine pred Dolnou Penuriou pri jednom z hostincov potajomky uviazali uťahaného koňa. Zvažovali síce i jeho neskorší

---

²⁴ Čiň statočne a vytrvaj.

²⁵ prvú krv

²⁶ Dopravné tepny Ríše, spájajúce najväčšie mestá, sa označovali ako magistrály. Ich kvalitný podklad a precízne vydláždenie symetrickým kamením zabezpečovali rýchlu a pohodlnú dopravu.

²⁷ Dolná Penuria bola od Hornej vzdialená dvadsaťštyri míľ. Šlo o známe prekladisko dreva a pravdepodobne – nik to totiž nepotvrdil ani nevyvrátil – i o brloh gangu Ursi rabidi.

predaj, no napokon sa rozhodli nepodstúpiť riziko podozrenia z krádeže. Tesne pred piatou ráno dorazili do mesta. Ihneď zamierili k stabula imperiales,²⁸ kde si objednali cestu do hlavného mesta. Náhoda im priala: natrafili na voľný koč. Pohonič si otrhaných, zablatených chalanov síce chvíľu podozrievalo premeriaval, no keď mu ukázali peniaze na zaplatenie, bez váhania sa šiel pripraviť na cestu a zapriať. Oni sa zatiaľ odbehli najesť do najbližšej taverny, lebo hladom takmer odpadávali. Tolko smažených vajec naraz dovtedy ani jeden z nich v živote nezjedol. A keď obaja uznali, že i víno tu chutí akosi lepšie ako v doterajšom domove, nakúpili si do zásoby niekoľko fliaš. Necelú hodinu nato už opúšťali Dolnú Penuriu.

Riskantný útek napokon zvládli bezchybne. Faktom bolo, že ich odchod zo sirotinca nikoho nezaujímal; z Varia sa práve stal dospelý muž a o Alexiovej sebestačnosti nik zo známych v Penurii nepochyboval – jednoducho odišiel. Koniec koncov, aspoň sa uvoľnilo miesto pre iné dve nešťastné deti. Všetko nasvedčovalo tomu, že výberca výpalného pre Ursi rabidi utiekol od svojho gangu aj s približne tridsiatimi zlatými a jedinou stopou pre jeho kumpánov ostal opustený kôň, ktorého si dozaista voľakto prisvojí. A napokon v lesoch Penurie zhorel jeden starý kmelec, ku ktorého spálenisku živá duša dorazí najskôr o niekoľko týždňov.

Pre voľakoho by boli tieto fakty bezvýznamnou záležitosťou. Pre dvoch cestujúcich chlapcov však reprezentovali vstupný portál do nového života, ktorého prekročením – ako neskôr ukázal čas – vnikli do sveta činov, predstavujúcich pre Ríšu ďalekosiahly rozmer.

---

²⁸ Počas dlhých ciest sa v stabula imperiales (ríšskych stajniach) striedali unavené kone za čerstvé. Kombinovala sa tu preprava osôb i pošty s cieľom efektívneho využitia kočiarov. V blízkosti stajní sa obvykle nachádzali i malé hotely pre pohoničov a cestujúcich.

Keď sa koč pohol z Dolnej Penurie ďalej na juh, mladí pútnici si mohli spokojne vydýchnuť. Ursi rabidi im už nemali šancu čo i len v náznaku podozrenia dýchať na chrbát, javili sa ako bežní cestovatelia za prácou.²⁹ Mohli sa spokojne opiť silným červeným vínom a zvesela plánovať svoje budúce nažívanie v hlavnom meste. Zásoby peňazí mali na niekoľko týždňov dopredu, a to sa ešte na čiernom trhu nezbavili šperkov banditu, ktorého nechali zmiznúť v horách. Mohli sa tešiť na neutíchajúci nočný život Regie, na zvodné tance neviestok a prvé skúsenosti s hazardnými hrami. V porovnaní s drsnými podmienkami Penurie to bola vidina raja.

Namiesto spokojnosti sa však v kočiari paradoxne rozhostila ponurá, mlčká atmosféra. Každý z mladíkov sledoval z obloka sychravé marcové počasie, ktoré sa chystalo prekvapiť prírodu nečakaným mokrým snežením. Bez slova si podávali fľašu vína, mlčky z nej upíjali a hlavami im vírilo množstvo úvah o ľudskom údele.

„Čo bude teraz?“ zadumane prerušil ticho Alexius.

Varius, stále hľadiac von oknom, neurčito pokýval hlavou: „To neviem. Nikto nevie. Ale viem, čo nebude. Nebude viac prehier. Aspoň nie takých, aké som tam doma zrel dennodenne na každom kroku. Bude viac viery. Viac istoty. Možno. A možno do nás pri najbližšej búrke udrie blesk. Ťažko povedať, čo je lepšie.“

Alexia zaujal rozvážny nihilizmus sálajúci z Variovho hlasu, bezpochyby netypický pre šestnásťročného chlapca, rozhodnutého žiť nový život. „Aké prehry máš presne na mysli?“ spýtal sa.

Varius si riadne upil z vína a mávol rukou: „To nestojí za reč; plodil by som nekonštruktívne bludy. Radšej mi dovoľ poďakovať sa

---

²⁹ Veľa mladých ľudí Ríše žilo putovným životom. Pokiaľ nemali záväzky, neradi sa fixovali na konkrétne mesto či obec. Často menili bydlisko, prispôbovali sa práci a vlastným potrebám. Títo ľudia nezvykli hromadiť materiálne bohatstvo, nestavali si generačné domy, ostávali pripravení kedykoľvek si zbaliť batoh a odcestovať inam. Boli priam závislí na dobrodružnom živote.

ti za pomoc pri pečení koláča. Nemysli si, že ho chcem celý len pre seba, bratsky sa rozdelíme.“

„Som rád, že koláč neprihorel. A vážim si, že si sa podujal ho upiecť, lebo i ja som nad tým dlhšie premýšľal. Mám však pocit, že okrem hladu ťa k tomu viedli i iné pohnútky.“

Varius pohľadom ocenil Alexiov rýchly úsudok, no potom sa opäť obrátil k oknu, akoby čakal na zmenu témy. Alexius však mlčal. Nemal vo zvyku ťahať odpovede z ľudí, ktorí odpovedať nechceli, a pretriasať počasie nemal záujem.

„Tí ľudia doma,“ riekol napokon Varius a unavene si prešiel dľaňou po čele, „akoby boli spadli z neba. Zblúdené ovce bez košiara, bez pastiera, nechané napospas medveďom. Nieto v nich štipky vzdoru. Absolútne žiaden náznak rebélie voči osudu, žiadna hrdosť, žiadna ľudská dôstojnosť. A ja neviem, či k nim skôr cítim súcit, alebo sa za nich hanbím. Keby mali zlé srdcia, bolo by mi to jedno, ale takto to múti myšlienky.“

„Sám dobre vieš, že vigiles nás v ich biednom počte neboli schopní uchrániť,“ podotkol Alexius. „Vzbura proti takému veľkému gangu by nemala dlhé trvanie.“

„Ja mám na mysli inú vzburu. Vzdor voči toku vopred určených udalostí. Ursi rabidi sú len zámienkou, pre ktorú ľudia Penurie chodia so zvesenými hlavami; keby nebolo gangu, našiel by sa iný dôvod slepej akceptácie ponúkaného ľudského údelu a mizerného využívania darov života, vo svojej podstate síce hnusného, no nepochybne zaujímavého. Nedokážem sa zmieriť s predstavou zjednodušeného pohľadu na existenciu, v ktorého poslušnom tieni som kráčať doteraz. Narodiť sa. Odmalička si drať ruky po lakte, nohy po kolená. Ješť. Spať. Plodiť deti. A siroty. Snívať o lepšom zajtrajšku v malej začmudenej krčme a ničiť si zdravie i rodinu lacným liehom. Kopírovať život rodičov, akoby to bol dajaký posvätný predpis, a vstúpiť ho do srdc potomkov. A nakoniec si znenazdajky zomrieť v starej stuchnutej posteli, obklopený hrstkou ľudí, v dobrom hodnotiacich vyhasínajúci život. Je to tragikomédia. Celý svet týchto malých, prostých ľudí, jednoducho sa oddávajúci myšlienke, že inak to nejde. Nik z nich nemá odvahu opustiť svoju komfortnú zónu, zrieť život komplexne, vymaniť sa z jarma predom písanej sudby. Radšej bude prežívať zo dňa na deň ako žobrák a nariekať, aké je to tu celé ťažké; hlavne, že zaň niekto iný rozhodne o budúcnosti.“

A pritom stačí tak málo – len vziať život do vlastných rúk. Byť pripravený rozhodnúť sa. To ani zďaleka nie je o chudobe, ani o Ursi rabidi. Je to o nestáti na rázcestí smerovaní zaužívaného života, o pohnutí sa niektorou stranou, i keď s rizikom nesprávneho smeru. *Faber est suae quisque fortunae*³⁰ a ešte nikdy nik nezostrojil žiadne šťastie pasivitou.“

Varius sa odmlčal. Vonku začalo zľahka snežiť, a tak si mimovoľne tuhšie zapol halenu. Alexius naňho hodil spýtavý pohľad, no potom sa len obrátil k oknu a premýšľal.

„Vravel som ti, že to budú pripité bludy,“ mykol plecami Varius.

Alexius ignoroval poznámku a odvetil: „*Vita magnum malum est.*“³¹ To sa nedá poprieť ani napraviť. Bol zlý na severe, bude zlý na juhu; náš presun na iné miesto to nezmení. Ide o to, ako hlboko si necháme srd života preniknúť do mysle, ako veľmi dovoľíme vlastnému nešťastiu ovplyvňovať úsudok. Naši krajanovia si to neuvedomujú, nemyslia na svoju mizériu, akceptujú ju ako súčasť života, a preto nepohnuto stoja na rázcestí. Uvedomenie si zloby a nešťastia plodí rozhodnutia. A ten, čo má moc nad nešťastím, dokáže meniť životy.“

„Pokiaľ je to uvedomenie precítené a skutočné, aký má potom zmysel pokračovať ďalej v trnistej ceste a neskončiť to hneď?“

„Naši doma stoja na rázcestí, tých cesta ďalej nezaujíma. A my dvaja sme už na samovraždu pristarí.“

Na melanchóliou zatiahnutej Variovej tvári sa zazračil úsmev: „Pristarí? Ja mám šesťnásť rokov a ty ich dovŕiš o pár mesiacov...“

„Zabitie sa viac pre nás nie je zaujímavé. Vytratil sa z neho aspekt tešenia sa z konca, aký nám bol vlastný na pomedzí detstva a dospelosti, dva-tri roky vzad, keď sme prvýkrát do hĺbky pochopili, akým svinstvom život naozaj je.“

„Takže teraz sme sa dostali do fázy dokazovania si, že nie sme naivní a že tie prežité dva-tri roky mali zmysel?“

„Prežité aj budúce roky. Nie každý človek sa narodil na to, aby bol šťastný. A predsa jeho život môže mať cieľ, za ktorým by mal kráčať, a tým si plniť svoj sen.“

---

³⁰ Každý je strojcom svojho šťastia

³¹ Život je veľkým zlom.

Varius sa napil a zamyslel: „Ja vlastne ani neviem, či mám nejaký sen. Cieľ, to áno, ale sen?“

„Čo je teda tvojím cieľom?“

„Mám dobrú logiku a spoľahlivú pamäť; prihlásim sa na štúdiá. Na právo alebo ekonómiu. Alebo na oboje. Mám predtuchu, že mi to pôjde. Získam prax, financie a aké-také konexie vo vplyvných kruhoch. Najmem si komando zabijakov. Jedného dňa sa sem vrátim aj s pascou na medvede a vyčistím tieto panenské hory od nevítaných zverov. Utopím Ursi rabidi v ich vlastnej krvi.“

Alexius obdivne prikývol a odvetil: „Odvážny cieľ. Ale náročný na splnenie. Keď budeš v poslednom kroku potrebovať spojenca, môžeš so mnou počítať; rád sa k tvojmu komandu pridám.“

Varius súhlasne, uznanlivo buchol päťou kamaráta po pleci na znak rešpektu. „A čo tvoje ciele?“

Alexius sa pohodlne oprel, zaklonil hlavu dozadu a na chvíľu premýšľal. „Som mladý, ale zručný; viem, že sa určite budem živiť v remeselníctve. Mám cit k práci, a pokiaľ budem mať zdravé ruky, zamestnám sa kdekoľvek. Núdzu trieť nebudem. Ale čo sa nemateriálnych hodnôt týka, nemám jasné ciele. Po uplynutí úvahách ťa asi neprekvapím vyhlásením, že nie som rodinný typ.“

„To je pravda, neprekvapuje ma to,“ prikývol Varius. Potom s náznakom cynizmu doložil: „Ale máloktorá sirota Penurie je rodinný typ.“

„Cítim veľkú oporu v existencii prostej, no veľkolepej entity, ktorá sa u mňa v hodnotovom rebríčku dostala na najvyššie miesto, dokonca nad inštitút rodiny. Tou entitou je priateľstvo. Pomoc dobrému priateľovi je pre mňa nefalšovaným, rýdzim blahom duše, zdrojom úľavy od pochmúrnych myšlienok, naplnenie akéhokoľvek vnútorného prázdna. Rodinu ako základný stavebný prvok spoločnosti samozrejme rešpektujem a podporujem; založiť si ju a udržať v rozkvetení je predsa obdivuhodná záležitosť. Na druhej strane, rodinu si človek nevyberá, ale priateľov áno. *Amicitia super omnia*.³² Súcnosť priateľstva ma naviedla k naivnej myšlienke, k malému snu, ktorý by bol čiastočným vyplnením trhlín Somnia a náhradou činnosti skorumpovaných ríšskych orgánov.“

„Čo je to za sen?“

---

³² Priateľstvo nadovšetko.

„Predstav si spoločenstvo ľudí rôznych pováh, povolání a postavenia, ktorých spája jediné prosté puto. Priateľstvo. Pomáhanie si v núdzi, navštevovanie sa v radosi, zdieľanie úspechu i neúspechu, vzájomná ochrana, vernosť a súdržnosť by boli pre týchto ľudí samozrejmosťou, ba priam životným krédom, nespochybniteľnou filozofiou. Akoby boli členmi priamej rodiny, bratmi a sestrami, rodičmi a potomkami. A predstav si byť hlavou takéhoto spolku, osobou, čo dozerá na čistotu priateľstiev ako klenotník na svoje najcennejšie drahokamy. Predstav si, že toto zoskupenie ľudí by mohlo podnikáť, generovať zisk, použiť ho na pomoc bližným a zamestnávať ďalších ľudí, ktorých povolaním by bolo okrem iného šíriť túto ideológiu priateľstva. Byť vládcom takejto malej ríše dobra je najkrajší sen, aký si dokážem predstaviť.“

Varius pokýval hlavou a usmial sa: „Pekná utópia. Ale naivná, obzvlášť v tomto prehnitom svete. Znie mi to, akoby si chcel v Regii založiť štvrtú gildu.“

„Gildu? Nebolo vari už dosť zločinu?“

„Bola by to dobrá gilda s dobrým patriarchom.“

„Je to len sen,“ mávol rukou Alexius. „Nič viac, len sen. Napadol mi, keď som raz premýšľal, čo by som tak robil, keby som mal hromadu peňazí, a doteraz mi naskakujú zimomriavky pri predstave, akému veľkému množstvu ľudí by sa dalo pomôcť. Nechápem majetných, nechápem žiadneho boháča, čo vo svojej chamtivosti nepomyslí na bližneho v núdzi. Jednoducho nechápem. Možno som ešte mladý, neotesaný svetom a v predstavách infantilný, ale môžem ti odprisahať, že ak by sa mi raz podarilo svoj sen zrealizovať, ak by som sa i ja raz zaradil medzi zámožných, nikdy neupustím od ideálu, ktorý som ti práve popísal.“

Varius sa pri týchto slovách cítil ako neskúsený znalec umenia, čo hľadá na naivne pôsobiaci obraz, a až keď ho otočí hore nohami, pochopí jeho pravý zmysel. Postupne začal k Alexiovi pociťovať rešpekt a jeho vízia sa mu prestala javiť ako nereálna. Najviac zo všetkého sa mu pozdávala skutočnosť, ktorej porozumel až po hlbšom zamyslení sa. Krása Alexiovej utopickej cesty spočíva v tom, že nemá žiaden cieľ; je to kontinuálne povyšovanie prostého pojmu priateľstva na ideológiu. Varius ostal natolko nadchnutý predstavou implementácie tohto snového rozhrania, až sa sám sebe počudoval, kam sa vytratil jeho silný nihilizmus.

„Vznešený sen,“ poznamenal Varius. „Páči sa mi. A nech už sa k realite priblíži viac alebo menej, tak či onak budem rád členom takéhoto altruistického spoločenstva. Ktovie, možno sa nám predsa len raz podarí spraviť z tohto skurveného sveta lepšie miesto. Ktovie...“

Obaja cestujúci sa odmlčali. Keď sa Varius po dlhšej chvíli chystal spoločníkovi niečo povedať, všimol si, že ten zadriemal. Nečudo, mal za sebou deň driny a vyčerpávajúcu noc. Dal si teda i on posledný dúšok vína, privrel oči a snažil sa zaspáť. Do Regie to budú s prestupom ešte takmer dva dni jazdy, na ďalší dialóg ostane času neúrekom.

„*Amicitia super omnia,*“ zopakoval v duchu Varius. „Tento sen vskutku dáva zmysel.“

Capitulum IV

TIGRIS ORIENTIS

Tu sa rozoberá spoločenský význam najpopulárnejšieho športu Ríše a vysvetľujú sa jeho pravidlá. Niekdajšia žiarivá hviezda ľudí albi sa stretá so svojim milovaným bratom a spomína na svoj vzostup a pád. Zhovárajú sa o živote na pokraji slnečnej priepasti. Popritom zahrá pekná pieseň.

Šport bol vo všetkých končinách Ríše, predovšetkým však v jej veľkých mestách, neoddeliteľnou súčasťou kultúrneho vyžitia a mal pre ľudí každého veku neoceniteľný význam. Pre malé deti predstavoval zdravý zdroj pohybu a socializácie so seberovnými; u starších, skoro dospelých detí zasa nevyhnutný predmet súperenia a dokazovania si fyzických schopností. Dospelí, ktorým to náročnosť ich povolání dovolila, zvykli športovať aspoň raz-dvakrát týždenne, aby sa udržiavali v kondícii, a staršia časť obyvateľstva zvykla na ihriskách pri sledovaní mladi spomínať na svoje zlaté časy. Cor Regni tento druh vyžitia intenzívne podporovalo. Jednak dobre vedelo, že ak si človek svoju prirodzenú potrebu súťažiť neventiluje športom, utieka sa k hazardným hrám alebo nežiadúcim zámienkam k agresii; jednak si uvedomovalo, ako zdravý pohyb v kolektíve pozitívne vplýva na dlhodobé ľudské šťastie, ktorého dosiahnutie vždy patrilo k primárnym smerovaniam Somnia.

Cor Regni štedro dotovalo rôzne amatérske preteky, najmä tie s účasťou mládeže; za sledovaním profesionálneho športu zasa videlo predmet trávenia voľného času čo najväčšieho počtu ľudí všetkých vrstiev. Tento stav by sa nedal docieľiť podporou drobných neatraktívnych športov, na ktoré nikoho nelákalo sa pozeráť. Ľudí totiž len sporadicky zaujímal individuálne atletické výkony; chceli vidieť pútavú kolektívnu hru, fyzicky náročnú, no i so stratégiou, adrenalinom, neraz dokonca s divadelným aspektom. Tak s postupom času vznikla potreba zrodu univerzálneho a všetkými

akceptovaného športu, ludi albi, ktorý pomerne hodnoverne prenášal taktický boj na život a na smrť do mierumilovnej, no nemenej napínavej podoby.

Ludi albi sa obvykle organizovali vo veľkých arénach, aranžovaných rozmanitými prekážkami, na jednej strane sťažujúcimi zápasy, na druhej zvyšujúcimi ich atraktivitu. Súboja sa zúčastňovali väčšinou dve, neraz i viaceré družstvá, každé s vlastným táborom a vlajkou určitej farby. Účastníci do zápasu zväčša nastupovali polonahí a len s minimom chráničov citlivých miest, pretože každý prvok oblečenia či výzbroje navyše bránil ich maximálnemu výkonu. Opásaní boli širokými šerpami farieb svojich tímov, ktoré bolo možné ľahko rozopnúť alebo jednoducho strhnúť, a na tvári mali nasadené masky z vystuženej kože, taktiež vo farbe družstiev, chrániace oči a chrup pred nechcenými zásahmi. Organizátori hier pred zápasom v aréne vytýčili niekoľko strategicky významných pozícií, ako malé zbrojnice, obranné veže alebo rozhladne, ktorých dobytie zvyklo bývať kľúčom k celkovému víťazstvu tímu.

Na začiatku každého zápasu stáli neozbrojení hráči vo svojich táboroch. Po odštartovaní kola sa podľa dohodnutej taktiky pustili buď dobýjať súperov tábor a kľúčové miesta bojiska, alebo brániť vlastnú základňu. Uholným elementom hry boli individuálne súboje jednotlivcov. Prehra v takomto súboji, posúdená na základe presných pravidiel, znamenala dočasnú smrť porazeného, ktorý sa nato nesmel zapájať do priebehu hry, ale s rukami nad hlavou sa vrátiť do svojho tábora, kde zotrval predom stanovenú dobu, reprezentujúcu pomyselnú formu znovuzrodenia, a až po jej uplynutí sa smel opäť pripojiť k svojmu tímu a pokračovať v boji.

Na kľúčových miestach bojiska mali hráči k dispozícii jednoduchý arzenál, prispôsobený tak, aby používaním nedokázal spôsobiť zranenia. Najčastejšie to boli ľahké drevené meče s tupým špicom a štíty, obojručné palice, malé kožené lopty veľké ako päšť, plnené pieskom, dokonca i jednoručné kuše s krátkym dostrelom, ktorých šípy mali mäkké plstené hroty. Každý zásah zbraňou znamenal pre trafeného protivníka smrť, nasledovanú povinným oživením sa v domovskej základni. Pokiaľ bojovníci v dynamickej hre nestihli získať zbrane, alebo ne prišli, nasledoval súboj holými rukami, ktorého cieľom bolo strhnúť súperovi z pása farebnú šerpu alebo ho položiť na lopatky, čo opäť simulovalo zabitie.

Za bezpečnosť bojovníkov a čistú hru boli zodpovední rozhodcovia; vždy minimálne jeden na dvoch hráčov. Ludi albi sa silno zakladali na férovosti účastníkov. Podvádzanie, najčastejšie v podobe nepriznania si zásahu od súpera, alebo nečistá hra s cieľom zraniť protivníka, znamenali prerušenie zápasu a udelenie trestu previnilcovi vylúčením z arény na dobu primeranú závažnosti chyby.

Cieľom ludi albi v ich ranej podobe bývalo prostredníctvom rozumne volenej taktiky a kolektívneho výkonu získať vlajku súpera a priniesť ju do domovského tábora. Tento najstarší a najpopulárnejší spôsob víťazenia sa zachoval podnes; s rastúcim záujmom spoločnosti o hry však postupne vyvstala potreba zvýšenia ich diváckej atraktívnosti, a tak sa základná forma bojov pretavila do niekoľkých variácií. Okrem spomínanej klasickej bitky o vlajky sa často hralo na počet celkových zásahov; tím, ktorého členovia menej krát padli pri osobných súbojoch, zvíťazil. V inej z foriem organizátori naaranžovali v aréne veľké množstvo kuší, čo malo za následok absenciu boja zblízka. Inokedy zasa bojisko neobsahovalo vôbec žiadne zbrane; vtedy fyzická sila a vytrvalosť vynikala nad presnosťou a dobrým časovaním. V ďalšej forme sa v strede arény nachádzal masívny bronzový erb, ktorý bolo treba priniesť do domovského tábora, a takýmto víťazstvom sa vyhnúť náročnému boju o vlajky. Zaujímavou taktickou formou bola bitka o niektoré vyznačené miesta v aréne s presýpacími hodinami, kde šlo o dobytie a udržanie daného miesta po predpísanú dobu. Variácií hier bolo naozaj veľa a prakticky v každom zápase mali diváci možnosť vidieť nové a nové strategické prvky.

Princíp organizovania turnajov ludi albi býval jednoduchý. Súťažilo sa výlučne v nedeľu popoludní. Najprv niektoré z miest Ríše vyhlásilo termín turnaja, povinný štartovací poplatok pre každé družstvo a finančnú odmenu pre víťaza od sponzorov, v ktorých mene sa daný turnaj realizoval (a ktorí bývali, mimochodom, často napojení na podsvetie, manipulujúce so stávkovými kurzmi). Tomu zväčša odpovedalo zastúpenie športovcov i divácka účasť – viac peňazí prilákalo lepších hráčov, viac ľudí, zaručovalo viac zábavy, stávkovania a s ním súvisiacich ďalších obchodov. Náročnosť turnaja bola ohodnotená na základe sily jeho účastníkov; súboje začiatočníkov v odľahlej časti Ríše sa predsa len nemohli rovnať hviezdami nabitým duelom Regie. Podľa výsledkov turnaja sa po jeho

skončení zapísali jednotlivým účastníkom príslušné cifry do ríšskych bodovacích tabuliek, pričom víťazstvo na náročnejšom turnaji pochopiteľne predstavovalo vyšší bodový zisk. Primárne sa bodoval výsledok družstiev, avšak zvlášť sa hodnotili i jednotlivci podľa individuálnych schopností; častokrát sa stávalo, že najužitočnejším hráčom turnaja nebol člen víťazného tímu. Takto teda napokon vznikali dva zoznamy: jeden pre najlepšie tímy Ríše, druhý pre individuálne najobratnejších bojovníkov.

Ludi albi sa organizovali od jesene do začiatku leta. V predposlednú júnovú nedeľu sa v kolosálnom Stadiu stellarum³³ stretli ôsmi tabuľkovo najlepší hráči krajiny, aby tu v exhibičnom súboji hviezd súperili súčasne všetci proti všetkým, kým z nich nevyjde víťazne bojovník s najlepšimi individuálnymi schopnosťami, ktorý bude následne ovenčený titulom Campio Regni.³⁴ Tento triumf, pravda, v celkovom meradle znamenal len časnú slávu. Týždeň nato, poslednú júnovú nedeľu, totiž nadišiel čas veľkého slávnostného finále šestnástich najlepších tímov Ríše, ktoré predstavovalo absolútny vrchol spoločenského života hlavného mesta i celej krajiny, dychtivo sledované tisícami obyvateľov. Tak diváci, ako i bojovníci veľmi dobre vedeli, že získať individuálne ocenenie je síce obdivuhodný výkon, no padne do zabudnutia v porovnaní s víťazstvom tímu, pretože ludi albi sú v prvom rade kolektívnym športom. Finále sa hralo počas celého dňa na osem kôl v ôsmich najpopulárnejších variantoch ludi albi, po ktorých sa sčítali body a víťazné družstvo sa celú nasledujúcu sezónu mohlo pýšiť prestížnym ocenením Tropaeum imperiale.³⁵

Za dlhé desaťročia existencie ludi albi povstali v Ríši viacerí udatní šampióni a ich životy boli ovenčené slávou i svetským blahom. Počas niekoľkých rokov pôsobenia na vrchole populárneho športu si stihli nahromadiť značné bohatstvo, ženy sa o nich trhali a i po skončení kariéry sa o nich zaujímala najrôznejšia smotánka. Dalo by sa bez okolkov tvrdiť, že práve víťazom ludi albi bol dopriaty

---

³³ Stadium stellarum (Aréna hviezd) sa nachádzalo v juhovýchodnej štvrti Regie. Šlo o najväčšie kolbište ludi albi v Ríši s kapacitou tridsaťdvatisíc divákov.

³⁴ Šampión Ríše

³⁵ Imperiálna trofej

vysnívaný život, po akom drvivá väčšina obyvateľstva márne túžila. Roky plynuli, legendy s trofejami sa striedali, ľud sa bavil, obchodníci profitovali a Cor Regni celý tento proces v pokoji regulovalo. Jedného teplého septembrového večera – boli to štyri roky pred odohrávaním sa tohto príbehu – mal však honor Campio Regni začať nadobúdať vcelku nový, revolučný rozmer. Nasledujúcu sezónu sa totiž prvýkrát v histórii stala jeho držiteľkou žena, Stella, verejnosti známa pod pseudonymom Tigris orientis.³⁶

---

³⁶ Tigrica východu

Prvé poschodie Rosy lubens zívalo prázdnotou. Takýto čas bol pre hýriacu mláď predsa len priskorý a ak niekto tavernu navštívil, tak iba na rýchle občerstvenie a pivo podávané na prízemí. Poschodie sa zaplňalo až okolo deviatej večer a nevelké podkrovné miestnosti nad ním, verejnosťou často označované za „divoké izby“, až o dve hodiny nato, keď alkohol v mladých žilách odbúral zábrany a umožňoval šestnásťročným robiť to, za čo ich šesťdesiatroční karhajú, hoci sami lepší neboli a v dobrom na svoje tajnôstky spomínajú. Len kde-tu za malými drevenými stolíkmi pre štyroch ľudí sedeli páry, oddávajúce sa zaľúbeným debatám, a osoby čakajúce partnerov v konverzácii.

Jednou z týchto osôb bola aj Stella. Sedela za stolom pri širokom obluku a mlčky cezeň sledovala robotníkov v prístave, odetom v zlatistom západe slnka. Jej jediným spoločníkom bola fľaša jemnej jablkovice, z ktorej si sama plnila veľký pohár a s neprítomným výrazom v tvári z neho usrkávala. Čakala, pravda, na iného spoločníka, o ktorého príchode sa dozvedela len pred pár dňami od tunajšej čašníčky a svojej dobrej kamarátky Laetitie. Mal ním byť jej o rok mladší brat a najlepší priateľ Aelius, ktorého dlho-predlho nevidela a cnelo sa jej za ním.

Aelius bol potulným básnikom, skladateľom piesní, spevákom a hercom, skrátka všestranne talentovaným mladým umelcom, ktorého profesia žiadala nezotrvať dlhodobo na jednom mieste. Spolu so Stellou boli od raného veku sirotami, keď oboch ich rodičov

---

³⁷ Rosa lubens (Veselá ruža) bola najväčším a najznámejším hostincom Regie. Nachádzala sa v prístavnej časti, kúsok od Fora saeculorum. Jej bežné osadenstvo tvorila v drvivej väčšine mláď, hľadajúca nové známosti a zábavu v podobe hudobných, poetických i iných umeleckých prejavov. Pohostinstvo malo časté opletačky so zákonom pre podozrenia zo šírenia prostitúcie a narkotík, čo na jednej strane odpudzovalo postarších, na druhej priťahovalo mládež. Zaujímavosťou bolo, že tento podnik nikdy – ani počas sviatkov – nezatvárali.

vo Viridii³⁸ omylom zabili nájomní vrahovia, ktorí mali vyhladiť susedný dom neplatičov výpalného. Odkázanosť jedného na druhého vytvorila medzi Aeliom a Stellou od malička výnimočne silné puto, a tak teraz o rok staršia sestra nevychádzala z údivu, ako je možné, že svojho milovaného brata nevidela celé štyri roky.

No dočkala sa teraz, keď ho uzrela energicky vybehnúť hore dubovými schodmi z prízemia, a tvár sa jej rozžiarila šťastím. Zmenil sa, načisto dospel, no iskra detsky čistých očí sa zachovala. Chvíľu zrakom blúdil po poloprázdnom priestore, a keď zbadal svoju spriaznenú dušu, rozbehol sa za ňou s horúcosťou vášnivého milenca, v nefalšovanom vytržení si padli do náruče a pobozkali sa tak vrúcne, že tých pár prítomných hostí ostalo v presvedčení, že sa práve stretol dlho odlúčený manželský pár.

„Aelius, brat môj,“ usmiala sa na mladíka staršia sestra, „tie roky mi prídu ako večnosť. Bála som sa, že už nikdy nebudem mať koho strážiť, a teraz vidím, že obavy sa naplnili; nie však k smútku môjho srdca, lež k úľube. Narástol si a opeknel, už ťa v skutku strážiť netreba. Som pyšná, že mám takého krásneho brata.“

„Ja o kráse čo-to viem,“ pohladil Aelius Stellu po tvári, „a viem, že ak je z nás dvoch jeden oprávnený nosiť jej slávnostný vavrín, si to práve ty, drahá sestra. Jemná tvár ľútošivej tigricy, oči tmavomodré ako ľadový oceán. Pery v úsmeve prezrádzajúce bežným sledujúcim zmyselnosť, no najbližším bolesť v inotaji. Brada jemne vystúpená na znak oprávnenej hrdosti, krk sťa pilier intelektu, racionality a neomylnnej logiky, plecia držiace tie nevidane mocné paže. Prsia pyšnejšie od vlastnej hrude s nezlomným srdcom, brucho driečne a pevné ako dubová palubovka, nohy ako dva vznešené stĺpy, pripravené v blesku dať do pohybu majestáť ženskosti. A toto,“ povedal a oboma dlaňami silno stisol Stellu za pevný zadok, „toto pre mňa navždy ostane definíciou dokonalosti ženského tela.“

„Ty si to so slovami vždy vedel lepšie ako ja,“ pohladila ho Stella po líci a bez okolkov ho nechala dotýkať sa jej, ako len chcel.

---

³⁸ Viridia, druhé najväčšie mesto Ríše, sa nachádzala v jej najvýchodnejšej časti. Pre veľmi dobré podnebie sa tunajší ľud živil predovšetkým poľnohospodárstvom a plody jeho práce zasa nasycovali podstatnú časť krajiny.

„Keď sa mi dievčina páči, vždy sa mi páči aj jej pozadie,“ riekol živo a Stella si všimla, že je – podobne ako ona sama – trochu pripitý. „Naopak to neplatí, i keď mnohé si myslia opak. Vieš o tom, že som objavil účinný recept na získanie si ich pozornosti? Už viackrát sa mi osvedčil. Poviem im, že majú druhý najkrajší zadok na svete. To vždy vzbudí záujem; spýtajú sa, prečo druhý, komu patrí ten prvý. A ja vtedy hrdo poviem, že tebe, mojej sestre. Si najkrajšia žena, akú som kedy v živote uvidel, a už samotná zašlá predstava tvojho vyzliekania sa zo spoteného odevu po vyhratom zápase ľudí albi ma rozpaľuje.“

„Ach, rojko môj, nezmenil si sa. Toto by si im nemal hovoriť, budú ťa mať za chorého.“

„Pokiaľ nedokážu akceptovať, že človek ako ja vie s dostatočnou mierou odosobnenia sa vysloviť bezbrehý údiv nad krásou sestry, nech ma považujú hoc i za boriteľa rodinných zákazov; reč s nimi viac nebude pre mňa nič znamenať.“

„Len aby si si takto nespálil všetky mosty.“

„V mojom živote nieto riek, a teda ani mostov. A potoky preskočím. Ja skutočne nemám čo páliť.“

„Ale no tak... Tvoje meno sa spriada s dobrodružným a bohémym životom, mládež obdivuje tvoju tvorbu, nad ktorou sa dokonca i skúsení odborníci uznanlivo rozplývajú. Hovorí sa, že napriek nízkemu veku pre svoje umelecké vlohy pomaly, ale isto začínaš v Ríši udávať tón estetičnu, a toto ženy milujú, ver mi. Vždy po tebe veľmi túžili.“

„Ja patrím k veľkým kritikom všeobecného vkusu Ríše,“ začal Aelius akoby z iného konca, „pretože masová percepcia krásy neraz šliape na vnímanie estetična jednotlivcovi. Musím však uznať, že v prípade hodnotenia ženských vnád – a s ním spojeného vytvárania ideálu ľudského zovňajška – sa Ríša triafa do čierneho, pretože glorifikuje práve tvoj zjav. Za všeobecný ideál ľudskej krásy totiž mohla určiť ženu štíhlu či kyprú, prsnatú či plochú, drobnú či vysokú, mladačnú či zrelú. Ale neučinila tak. Namiesto toho obdivuje teba. Dievčinu netypicky silnú, vytrénovanú, telesnou stavbou konkurujúcu mužskému pokoleniu, a predsa ani v najmenšom nestrácajúcu dievčenskú príťažlivosť. V tomto ideáli je viac ako len predmet telesnej žiadostivosti; reprezentuje energiu, unikátnosť,

vitalitu, cestu za vytýčeným cieľom, splnenie sna. Takže, cara mea,³⁹ ak tvrdíš, že po mne niekedy túžili ženy, môžeš si byť istá, že po tebe prahli muži, ženy i deti.“

Stella pri týchto slovách na letný okamih posmutnela, čo by si nevšimol vari nik okrem Aelia. „Neviem sa cez tie spomienky preniesť,“ povedala zamyslene. „Ani po rokoch si neviem zvyknúť na pozemský život, lebo som sa dotkla univerza a ostala uchvátená jeho nádherou. Lenže mihom blesku som uzrela stratený raj. Dlhá a trudná je cesta z pekla späť na svetlo. Ale to vieš dobre sám.“

„Nie, neviem,“ zavrtel Aelius hlavou. „Ja som to mal vždy ľahšie ako ty, moje pády nikdy nenabrali rozmer toho tvojho. Rozprávaj mi o svojom trápení, milá Stella, zaujíma ma.“

Aelius sa jej spýtavo, priam úzkostne pozrel do očí. A ona mu neodolala tak, ako mu neodolávajú ani ostatné ženy. Otočila sa k oknu, vyložila si nohy na stôl, zadívala sa na západ slnka v prístave a začala hojdať na stoličke.

„Presne štyri roky odvtedy uplynuli,“ povedala a mimovoľne si prekrížila ruky na prsiach. „Bolo to v časoch, keď dezilúzia z vyrovnávania sa s dospelosťou pobádala mnohé niekdajšie siroty Regie – vrátane mňa – k prepíjaniu ťažko vydretých výplat. Boli sme adolescentmi bez cieľa, bez rodiny, bez vízie, odkázaní len a len na svojich rovesníkov. Ale slobodní. Oslavovala som osemnásť rokov, a hoci som sa pri víne vždy zvládala kontrolovať, z toho večera si veľa nepamätám.“

„Sedela si tamto,“ riekol Aelius a ukázal na druhý stôl obďaleč. „Áno, i ja som tu bol, spolu so zopár hudobníkmi. Hrala si karty s akýmisi dvoma žhavými chlapcami. Vyzerali byť starší, skúsenejší, hotoví lovci žien. Hrala si o peniaze, potom však i o šaty a o česť, pamätáš? Tvoja taktika bola dobrá, no prehrávala si ako úplný amatér, lebo ťa podvádzali, a ty si si to vo svojej tvrdohlavosti nechcela pripustiť. Až keď si tam sedela polonahá a tí dvaja sa škodoradostne zastrájali, ako ťa toho večera zneužijú, podišiel som k stolu a drgol ťa do pleca.“

„Pochopila som, že ošmekávajú?“

„Tak, ako oni pochopili, že s tebou neradno hrať krivú hru. Bola si vtedy chudšia, nevinnejšia, taká jemná ľalia. Pravda, až kým pohár

---

³⁹ drahá moja

tvojej trpezlivosti nepretiekol, nevstala si, nezdrapila jedného z opovážlivcov za golier a neprehodila ho cez zábradlie schodiska; zgúľal sa na prízemie ako vrece zemiakov. Bol to doslova šok. Nik nechápal, skadiaľ si nabrala toľkú silu. A keď si sa z vrodeneho bojového postoja, akým sa prezentujú skúsení zápasníci, chystala zahnať na druhého z úlisných hráčov, ten uvidel vražedný plameň v твоjich očiach, v úľaku ti vrátil všetky peniaze a zmizol.“

„Nehovor...“

„Keď si sa potom obliekala do šiat, okolosediaci svedkovia incidentu uznanlivo pokyvkávali hlavami nad tvojou výbušnosťou; ešte nikdy nevideli dievča tak zatočiť s podvodníkmi.“

„Ja vždy vyhrám,“ vyhlásila Stella zaľato. „*Ad vincere nata sum.*“⁴⁰

„Ja viem, kráska moja, a veľmi to na tebe obdivujem. Vieš, aký chýr sa o tebe začal šíriť Ríšou počas nasledujúceho roku? Poraziť ťa vraj možno jedine tak, že ti človek vyreže srdce.“

Aelius sa naklonil nad stôl a pohladil sestru po silnom pleci; pri takomto odvážnom prehlásení ho naplňala hrdosť. Bol človekom, ktorý k životu potrebuje idoly, a spomedzi všetkých jeho vzorov bola Stella tým najvýraznejším. „Toho večera som ťa už nevidel,“ povedal. „Čo sa dialo ďalej?“

„Prišiel za mnou jeden z hostí a vyzval ma, aby som s ním na chvíľu šla bokom, mimo očí. Potom ma celú ohmatal. No nebol pritom dotieravý, čo ma udivovalo. Akoby chcel hodnotiť moje telo. Správal sa ako sochár, kontrolujúci svoj výtvor; napadlo mi, že to môže byť kupliar alebo skutočne dajaký umelec. Súvislosti som si uvedomila, až keď sa predstavil. Bol to Valentinus, tréner Lupi veteres,⁴¹ úradujúcich držiteľov titulu. Presvedčil ma, aby som sa zapojila do prípravy jeho hviezdneho družstva, ktoré vraj po lete výkonnostne stagnuje a pred nadchádzajúcou sezónou by uvítalo oživenie v podobe tréningov so šikovným dievčaťom.“

„Alebo skôr v podobe radovánok v spoločnej umyvárni,“ uštipačne doplnil Aelius.

„To nie,“ rázne namietla Stella. „I keď je pravdou, že šport a erotika kráčajú ruka v ruke, Lupi sa ku mne správali ako skutoční

---

⁴⁰ Zrodila som sa pre víťazstvá.

⁴¹ Lupi veteres (Starí vlci) boli historicky najúspešnejším tímom ľudí albi. Osem rokov po sebe sa stali držiteľmi titulu Tropaeum imperiale.

profesionáli, nikdy som od nich ani v náznaku nedostala žiadne návrhy.“

„Ale i tak si pôvodne mala byť len bábikou na ich rozptýlenie.“

„V podstate áno. Začala som z úplného dna ako handra. Ludi albi ma síce odmalička fascinovali, no nevedela som o nich vôbec nič, mojou bázou boli len neobvyklé atletické predispozície. Moje výkony na cvičisku pôsobili chaoticky, a hoci sa mi chalani nikdy nesmiali do tváre, cítila som v ovzduší posmešky z mnou predvedenej hry. Ale vedela som, že *omne initium difficile est*⁴² a naučila som sa ľútosť, ktorá ma v tých chvíľach opantávala, pretaviť do bezrozmernej túžby po víťazstve. Začala som viac jesť a naberať hmotnosť, ešte viac som zosilnela a večermi behávala naprieč mestom od prístavu až k severnej bráne. Medzi Lupi veteres som pochytila taktiku, spôsob rozkladania síl v družstve, základy obranných a útočných stratégií. Možno mi aj vyhovovalo, že ma všetci podceňovali, že žiaden z hrdých šampiónov neveril, že by sa mu niekedy mohla výkonnosť rovnať žena-amatérka. Celý september roku 1331 som na sebe tvrdo pracovala, siahala na dno síl, upierala si akúkoľvek formu oddychu a rozptýlenia, aby som si dokázala, že nielenže mám na to, zúčastniť sa raz aspoň jedného zápasu ludi albi, ale že dokážem hrať vyrovnanú partiu s tými najlepšími. Mnohí nad mojím zdanlivo nereálnym cieľom krútili hlavami, ale tréner Valentinus už v zárodku dobre prekukol moje ofenzívne schopnosti. Poradil mi, ako surovú, neotesanú výkonnosť čo najefektívnejšie pretaviť do predností obávanéj hráčky. A mne sa v priebehu neveriteľne krátkej doby podarilo transformovať na zázračnú bytosť. Odrazu som bola silnejšia ako polovica tímu. Rýchlejšia ako polovica tímu. Ale nik, skutočne nik sa mi nevyrovnal v pružnosti a výbušnosti, v tom som naozaj žiarila. V súboji jeden na jedného odrazu so mnou mali Lupi vážne problémy; nenachádzali recept na moje prudké výpady a sebaisté úskoky do strán. Nestíhali mi. Postupne ku mne začínali pociťovať rešpekt a mne sa začal plniť malý veľký detský sen.

Ale potom ma Valentinus zradil. Keď v októbri začala sezóna, z nepochopiteľného dôvodu ma od Vlkov presunul do druhého, slabšieho, podradného družstva Tigres iuvenes,⁴³ ktoré tiež on sám

---

⁴² každý začiatok je ťažký

⁴³ Mladí tigri

cvičil a ktoré prakticky len plnilo funkciu tréningového oponenta pre Lupi veteres. Nevie, či to bola Valentinova taktika, alebo nechcel mať v elitnom tíme ženu, alebo naňho voľakto tlačil. Tak či onak, šokovala som verejnosť. Tigres iuvenes, ktorí sotva spĺňali minimálne kritériá účasti v sezónnych turnajoch, som postupne pomohla vytiahnuť z podradných priečok na výslnie. Za niekoľko mesiacov nepretržitých bojov som dostala svoje družstvo na druhé miesto v ríšskych tabuľkách. Z dna na druhé miesto! Spoluhráči ku mne vzhládali ako k bohyni. Na každom jednom turnaji ma vyhlásili za najužitočnejšieho hráča, s mojím menom sa spriadlo niekoľko ocenení, v tabuľkách najlepších bojovníkov som nepretržite figurovala na prvom mieste a do hľadísk arén som priťahovala divákov ako nikto nikdy predtým. Tak som sa stala hviezdou.“

„Hviezdou, ktorá koncom sezóny naplno zažiarila na exhibičnom turnaji všetkých hviezd ľudí albi, v súbojoch jeden na jedného. Prišiel som sa na teba vtedy do Stadia stellarum pozrieť, aby som sa spolu s tisícami ďalších zvedavcov presvedčil, či si skutočne dokážeš merať sily s najlepšimi, alebo je tvoj vzostup len jednou neuveriteľnou náhodou v podobe pričlenenia sa do vhodného tímu a podcenením súpera. Spomínam si na tú atmosféru. Vyrútila si sa na protivníkov so zúrivosťou tigrice. S holými rukami, s mečom, s kušou, s hocičím. Triafala si rýchlo. Presne. A neúnavne. Veľkých chlapov si uštvála, menších premohla. Nik z nich sa nedokázal vyrovať s tvojimi bleskovými reflexami. Bezo straty jediného bodu si ich všetkých roztrhala ako šelma a všetkým pochybovačom jasne vysvetlila, prečo ťa právom prezývajú Tigris orientis.“

„Turnaj hviezd mi skutočne vyšiel,“ pripustila Stella skromne.

„Čo mi z toho dňa ale v pamäti utkvelo najviac, bolo uvedomenie si, aký obrovský prínos mala tvoja snaha pre malé deti.“

Tu sa Stella uprene zahľadela na brata a v modrých očiach jej zaihrala vlhkosť nostalgie. Do detailov sa jej vyjavil okamih najväčšieho životného úspechu, keď ovenčená titulom Campio Regni ostala stáť na piesočnatej pôde ako nezdolatelná valkýra. Postarší sledujúci si pretierali oči, nemohli uveriť, ako takýto neuveriteľný úspech dokáže dosiahnuť osemnásťročné dievča. Nebola to však scéna suverénnej bojovníčky, ktorá si ku sklonku dňa uchvátila srdcia divákov. Bola to konfrontácia s istým malým dievčatom, ktoré sa v hľadisku akoby naschvál stratilo rodičom a počas

záverečného ceremoniálu nebadane vbeholo do arény za Stellou ako svojim idolom, vrhlo sa jej do náruče a vtislo do rúk kytičku poľných kvetov, ktoré jej samo natrhlo, zvalilo svoj vzor na zem a obsypalo ho tisícmi bozkami. A Stella malé dievčatko objala ako starostlivá matka, hoci spotená a špinavá od piesku, pohladila ho po tvári a ono sa od šťastia rozplakalo. V západe slnka sa divákom arény naskytl obraz dvoch dievčenských tiel ako spletených ľalií, a ak sa po dlhé roky existencie ľudí albi nepodarila dokázať ich dôležitosť pre ľudí, tak Stella to milotou k budúcej generácii po porážke najlepších dokázala. S ustupujúcim slnkom ustupovala i dôležitosť víťazstva, zatiaľ čo nevyhnutnosť lásky z diaľky kývala citlivej scéne.

„Bola som kráľovnou,“ zasnila sa Stella, „skutočnou kráľovnou. Obdivovali ma, lebo vedeli, že nikdy nedokážu to čo ja. Zaľúbili sa do mňa, a zároveň si predtým mnou držali rešpekt. Milovali ma, a zároveň sa ma báli. Bola to vzrušujúca sezóna. Lenže tak, ako po každom dni nastáva súmrak, po každom vzostupe prichádza pád.“

Stelle mimovoľne skĺzol pohľad k poloprázdnej fľaši. Rukou si podoprela čelo tak, aby jej nebolo vidieť do smutných očí. Aelius ju pohladením po pleci posmelil k pokračovaniu v rozprávaní.

„Týždeň nato nadišiel čas dlho očakávaného finále tímov,“ povedala po chvíli. „Podľa sezónneho umiestnenia doň moji Tigres iuvenes nastupovali z výborného druhého miesta, tesne za úradujúcimi šampiónmi. Zvyšných štrnásť kvalifikovaných družstiev sme poľahky vyradili, nemali proti nám žiadnu šancu. Pri poslednom, ostro sledovanom súboji roka – a vari i desaťročia – obecnstvu došlo, že v piesočnatej aréne viac nejde len o šport. Bol to spoločenský boj. Šampióni proti podceňovanému nováčikovi. Skúsenosť proti odhodlaniu. Dosiahnutý sen proti rodiacemu sa snu. Rozvaha proti dravosti. Vyváženosť proti sile individuality. Napätie v ovzduší sa dalo krájať. Lupi, s ktorými som trištvrte roka vzad začínala trénovať, si chceli tvrdohlavo dokázať, že sú stále pánmi hier, že ešte nenastal čas ich odchodu do dôchodku. A ja som zasa chcela ukázať celej zemi, že som skutočný Campio Regni nielen v boji jeden na jedného, ale aj ako líder, túžila som potiahnuť svoj tím ku kolektívnemu víťazstvu. Bola to priveľká záťaž. Vedela som, že získať Tropaeum imperiale je obdivuhodný výkon. Ale získať ju ako osamelá šelma s mládatami proti ostrieľanej svorke vlkov, to je

výkon hodný legendy. A ja som sa chcela stať legendou. Veľmi som chcela.“

Stella sa opäť odmlčala. Aelius podľa tónu jej hlasu postrehol, že jej pekná vážna tvár je v tej chvíli zrkadlom vzlykajúceho vnútra, a tak jej nalial do pohára pálenky na uľahčenie rozprávania.

Rozprávala o tom, ako obaja finalisti hrali vynikajúco, ako Tigres vďaka nej vyhrávali väčšinu osobných súbojov, zatiaľ čo skúsenejší Lupi hrali kompaktnejšie ako celok a darilo sa im okupovať strategické pozície arény. V poslednom z finálových kôl sa bojovalo o ťažký bronzový erb Ríše, umiestnený v nedostupnom teréne v strede arény, ktorého prenesenie do domovského tábora by znamenalo vyhnutie sa vyčerpávajúcemu boju o vlajky a okamžité víťazstvo v zápase. Všetci Tigres okrem Stelly boli mŕtvi a čakali na oživenie v tábore pri svojej červenej vlajke. Podobne na tom boli i modrí Lupi; nažive ostal len jeden jediný z nich, ktorému sa podarilo uchmatnúť erb a doručiť ho na pár krokov od vlastného tábora. Stella ho arénou naháňala ako vyhladovaná šelma antilopu, a keďže nemala k dispozícii žiadnu vrhaciu, strelnú ani sečnú zbraň, chcela mu buď strhnúť z pásu modrú šerpu, alebo ho zvaliť na chrbát, čo by znamenalo víťazstvo v osobnom súboji; on by sa nato musel vzdať hry a jej by sa naskytla príležitosť utekať s erbom k vlastnému tábora, alebo aspoň čo najďalej od tábora Vlkov.

Ako sa Stella, stále plná energie a odhodlania, vrhla na vyčerpaného protihráča, erb mu vypadol z rúk a ona ho pri pasovaní sa hodila do piesku tak nešťastne, že dopadol chrptom na guľovitú bronzovú ozdabu. Zastonal a Stella sa preľakla. Akákoľvek jej dravosť po víťazstve razom ustúpila pred dôležitosťou ochrániť ľudské zdravie. Obkročmo na ňom ležiac sa spýtala, či môže ďalej hrať. Vravel, že sa bolestivo udrel a vzdáva sa súboja. Snažila sa mu pomôcť vstať, no bolo neskoro; v tom momente sa už na nich rútili oživení Lupi a s nevidanou zúrivosťou sa všetci zvalili na ležiacich. Stella sa pokúšala telom chrániť ich vlastného zraneného spoluhráča a bezúspešne kričala, nech prestanú, no oni v zápale herného šialenstva nepočúvali; chceli zákerne rozdláviť najlepšieho súperovho hráča, vyradiť ho zo zápasu. Kým rozhodcovia stihli spacificovať celú tú horu svalov, Steline pekné paže aj stehná povolili a preniesla váhu všetkých tých ťažkých tiel pod seba.

„Dodnes si pamätám výraz jeho tváre,“ povedala Stella. „Miešala sa v ňom eufória s mne neznámou mučivou agóniou. Musel mať pocit, že som ťažká ako kobyľa. Ja som si z tohto neférového a hazardného incidentu odniesla len zopár smiešnych modrín, ale ten mladý muž ťažko naštiepenú chrbticu.“

„A hoci rozhodcovia po dlhšom prerušení nakázali dohrať finále, ty si hrať nechcela,“ doložil Aelius.

„Nedokázala som na to nájsť psychickú silu. Razom mi na Tropaeum imperiale prestalo záležať, myslela som len na toho mladého muža. Odopla som si šerpu, sňala masku a rozhnervane ju odhodila do piesku. Spoluhráči ma prehovárali, nech zo zápasu neodstupujem; o zraneného sa vraj v nemocnici postará kompetentný personál a ja tam nič nezmôžem, moja prítomnosť v aréne je vraj v tej chvíli potrebnjšia ako kedykoľvek predtým. Nepočúvla som ich. Veru tak, zbabelo som opustila svojich Tigres iuvenes, za čo ma diváci vypískali a rozhodcovia napokon diskvalifikovali. Publikum – to isté publikum, čo ma týždeň predtým vynášalo do nebies – ma v priebehu minúty prestalo zbožňovať a označilo za oduté decko a infantilnú zradkyňu hier. Ale mne to bolo jedno. V tej chvíli som myslela len na uboleného chlapca a pomáhala ho zdravotníkom transportovať do nemocnice. Ja. Nie tréner, nie spoluhráč, ale ja, súper. Nechápala som ich postoj. A odrazu mi došlo, aký neuveriteľný ošial dokážu ľudí albi vyvolať v ľudskom vnútri, riadený chaos, kedy sa celá spoločnosť dokáže v záujme vyššieho cieľa – dohrania veľkého finále – zriecť starostlivosti o jednotlivca, kedy sa v davovej psychóze trhajú dlhodobé ľudské vzťahy a v človeku naplno bujnie animálnosť.“

„I ten najjedinečnejší jedinec sa v stáde stáva slepou ovcou,“ chápavo podotkol Aelius. „Ako to napokon celé dopadlo?“

„Lupi veteres podľa očakávania vo finále zvíťazili a za búrlivých ovácií publika po deviatykrát v rade dvíhali nad hlavami Tropaeum imperiale. Dokázali celej krajine, že sú stále bezkonkurenčným tímom. A krajina im túto ich veľkolepú oslavu víťazstva skúseností nad odhodlaním hltavo zožrala.“

Ja som za ten čas sedela v nemocnici pri lôžku zraneného protihráča, na ktorého si jeho tím ani poriadne nespomenul. Jeho najlepší kamaráti, s ktorými dlhé roky trénoval, mu zo slušnosti venovali len asi päťminútovú návštevu; súrili ich totiž povinnosti

užívania si osláv vybojovanej trofeje uprostred širokých davov ľudí. Ja som však z nemocnice neodišla celé tri dni a spolu so svojou dobrou priateľkou, zdravotnou sestrou Lucillou, sa snažila spríjemniť bolestivé chvíle raneného.

Vykvitlo, že si nešťastne otrávil krv, z čoho dostal vysoké horúčky. Štvrtého dňa nad ránom im nečakane podľahol. Ešte pred smrťou mi stihol vyznať lásku a poďakovať sa, že som mu pomohla v aréne a neopustila ho. Vnímala som to ako veľký paradox, lebo nebyť mňa, ostal by zdravý a dozaista by ešte niekoľko sezón pretekal. Ale aspoň ma to utvrdilo v presvedčení, že ľudia albi sú plné paradoxov. Keď sa totiž správa o jeho úmrtí dostala na verejnosť, odrazu sa moja karta začala v očiach verejnosti obracať; sprvu ospevovaná, neskôr zatracovaná Tigris orientis sa začala ľudu javiť ako silná a citlivá mladá žena a nasledujúcu sezónu si ju prial opäť vidieť v arénach. Tréner Valentinus za mnou prišiel s ponukou prestupu od Tigres iuvenes k Lupi veteres, kde by som mala reálnu šancu o rok získať vytúžené Tropaeum imperiale. ‚Ľud ti odpustil,‘ povedal mi. ‚Vráť sa tam, kam patríš – do arény.‘

Vraj mi ľud odpustil. *Mne* ľud odpustil. Moje ego mi zakazovalo čo i len pomyslieť na neodmietnutie tejto ponuky. Odmietla som byť bábkou na špagáte autorít, ktorým je vzdialená ľudskosť, ktoré neocenia moju snahu, ktoré ma nepodržia v ťažkostiach a obrátia sa mi chrbtom, keď im to bude vyhovovať, pre ktoré som len reklamou, pútačom a zdrojom zisku. Nasledujúceho dňa som oficiálne oznámila ukončenie svojej športovej kariéry. Po jednej jedinej, no nezabudnuteľnej sezóne som sa v osemnástich rokoch stala najmladším veteránom ľudí albi v histórii Ríše.

Fakt, že som nesiahla ako víťaz na Tropaeum imperiale, to nie je prehra. Ani to, že ma diváci dvoch tvári preklínali, nie je prehra. Ale to, že som vtedy v piesku nedokázala nájsť viac síl, zopár sekúnd navyše na záchranu mladého človeka, to je prehra. Brala som ju veľmi osobne. Potrebovala som zmiznúť, vytratiť sa zo spoločenského života. Prv, ako sa mestom stihla rozšíriť správa o mojej rezignácii,

som opustila Regiu. Načas som sa usadila v Saxei,⁴⁴ kde ma nepoznali, a živila sa ako servírka. Až keď tu, v hlavnom meste, vyprchal ošial spojený s Tigris orientis, moje heroické výkony upadli do zabudnutia a opäť som mohla byť Stellou ako v časoch ranej mladosti, prinavrátila som sa. A teraz som tu.“

Aelius sa s pochopením zahľadnel na jej smutné pery.

„A teraz som tu,“ zopakovala Stella s hlbokým výdychom. Medzi stehnami mimovoľne stískala prázdny pohár a upierala lesklé oči von oblokom k zapadajúcemu slncu. „Svoje rozhodnutie neľutujem, a keby som sa mala vrátiť v čase späť do arény, zachovala by som sa rovnako. Zároveň mi však neuplynie jediný deň bez trúchlivého uvedomenia si, že som mohla... že som naozaj mohla byť *niekým*.“

Tieto slová rozcítli aj Aelia, lebo svojej sestre dobre rozumel. I on mával počas svojej dovtedajšej umeleckej kariéry veľa vzostupov a pádov, avšak s omnoho nižšou intenzitou ako Stella. Z faktu, že v priebehu okamihu sa neprávom, pod tlakom konzumu luzy stane z najobdivovanejšej osoby krajiny najzatracovanejšia, sa človek živiaci sa jej bavením len tak nespamätá. Aelius vcelku chápal, že Stella si namiesto pokračovania v hviezdnej kariére zvolila prostý, nenápadný život, dlhodobú izoláciu od väčšiny známych a utápanie sa v alkohole. Ona totiž bola srdcom skutočný Campio Regni a vo svojom majestátnom vnútri neuniesla sama pred sebou bolesť z trpkkej osobnej prehry, nadobro stratila motiváciu dokazovať ostatným svoju výnimočnosť. A motivácia je soľou pravého šampióna. Aelius v priebehu nasledujúcich troch rokov postrehol, že sa jej úspešne podarilo vypariť z povedomia národa. Ani tu a teraz, uprostred hodujúcich zákazníkov Rosy lubens, si jej obličaj nik viac nevybavoval, nikomu neprišla nezvyčajná, nikomu nenapadlo, že práve táto pekná mladá žena by mala byť niekdajšou Tigris orientis.

---

⁴⁴ Saxea bola po Regii a Viridii tretím najväčším mestom Ríše, nachádzajúcim sa v jej centrálnych hornatých končinách. Pre veľké množstvo nerastného bohatstva sa tu nachádzali viaceré bane, kde sa ťažilo uhlie a železná ruda, ale i drahé kovy. Ani toto mesto sa nevyhlo bremenu organizovaného zločinu; tunajšie menšie gildy sa špecializovali na vydieranie baníkov a peňazokazectvo, na ktoré získavali vstupné suroviny z vynucovaných podielov na vydolovanom zlate i striebre u správcov baní.

„Si moja staršia sestra a milujem ťa,“ odbočil Aelius od témy, aby pretrhol spleť smutných myšlienok, víriacich ich hlavami. „A viem, že naše dnešné stretnutie nie je náhodné. Ó, áno, drahá moja, je piaty september; hádam si len nemyslíš, že som zabudol na tvoje narodeniny.“

Stella ožila a úsmevom ocenila bratovu pozornosť. „Ako chlapča si mi k narodeninám sľúbil natrhať a usušiť materinu dúšku,“ zaspomínala si, „lebo ti vraj môj dych pripomínal jej vôňu.“

„Sladkosti tvojho dychu sa nevyrovná žiadna lúčna bylina,“ pohladil ju Aelius po teplom líci, palcom sa pritom dotknúc jej pier. „Napadlo mi, že by si sa mohla potešiť jednej mojej piesni; zložil som ju, keď som sa dozvedel o ukončení tvojej kariéry. Napriek celej tej melanchólii, vznášajúcej sa tu nad stolom ako opar nad jazerom po daždi, by som ti tou skladbou rád pripomenul, že popri neveselých okamihoch ťa neprajný život zahrňal i takými, ktoré povznášali životy ostatných, a že minimálne jeden život povznášaš dodnes.“

Stella sa vďačným tónom spýtala: „Zahráš mi ju?“

„*Vinum et musica laetificant cor,*“⁴⁵ odvetil Aelius a energicky vstal od stola.

Na prvom poschodí Rosy lubens sa nachádzalo mnohokrát vínom poliate, síce trochu rozladené, ale stále funkčné čembalo, ktoré náruživí návštevníci využívali na ukávanie svojich umeleckých potrieb. Slnce sotva zapadlo, na hudbu bolo ešte primálo hodín, no i tak niekoľké okolosediace mladé páry ocenili, že sa Aelius rozhodol zaujať ich pozornosť hudobným prednesom. A veruže predniesol skvost, smutne ťahavý, no dravý po kráse, pieseň slávnostnú a nostalgickú zároveň, ktorá bola pre Stellu tým najkrajším darom. Šlo o typickú Aeliovu tvorbu; vždy sa snažil vo svojich piesňach dodržiavať presnú rytmiku verša, čo mu sprvu mnohí vyčítali a hovorili, nech uberie na forme a pridá radšej na obsahu. On však tvrdo presadzoval svoje presvedčenie, že každá báseň i pieseň má mať presné matematické pravidlá, odmietal násilnú pseudoumeleckú invenciu, bol zástancom starej školy, vyznávajúcej posvätnú trojzložkovú kompozíciu tézy, antitézy a syntézy. Na druhej strane, Aelius nikdy nebol s vlastnou formou spokojný, neustále sa snažil svoje diela vylepšovať, až napokon jeho názor – že veršovaním nikdy

---

⁴⁵ Víno a hudba potešujú srdce.

nemožno dosiahnuť technickú dokonalosť, ale je žiadané sa k nej blížiť – zaujal kritiku. Pieseň *Z tieňa šelmy* patrila k jeho žánrovým prvotinám, no už v nej sa pokúšal presadzovať niektoré svoje postuláty:

*Sláva z hrdých brál,
utop ticho v šedi dávnych diaľ,
lúpeš keď plod nových dní.*

*Zdarom zdobená
v mocných skalách výhier ozvena,
dušu vierou rozohni.*

*Povždy ostaň verná svojmu snu,
snu, čo kuje hudbu víťaznú.*

*Šelma, z tmy sa vymotaj
v slávy inotaj,
do sfér večnej odvahy,
zjav tvoj kde nahý*

*zrieť nenechá len
tvoj pradávny tieň.*

Prinavráť ten čas...

Aelius na okamih prerušil hranie, aby odpozoroval sestrinu reakciu. Keď videl nefalšovaný záujem v jej očiach, ihneď nadviazal na predošlú niť a okolosediaci sa začali obzerať smerom k čembalu; ba čo viac – návštevníci i personál z prízemnia Rosy lubens sa vybehli pozrieť hore, čo sa to deje. Tá melódia bola čarovná.

*Tigris v tichých hmlách,
rozviaž opäť výhier almanach
skrze nevídaný bes.*

*Neponechaj čas
šampióna koncu napospas,*

výzvy večné k hviezdám vznes.

Aelius sa medzi strofami venoval precíznemu hudobnému prechodu a rozladenosť nástroja ho iritovala. Vždy si však povedal, že ak je jeho sestra s výkonom spokojná, môže byť spokojný aj on sám.

*Povždy ostaň verná svojmu snu,
snu, čo kuje hudbu víťaznú.*

*Šelma, z tmy sa vymotaj
v slávy inotaj,
do sfér večnej odvahy,
zjav tvoj kde nahý*

*zrieť nenechá len
tvoj pradávny tieň.*

Prinavráť ten čas...

Aelius uzavrel pieseň galantným sólom, na diaľku poslal sestre bozk, vstal od čembala, mierne sa uklonil uveličeným poslucháčom a vrátil sa k stolu. Stella sa mu srdečne poďakovala za krásny narodeninový dar. Vzápätí sa pri nich objavila Laetitia, povedala Stelle, že má talentovaného brata, s úsmevom pred súrodencov postavila fľašu červeného vína a dve veľké tvarohové buchty, vraj na účet podniku za pôsobivé vystúpenie.

„Na čo myslíš?“ spýtal sa po chvíli Aelius, keď sa za stolom rozhostilo dlhšie ticho. Toto mlčanie však úsmev prerezával oveľa intenzívnejšie ako štvrťhodinu vzad.

„I keď sme sa dlho nevideli, neprestal si ma poznať,“ zamyslela sa Stella. „Možno ma poznáš lepšie ako ja sama.“

„To by som netvrdil. Ty sa asi len nechceš poznať, alebo túžiš zabudnúť, kým vlastne si.“

Aelius nalial sebe vína a sestre pálenky. Keď si pripili, Stella sa so záujmom opýtala: „Kým som podľa teba?“

„Kým si, to je príliš náročná otázka, ktorej intimita prerastá i cez môj – čo ako ti blízky – rozum,“ odvetil Aelius. „No keďže my dvaja

máme toho nesmierne veľa spoločného, zjednoduším si odpoveď na ňu a poviem ti, kým *sme*. Sme ľuďmi, ktorých cesta k šťastiu a vyrovnanosti vybočuje z priemeru klasickej línie Somnia. Bežný človek si stabilizuje život troma hodnotami: založením si rodiny, prácou, ktorá ho baví, a jemu blízkou zábavou. I keď si to nepripúšťa, chce sa svojím spôsobom dostať do stereotypu, ktorý mu zaručuje len malé výkyvy konštantného šťastia. Nie je ochotný robiť v živote priveľké zmeny, lebo tie prinášajú riziká. Ľudia ako my odmietajú záväzky, lebo nevedia, čo bude druhého dňa, a neboja sa chrabrých ťahov na šachovnici existencie. Odklon línie nášho šťastia býva extrémne vysoký. Namiesto pokojného sledovania pekného západu slnka preferujeme kráčanie na pokraji slnečnej priepasti, z ktorého máme rozprávkový, nenahraditeľný výhľad v širu diaľ, riskujeme však smutný pád do tmy. Dokážeme všetko v živote staviť na jednu kartu, ktorej rubom je večná blaženosť, lícom zatratenie. Ukája nás ani nie šťastný okamih samotný, ale skôr tešenie sa naň. Sme závislí na vzhliadaní k pekným budúcim momentom, no keď nastanú, akosi ich prehliadame a hľadáme ďalšie. Očakávame od života viac a viac, pravidelne padáme do prachu, otriasame sa z bolesti a kráčame ďalej, riskujúc zánik. A ostatní nad nami krúčia hlavami, nechápajúc, že niektorí ľudia sa skrátka nenarodili na to, aby boli v živote šťastní.“

„To sú celkom smutné slová,“ nadhodila Stella.

„Smutné je, keď sa zrútime do priepasti a stratíme motiváciu vyštveráť sa späť na výslnie.“

Stella hodila na brata neurčitý pohľad. V poslednej vete z ohľaduplnosti použil plurál, hoci slová boli adresované len a len jej.

„Nedávno som na cestách stretol starého kamaráta,“ pokračoval Aelius. „Je to nadaný muzikant s perfektným sluchom, za pár minút dokáže naladiť akýkoľvek hudobný nástroj. Nevie dobre textovať, a tak sme neraz uvažovali o spolupráci. Ale to je jedno. Keď som ho teraz stretol, ani sa ma poriadne nespýtal, ako sa mám, no zaujímalo ho, ako sa darí mojej sestre. Tak mu odpovedám, že som ťa dlho nevidel, a on vtedy zasnene vyhlásil, že by ťa chcel vidieť bojovať v krvavých ludi rubei. Udivil ma tým; spýtal som sa, či už niekedy bol na takom ilegálnom zápase. Vravel, že bol, že je to ‚brutálne a fascinujúce‘ a že má kontakt na človeka z Červenej gildy, ktorý ‚dokáže diskrétno vyhovieť tak zvedavým divákovi, ako aj odvážnym bojovníkovi‘.“

Stella ostala na bratovi visieť doširoka otvorenými očami. Samu ju prekvapil jej vlastný údiv a fakt, že sa nad takouto alternatívou k svojmu súčasnému nostalgickému alkoholizmu nikdy nezamyslela.

„Chceš, aby som sa zúčastnila ľudí rubei?“ opýtala sa s určitou opatrnosťou v hlase.

Aelius mal vo zvyku odpovedať kvetnato a obširne, preto ho priama otázka dokázala neraz zaskočiť. Mlčky sa naklonil ponad stôl, chytil sestru ruky a s nehou si ich priložil k strniskom obrasteným lícam. Ona sa usmiala a pohľadila brata po tvári.

„Čoskoro bude tma,“ povedal Aelius, akoby chcel uzavrieť načatú tému. „Začína sa to tu plniť. Berme jedlo i pitie a poďme sa prejsť do prístavu ako za starých čias. Postarám sa, aby moja milovaná sestra svoje narodeniny oslávila čo najpríjemnejšie.“

Aelius povytiahol z vrečka fajku a Stelle ihneď došlo, že v tom druhom má v plátne zabalené omamné gaudium. „Chladný večerný vzduch nám obom prospeje,“ riekla, akoby chcela sama pred sebou obhájiť ilegálnu zábavu, do ktorej sa mala s bratom po rokoch pustiť.

Vstali, zaplatili pri bare, pričom sa Stella dohodla s obsluhujúcou Laetitiou, že sa čoskoro zastaví na kus reči.

Pri opúšťaní Rosy lubens Aelius otcovsky objal pravicom sestru okolo pliec a povedal: „Neverím, že jestvuje roklina, z ktorej by sa človek s takými silnými pažami, aké máš ty, nedokázal vyštveraf späť na vrchol.“

Capitulum V

ALIS AQUILAE

Tu sa Alexius s Variom zamladi usídliia v hlavnom meste a každý sa osobitne pripravuje na realizáciu svojich plánov. Z Varia sa napriek drobným starostiam stane právnik a Alexius si buduje reputáciu priateľa, ktorého neradno odmietnuť. Vyslúži si rešpekt obyvateľov severovýchodnej Regie zničením neprijemného gangu a za zvuku hlbokých trúb sa začína jeho patriarchát.

DEJ MINULÝ, MAREC 1306 – JÚL 1310
REGIA

V časoch, keď Alexius s Variom prvýkrát zavítali do Regie, bola táto reálne okupovaná len dvoma veľkými gildami. Zelenú viedol vtedy ešte prísny a vitálny Lucretius, Červenú zasa Marcellus, bezdetný strýko Valeria, ktorému o niekoľko rokov neskôr prenechal svoj patriarchát. Lucretius sídlil v luxusnom kaštieli v severozápadnej časti mesta, kde sa darilo kupcom, obchodným cestujúcim, vekslákom, pašerákom, kupliarom a dodávateľom najrôznejšieho sortimentu tovarov a služieb zo všetkých kútov Ríše; táto oblasť bola totiž hlavným styčným bodom Regie s okolitým svetom. Zelená gilda mala, pravda, vplyv aj na juhozápade, v zbohatlickej a prístavnej štvrti, kde v atraktívnom prímorskom prostredí okupovala mnoho hotelov a centier zábavy. Juhovýchodná štvrť, v ktorej sa nachádzali jatky, sýpky, obrovské vyhne a takmer všetky kolosálne podniky, produkujúce tovar vo veľkom, bola pod kontrolou Červenej gildy, sídliacej v tesnej blízkosti Stadia stellarum, ktoré mala ako pod lupou, aby mohla zblízka kontrolovať čierny trh stávkovania. Marcellus len veľmi sporadicky rozširoval pole svojej pôsobnosti i ďalej na sever, do štvrte drobných remeselníkov; pre nižšiu kúpnu silu tunajších obyvateľov totiž nemohol počítať s privysokými tržbami z výpalného.

Podľa vplyvu tak mali dvaja patriarchovia mesto nepriamo rozdelené na západnú – Lucretiovu – a východnú – Marcellovu – polovicu. Nepriamo preto, lebo geografické členenie malo v konkurenčnom boji gíld iba nepatrný význam, bolo len akýmsi dôsledkom postupného budovania portfólia animae umbrosae a kryštalizácie ich názorov na chod organizovaného zločinu. Obom gildám bolo síce blízke vydieranie, kradli a podvádzali na daniach, podporovali hazard, šírenie narkotík a prostitúcie; každý patriarcha sa však prioritne sústredil na činnosti, ktoré mu šli najlepšie.

Talentedý obchodník Lucretius sa rád stretával s aristokraciou, bohatými kupcami z iných miest, s investormi, podielníkmi a inými majetnými osobnosťami Ríše, ubytovával ich vo svojich hoteloch, plnil ich priania zábavy v podobe plnohodnotných orgií, delegoval skrze nich svoj biznis mimo Regiu, distribuoval omamné látky a kupčil s ľuďmi, predovšetkým s neviestkami. Ctižiadostivý Marcellus, naopak, zamieroval svoje pôsobenie na násilnú trestnú činnosť, prepádávanie cestujúcich, nájomné vraždy a výpalníctvo, kamuflujúc zločiny pokryteckou podporou populárnych ľudí albi. Aktivity oboch gíld si vyžadovali vysokú mieru úplatkárstva v Cor Regni i v radoch vigíles. Tak Lucretius, ako i Marcellus museli udržiavať dobré vzťahy s justíciou a senátormi, držiacimi v rukách zákonodarnú i výkonnú moc krajiny; tieto konexie však využívali nezávisle od seba. To o viac ako desaťročie neskôr zmenila senátorka Patricia, zlúčila viacero svojich vplyvných skorumpovaných kolegov do jedného subjektu, založiac tak Modrú gildu, a zaštitila nový spôsob ilegálneho podnikania – kupovanie si vplyvu v Cor Regni. Na Patriciin príbeh však ešte bude čas; keď totiž Alexius s Variom v marci roku 1306 prvýkrát prekročili brány Regie, mala sotva jedenásť rokov.

Stojac v ústrety rozľahlému mestu dvaja mladíci neostali ani na okamih ohúrení jeho pompou; okolnosti ich odchodu z Penurie akoby ich boli zaviazali k zmýšľaniu výrazne dospeljších mužov. Ihneď zamierili do neveľkého hostinca, kde sa za pár medených sprepitného dozvedeli od krčmára všetko potrebné ohľadom života – najmä bývania – v Regii. Zistili, že najlacnejšie nájomy izieb sú v severovýchodnej remeselníckej štvrti, a tak otázka ubytovania mala pre Alexia jasnú odpoveď. Varius by bol síce uvítal prechodný

domov v centre, v blízkosti Cor Regni a univerzity, ale keďže obaja chceli ušetriť a obývať len jednu miestnosť, prispôbil sa kamarátovi. Zachovali sa rozumne; nepristali na prvú ponuku, čo sa im dostala pod ruku, o podmienkach bývania sa informovali u viacerých nájomcov. Podaktorí boli skúpi, podaktorí vlastnili polorozpadnuté hostovské izby, nepríliš odlišné od chlievov, iní boli zasa agresívnej, hlúpej, vtieravej alebo inak nepríjemnej povahy, čo mladí prisťahovalci z duše nenávideli.

Napokon sa im podarilo ubytovať v podkroví domu istého kováča Fabricia. Tento skúsený päťdesiatročný majster žil sám so ženou; pred mnohými rokmi totiž za záhadných okolností zmizli jeho dve malé deti, vigiles sa ich nikdy nepodarilo vypátrať a nešťastný pár ostal skeptický voči splodeniu ďalších potomkov. Majstrovi imponovalo, že Alexius sa chce venovať poctivému remeslu, a možno i preto, že v ňom chcel vidieť trochu z vlastného syna, mladíkov za obojstranne výhodných podmienok ochotne ubytoval.

Varius sa prihlásil na štúdiá práva a ekonómie. Po krátkej a intenzívnej individuálnej príprave prešiel vstupnými testmi ľavou zadnou, lebo hoci zo sirotinca mal prakticky nulové základy, vynikal perfektnou logikou a dobrou pamäťou – nutnými predpokladmi každého potenciálneho študenta. Nasledujúce tri roky strávil nad knihami a počas tohto obdobia ho Alexius finančne podporoval. Napriek jeho prirodzenému talentu na matematiku však po necelom roku upustil od učenia sa ekonómie, lebo necítil, že by mu mala pomôcť na jeho vytýčenej ceste. Právo ho, naopak, skoro vôbec nebavilo, videl v ňom len hromadu zákonov a poučiek, ale vedel, že je to nutná vstupenka do jeho inteligentnej vojny proti zlu a bezpráviu, ktorú bral veľmi osobne. Dni trávil v knižniciach a na univerzite, večerami sa zasa systematicky túlal všetkými kútmi Regie, snažiac sa pochytiť rytmus jej života a po baroch sa dozvedajúc všelijaké viac či menej spoľahlivé informácie o činnostiach bežných ľudí, zbohatlíkov i členov podsvetia.

Počas obdobia, ktoré Varius investoval do štúdií a skúmania ruchu hlavného mesta, Alexius trávil čas úplne odlišným spôsobom. Hlavnou úlohou bolo preňho nájsť si stabilnú a spoľahlivú prácu ako zdroj obživy. Ako prvému sa zo slušnosti ponúkol Fabriciovi, no bol rád, keď tento jeho ochotu zdvorilo odmietol so slovami, že ďalšieho kováčskeho tovariša nepotrebuje. Alexia to totiž lákalo k práci

s drevom, s ktorým bol od malička zžitý a ktorého obrábanie mal v krvi. Prihlásil sa o miesto v najväčšej stolárskej dielni v štvrti. Zamestnávateľa nepotreboval presvedčať o zručnosti, stačilo raz chytiť sekeru, dláto, píľku alebo hoblík, a hneď bolo jasné, že nemá ľavé ruky. Podával nadštandardné výkony, dostával slušný plat a navyše bol medzi stolárskymi kolegami veľmi obľúbený, lebo keď sa niektorý z nich z hocijakého dôvodu nemohol dostať do dielne, Alexius ho ochotne zaskočil, odmietnuc akúkoľvek protislužbu so slovami, že priatelia si musia pomáhať. Svojmu nájomcovi Alexius splácal službu poskytnutia prístrešku nielen finančne, ale i drobnou asistenciou vo vyhni, pomáhal mu chystať i pratať náčinie a udržiavať pracovisko v bezproblémovom chode. Okrem toho trávil veľa času pochôdzkami po štvrti, zoznamoval sa s novými ľuďmi, zisťoval, či niekto nepotrebuje pomoc, a vždy ochotne ponúkol svoj pár rúk, kde bolo treba.

Nikdy nič za svoju pomoc nežiadal, vždy za ľuďmi prichádzal ako *priateľ, ktorého neradno odmietnuť*. Podaktorí ho preto mali za čudáka, lebo neboli zvyknutí na takéto nezištne pomáhanie si. Našli sa i takí, ktorí Alexiovu pomoc využili, ale neskôr ho buď poza chrbát ohovorili, alebo si z neho uťahovali. Tým Alexius pri najbližšom stretnutí s chladom oznámil, že *ich priateľstvo pomínulo*. Oni ho potom síce označili za čistého blázna, no keď sa s postupom času začalo v štvrti rozprávať o jeho šľachetných skutkoch a keď sa neskôr zachoval ako hrdina pri veľkej konfrontácii, ktorú rozoberie táto kapitola, pochopili, akú chybu spravili; súdili totiž činy veľkého človeka, s ktorým sa neoplatí nebyť zadobre.

Ako dieťa pomáhal Alexius lesníkom v Hornej Penurii len za trochu chleba a mech odporného vína, takže teraz, keď trikrát denne jedol, vládol pracovať od svitu do mrku. Navyše, pre svoj tuhý korienok nikdy neochorel. Ako sedemnásťročného si ho prialo mať veľa remeselníkov – otcov dcér – za zaťa, lebo okrem toho, že sa prejavoval ako zručný chlapec s dobrým srdcom, mal príťažlivú mužnú tvár a zdatnú postavu. Pozývali si ho k sebe domov, zoznamovali ho s dievčatami, on však o žiadnom nechcel ani počuť a neraz bol nútený hľadať si hromadu výhovoriek, aby nikoho neurazil. Keď po rokoch vyzrel v rozvážneho patriarchu Bielej gildy, sám nad sebou krútil hlavou, ako mohol divoké obdobie dospievania prežiť bez jediného romániku. Vysvetľoval si to tým, že mal myseľ

príliš upnutú na blížnych, nie na seba, že ho jeho vnútorné presvedčenie neustále smerovalo k úplne inému životu od toho, ktorého svedkom bol všade navôkol, a že si neraz podvedome nahováral, že *ad altiora tendit*.⁴⁶

Alexius však nebol naivným altruistom, ako by možno bolo zrejmé z predošlých viet. Dobre si uvedomoval vo vzťahoch ukryté bohatstvo, ktorým oplýva, keď si k sebe viaže ľudí ochotných kedykoľvek sa zaňho postaviť. Cieľavedome si v severovýchodnej štvrti budoval rozsiahle impérium známostí a ako jeho láskavý, rešpektovaný vládár poskytoval pomoc v podobe manuálnej práce, rady, potešenia, vypočutia alebo povzbudenia, nezabudnúc na prioritný cieľ: šíriť filozofiu priateľstva. Skutkami šiel ľudu vzorom a nepriamo tak utužoval susedské vzťahy, zjednocoval obyvateľov v dobrej myšlienke, vždy bol v pohľade na správnosť akéhokoľvek stavu vecí neomylný. A tak časom sám kováč Fabricius uznal, že človek, ktorý býva v jeho podkroví, sa rodí raz za tisícdvadsaťštyri rokov, a keby raz náhodou kandidoval v kráľovských voľbách, práve jemu by dal svoj hlas.

Takto prešli tri roky. Varius medzičasom úspešne ukončil štúdiá práva, jeho cesta však ani zďaleka nebola bez prekážok. Prvý ročník uzavrel bez problémov a posledné skúšky zvládol priam excelentne. Na konci druhého narazil na bariéru v podobe lektorky stredného veku, ktorej počarili jeho tajuplné hnedé oči, zaľúbila sa do jeho neobvykle, priam dievčensky peknej tváre s nihilistickým výrazom a odmietla mu umožniť postup do tretieho ročníka, kým ho nedostane do postele. Variovi síce takéto zvädzajúce vydieranie nebolo po vôli, lebo urážalo pýchu jeho rozumu, ale keďže bol ešte v divokom veku a lektorka oplývala vнадami neodškriepiteľnej zmyselnosti, neváhal pristať na jej podmienky; dokonca neskôr sám priznal (a tak jej to i povedal), že po poučnej lekcii s ňou sa cíti byť tisíckrát skúsenejší ako po záletoch s ktorýmkoľvek dievčaťom z Rosy lubens.

Lenže keď sa blížil ku koncu tretí ročník a nadišli záverečné advokátske skúšky, Varius narazil na väčší problém – dlhoročnú hlavu právnickej fakulty, verejnosťou rešpektovaného doktora práv a sudcu vo výslužbe, ktorý od Varia žiadal to isté, čo rok predtým

---

⁴⁶ usiluje sa o vyššie ciele

jeho lektorská kolegyňa, inak mu opakovane odmietal udeliť právnický titul a certifikát s odôvodnením, že jeho výkon je nepostačujúci. Tento podlý druh zvrátenej korupcie a evidentný defekt školského systému mladého študenta pochopiteľne trápil, lebo v danej situácii mal úplne zviazané ruky a nenachádzal žiadnu autoritu, na ktorú by sa mohol obrátiť s problémom; v porovnaní so slovom bývalého sudcu by pred vigiles jeho tvrdenie bolo brané za osočovanie. Varius si uvedomoval, že na prípadné obvinenie zvrhlíka by bolo potrebných viac svedkov, nenašiel sa však ani jeden; každá obeť tohto nechutného vydierania sa buď podvolila doktorovi s vidinou sľubnej budúcej kariéry, alebo s rozčarovaním zo skorumpovaného systému zanechala štúdium. A bolo to vari jediný raz v živote, čo Alexius videl Varia, ktorému sa tento hanebný obchod bridil, naozaj sklúčeného.

Alexius sa preto rozhodol, že vezme situáciu do vlastných rúk, a Variovi oznámil, že starého úchyla *presvedčí*, pričom toto slovo použil prvýkrát vo význame, pod akým ho chápú animae umbrosae. Najprv tajne sledoval doktorovu dennú rutinu, aby jeho plán nenarušila žiadna náhodná premenná. Zistil, že zvrhlík žije sám v menšom dome v centre mesta a evidentne má rád teplo domova, lebo okrem univerzity nenavštevuje žiadne iné miesto, takmer vôbec nechodí medzi ľudí a každodenne si necháva na siedmu hodinu večer doniesť teplé jedlo z neďalekej reštaurácie. Alexius si jedného dňa odchytil poslíčka s pokrmom, zaplatil mu zaň dvojnásobok ceny a poslal ho preč so slovami, že zákazníkovi doručí jedlo – mal to byť hovädzí guláš – on sám. Poslíček nedbal, Alexius zaklopal na dvere doktorovi, ponorenému do revízie vlastného traktátu o hierarchii gíld, podal mu neobvykle ťažkú misku v úhľadnom, priam vzduchotesnom obale, zinkasoval peniaze a ostal čakať vonku, čo sa bude diať.

O krátku chvíľu sa z domu ozval vylakaný krik, nasledovaný množstvom kliatob a nadávok. Starý zvrhlík prudko otvoril vchodové dvere a chystal sa uháňať za osobou, ktorá mu namiesto chutného jedla doručila zoškvarený, po celom dome zapáchajúci býčí penis aj s obrovskými semenníkmi. Nikam však nevybehol, myklo ho v smrteľnom úľaku a cívol bledý ako stena. Na prahu dverí totiž stál Alexius, sebaistý ako cuculla atra, ktorá ide vykonať raziu do hniezda prostitúcie, práve dojedal chlipníkov guláš a hodil mu pred nohy

prázdnu misku so slovami: „Pozdrav od Alexia zo severovýchodnej štvrte. Ak sa ešte raz pokúsiš vymeniť diplom za zvrátené služby, *faciam ut mei memineris*⁴⁷ a nabadúce sa zoškvaria tvoje vajcia.“

Hoci sa niekdajší sudca sám venoval psychológii organizovaného zločinu a vypracoval o nej niekoľko štúdií, tento druh nátlaku bol naňho priveľa. Bol zvyknutý na procesy vydierania, kde je aktérom zločinec a obeťou nevinný; v tej chvíli to však platilo presne naopak. Istota, podporená správnym úmyslom, a suverénosť, s ktorou Alexius v ten večer pred neho vystúpil, mu nahнала hrôzu. A tak keď o necelý týždeň prišiel Varius na opätovné preskúšanie, ktoré malo byť jeho poslednou šancou, doktor mu bez akýchkoľvek pripomienok pred trojčlennou komisiou vysvetlil, že žiadna previerka nie je nutná, že si ešte raz poriadne preštudoval jeho záverečnú prácu s názvom *Problematika vydierania v malom meste* a uznal, že je napísaná s vysokou mierou profesionality, že jeho dlhodobé výsledky sú excelentné a s hrdosťou mu udeľuje titul doktora práv, doplnený sprievodným listom pre budúceho zamestnávateľa, zaručujúcim absolventovu skvelú schopnosť riešiť problémy nestranne, efektívne a spoľahlivo.

Po troch rokoch sa tak Varius zbavil bremena štúdií a mohol sa zamestnať u ktoréhokoľvek etablovaného právnikovi Regie, aby Alexiovi začal splácať požičané. Postupne by získal potrebnú prax a nastúpil na úspešnú cestu dláždenú zlatom, ktoré by – ako si dávno zaumienil – mohol preinvestovať do pomoci ľuďom v núdzi. Aký by však malo zmysel podriaďiť plány tisíckrát odskúšaným pokusom, ktoré by končili sklamaním v podobe premárnenej vojny so zločinom? Varius bol mužom nesmierne inteligentným a príliš cielavedomým na to, aby sa vo svojom boji pustil cestou naivného rojka, slepo túžiaceho po dobre sveta. Dobré si totiž uvedomoval, že klin sa klinom vybíja, že na ničenie animae umbrosae treba voliť inú, ľstivejšiu stratégiu, a tejto skutočnosti prispôbil všetky svoje ďalšie rozhodnutia.

Varius si za Alexiovej podpory založil vlastnú právnickú kanceláriu s názvom *Alis aquilae*,⁴⁸ pretože odmietal byť bábkou na špagáte silných advokátskych spolkov, mysliacich viac na zisk ako

---

⁴⁷ postarám sa, aby si si ma zapamätal

⁴⁸ Orlie perute

na spravodlivosť. V banke si vzal pôžičku, v najkrajnejšej časti severovýchodnej štvrte – v tesnej blízkosti Querceta⁴⁹ – výhodne odkúpil nevelký polorozpadnutý dom a poprosil Alexia o pomoc s jeho prerobením do reprezentačného stavu. Alexius videl, že jeho kamarát potrebuje pomoc viacerých rúk, a tak si vzal v práci dlhšie voľno, oslovil všetkých svojich dovtedajších dlžníkov s prosbou o pomoc a zorganizoval niekoľkodňovú prestavbu chajdy na útulný poschodový dom. Alexius si pritom dobre zapamätal, kto z jeho známych mu prišiel pomôcť, kto nemohol prísť, ale pomohol finančne alebo materiálne, a kto jeho prosbu úplne odignoroval; na základe schopnosti oplatiť priateľstvo sa v budúcnosti k týmto osobám zachoval sám. Keďže Alexius bol mužom znalým tesárskeho remesla a zdatný v akejkoľvek manuálnej práci, prestavba sa uskutočnila rýchlosťou blesku a mnohí postarší majstri uznanlivo chválili účelnosť jej výsledku.

Bolo leto roku 1309; Varius i Alexius mali vtedy devätnásť rokov. Nastal čas vypovedať podnájom u kováča Fabricia, ktorý z toho nebol práve nadšený, lebo obaja mladíci mu počas troch rokov prirástli k srdcu. Alexius mu to vysvetlil tým, že Varius musí z bezpečnostných dôvodov bývať samostatne nad svojou kanceláriou a on sám mu má v remesle trochu pomôcť. Nepovedal však kováčovi celú pravdu; cielene zamlčal fakt, že v Alis aquilae počas budúcich jednaní možno dôjde k situáciám vyžadujúcim silu, odvahu, pevné nervy a minimum svedkov.

Mladíci sa teda nastahovali do nového príbytku. Alexius sa nazdával, že bude len z času na čas Variovi v biznise vypomáhať, ale inak sa nič v jeho živote nezmení. Bol to však práve Varius, kto ho zaskočil nečakanou ponukou. Vraj bude výhodnejšie, keď Alis aquilae povedie sám Alexius, lebo má medzi ľuďmi vybudované určité meno, príjemné vystupovanie a láskavý, priam otcovský prístup k chudobným a slabším, ktorí mali predstavovať ich hlavnú klientelu. Varius mal zasa zodpovedať za ekonomické a právne aspekty podnikania, riadiac tak obchod z úzadia. Alexius túto ponuku prijal a jeho povest' mladíka s dobrým srdcom razom

---

⁴⁹ Quercetum (Dubina) bol názov pre rozľahlý, čarokrásny dubovo-bukový háj, susediaci s Regiou zo severnej a severovýchodnej časti. Quercetum bolo najjužnejším lesom rozsiahleho pohoria *Silvae canae*.

nadobudla nový rozmer, lebo celá severovýchodná štvrt ho začala považovať za váženého muža, v ktorom možno tkvie nádej na zbavenie sa pre mnohých neúnosnej tarchy. Tarchy, o ktorej sa málokto nebál verejne rozprávať.

V roku 1309 Ríši vládol ťažko chorý kráľ Avitus, múdry a rozvážny panovník, ktorý si dobre uvedomoval problematiku organizovaného zločinu, nesúhlasil však s bezhlavým populistickým posilňovaním radov vigiles, ktoré by Ríšu stálo obrovské peniaze, nahľadalo vyvážený rozpočet a priviedlo na mizinu mnohých drobných podnikateľov, čím by ohrozilo i celú strednú vrstvu. Namiesto toho presadzoval politiku uväzneného boja proti skutočne ťažkým zločinom, pričom tie menej závažné neraz prehliadal. Dvaja najväčší patriarchovia, Lucretius a Marcellus, si situáciu dobre uvedomovali a cítili sa byť kráľovi istým spôsobom zaviazaní za možnosti ilegálneho profitu. Vo svojich rajónoch sa teda postarali o to, aby bol počet vrážd a násilností stlačený na minimum, výpalné čo najnižšie, a najmä aby žiadna krpata gilda priveľmi nevystrkovala rožky bez ich kontroly.

Avitus bol už veľmi starý, očakávalo sa, že čoskoro zomrie, a v kráľovských voľbách ho reálne mali šancu nahradiť dvaja kandidáti. Prvým bol Titus, vyše päťdesiatročný senátor rezortu justície a expert na výklad Somnia, reprezentujúci identické názory ako starnúci vladár (a práve Titus, ako je známe z predošlých kapitol, nakoniec voľby vyhral). Druhým bol o osem rokov mladší predseda senátu a miestodržiteľ Ultorius, ktorý by svoju kampaň staval na masívnej ofenzíve voči animae umbrosae a celým ich gildám; jeho cieľom bolo totálne zničenie korupcie a organizovaného zločinu Ríše za akokoľvek vysokú cenu. Patriarchom bolo jasné, že prípadné zvolenie Ultoria by pre nich znamenalo mimoriadne ťažké časy, a tak sa zo všetkých síl snažili počas neistého obdobia udržať v Regii nezákonnú činnosť v tolerovateľnej miere, aby ľudu nedávali zámienku postaviť v budúcich voľbách tienisté spolky do nevýhodného rozpoloženia.

Toto platilo pre veľké gildy, ktoré na svojom hanebnom poli pôsobnosti už čo-to preskákali, ale nie pre drobné, chabo organizované skupiny lotrov, ktorým bola dlhodobá budúcnosť ich aktivít viac-menej ukradnutá. Jednou z takýchto skupín bol i gang

Spinae,⁵⁰ sídliači v severovýchodnej štvrti a špecializujúci sa na výpalníctvo remeselných majstrov. Každý majiteľ dielne musel mesačne odvádzať stanovený podiel zo zisku tejto čiernej skupine, ak nechcel v niektoré náhodné ráno nájsť zo svojho pracoviska len kôpku popola. Patriarcha Marcellus, ktorému „patrila“ východná polovica mesta, mal síce v pláne Spinae zničiť a stanoviť výpalníctvu určitú noblesu a akceptovateľnejší štandard, nechcel však organizovať žiadne nápadnejšie krviprelievania skôr, ako úradujúci kráľ Avitus zomrie a v nadchádzajúcich voľbách zvíťazí senátor Titus. Skupina Spinae tak mala v remeselníckej štvrti viac-menej voľnú ruku a počas niekoľkých rokov si robila, čo chcela, určovala neúnosnú výšku výpalného, všetkých pochôdzkarov z radov vigiles podplatila a podnikateľov-neplatičov príkladne trestala. Slušní ľudia si na neveselú situáciu tak navykli, že už sa nad vyčítaním Spinae nepozastavovali a výpalné platili rovnako samozrejme ako právoplatné dane.

Keď Alexius s Variom založili svoju advokátsku spoločnosť, všetci známi im priali úspech a držali palce, no nik neveril, že s atmosférou severovýchodnej štvrte dokážu niečo spraviť. Našlo sa však niekoľko zúfalcov, ktorých Spinae pritlačili na múr tak silno, že im neostávala iná možnosť, ako skúsiť prosiť o pomoc v Alis aquilae.

Prvým takýmto zúfalcom bola staršia vdova, žijúca v jednom dome so svojim synom, jeho tehotnou manželkou a maličkým vnukom. Synovi sa stal pri práci v sklárskej dielni ťažký úraz ruky, keď sa mu do predlaktia vborila ostrá črepina a poškodila šlachy. Z vyplatenej poisťovnej sumy⁵¹ nedokázal dlhodobo platiť Spinae, ak jeho rodina nemala živorit'. Vdova teda prišla za Alexiom do Alis aquilae a s plačom mu chytila od roboty drsnú, no zdravú a silnú ruku do dlaní, prosiac o požičanie piatich zlatých, aby mala z čoho zaplatiť výpalné, lebo banka jej pôžičku dať odmietla. Alexius jej dal dvadsať zlatých. „Prosím, pani, prijmite tento dar ako prejav priateľstva,“ povedal jej. „Vyberačom výpalného ale peniaze nespomínajte, tie sú pre vás. Povedzte, že ste navštívili túto

---

⁵⁰ Ostne

⁵¹ Veľa ľudí, najmä živiacich sa riskantným povoláním, sa zvyklo v banke poisťiť pre prípad ťažkého úrazu alebo smrti, aby tým svojim príbuzným aspoň čiastočne zmiernili útrapy zavinené nešťastím.

kanceláriu, že som vám odmietol dať pôžičku, ale že výpalné za vás sám zaplatím priamo inkasantom.“ Vďačná vdova spravila presne, čo jej Alexius nariadil, a o niekoľko dní na dvere Alis aquilae večerom zaklopali dvaja ozbrojenci.

Otvoril Varius, zdvorilo vyberačov pozval dnu a ukázal na stôl pri okne po ľavej ruke, aby tak odpútal pozornosť od verají dverí, za ktorými stál jeho spoločník s kušou v ruke. Len čo sa dvere zabuchli, Alexius jednému z banditov vystrelil mozog z hlavy, a sotva sa druhý stačil spamätať, bleskurýchlo mu pretiahol okolo krku drôtenú slučku, akou sa za rypák ťahajú svine na zakálačku. Varius ho ubezpečil, že vzpieranie sa mu nepomôže, a pokojným tónom ho vyzval, aby sa nechal pripútať k stoličke. Alexius vytiahol z kozuba dočervena rozžeravený nôž, priblížil ho zločincovi k tvári a pohrozil, že ak začne vrieskať alebo ak pri jedinej otázke, ktorú mu s Variom položia, zaklame, odreže mu nos a uši. Viac vyhrážok nebolo treba, lotor ostal na smrť vydesený a ochotný spolupracovať. Varius mu nalial do hrdla slivovicu na upokojenie a začal sa vypytovať. A vyvrheľ rozprával.

Rozprával, že gang Spinae má dohromady len zhruba tridsať členov, takmer výlučne prepustených trestancov bez zamestnania, a všetci, vrátane vodcu Cassia, sídlia v starom opustenom hoteli pol míle od sídla Alis aquilae. Vraj ich je tak málo, lebo Cassius viac žoldnierov nepotrebuje, že remeselníkov postupným hrubým nátlakom naučil pravidelne platiť a sú ako krotké ovce, neschopné vzbury. Rozprával, že výpalné, ktoré má tvoriť osminu tržieb majiteľov dielní (a to si vraj Cassius stráži), vyberajú raz mesačne po dvoch, maximálne troch členoch. Prezradil detaily okružných ciest jednotlivcov po štvrti, spomenul, že v ich sídle je vždy na stráži aspoň osem ľudí, a hoci všetci členovia gangu sú fyzicky zdatní, len traja z nich vedia obstojne strieľať z kuše; zvyšok sú hrubí pedites. Kam Cassius ukladá ukoristené peniaze, povedať nevedel, ale vraj tým miestom určite nie je banka.

Keď mladíci počuli všetko, čo potrebovali vedieť, Alexius potľapkal zločincu po líci, oceniač tak jeho spoluprácu, a nato ho zatiahnutím slučky chladnokrvne udusil. Obe mŕtvolky obrali o peniaze, prstene, retiazky a všetky ostatné cennosti, ich šaty spálili v kozube a ostali niekoľko hodín čakať. Okolo druhej v noci, keď je mesto v najhlbšom spánku, Alexius vyšiel von z domu, aby sa

ubezpečil, že nehrozí prítomnosť svedkov, s Variom vytiahli telá a šikovne sa s nimi stratili v tme neďalekého dubového hája, kde Alexius asi desať minút cesty pešo od mesta deň vopred vyhľbil jamu na zbavenie sa dôkazov.

Takto prebehla prvá operácia *Alis aquilae*. Jej dvaja mladí vykonávatelia mohli byť spokojní, že pomohli rodine v núdzi a bez akéhokoľvek podozrenia zneškodnili dvoch členov protivného gangu. Namiesto spokojnosti však v ich dušiach prevládala skôr ostražitosť; vedeli, že pichli do osieho hniezda a všetky ďalšie kroky musia zväziť s mimoriadnou dôslednosťou.

Varius, v tej dobe už dobre znalý čierneho trhu *Regie*, sa zbavil všetkých ulúpených šperkov a za utržené peniaze kúpil dve pomerne drahé uniformy *cucullae atrae*, ktorých neoprávnené nosenie bolo v Ríši ťažkým zločinom, ešte ťažším od vydávania sa za falošných *vigiles*. Príslušníci čiernej elitnej jednotky ochrancov zákona mali totiž na rozdiel od bežných *vigiles* širokú právomoc, a keď sa stali svedkom bezprávia, smeli sa priamo na mieste stať sudcami i exekútormi ničiteľov hodnôt *Somnia* – a toto privilégium možno veľmi ľahko zneužiť. Medzi členmi podsvetia bolo navyše všeobecne známe, že *cucullae atrae* spolu držia ako pokrvní súrodenci, a ak by si voľakto dovolil na niektorého z ich členov vztýčiť zbraň alebo ho nebudaj zraniť či zabiť, ostatní príslušníci hoc aj prevrátia Ríšu hore nohami, kým útočníka nenájdu a buď nepritiahnu v reťaziach pred súd, alebo rovno nezarežú ako prasa. Varius si od kamufláže v rešpektovaných uniformách sľuboval spôsobenie šoku skupiny *Spinae*, keď to bude najnevyhnutnejšie.

Mladý právnik si taktiež zakúpil opakovaciu kušu,⁵² aby – keď pôjde do tuhého – skúsenému strelcovi Alexiovi dokázal sekundovať.

---

⁵² Opakovacia kuša mala – na rozdiel od tej klasickej – zásobník na osem alebo šesťnásť striel. Skladala sa z dvoch častí spojených kĺbom vpredu pri ramene zbrane. Spodnú časť si strelec podopieral predlaktím jednej ruky, vrchnú ťahal druhou zhora nadol, a tak jedným kontinuálnym pohybom presúval šíp zo zásobníka do strelného lôžka a napínal tetivu, ktorá v finálnej fáze zacvaknutia vystrelila šíp. Opakovacia kuša mala mizernú presnosť, ale vysokú kadenciu; skúsení strelci dokázali zásobník vystrieľať za necelú polminútu, čo z tejto zbrane činilo skvelú voľbu v boji proti väčším skupinám.

Napokon obom zaobstaral dve ampulky remedia,⁵³ na ktoré sa Alexius síce chvíľu váhavo díval, no nakoniec si jednu z nich zavesil na krk. Predsa len nebolo jasné, akých zverstiev sa Cassius a jeho primitívna družina dokážu dopustiť na človeku, ktorý naruší ich podľú činnosť; dalo sa však predpokladať, že si nebudú klásť medze v brutálnej fantázii.

Chýr o Alexiovej pomoci starej vdove sa štvrtou rozšíril rýchlosťou blesku, čo primälo viacerých ďalších úbožiacov rôzneho veku, povolania a spoločenského postavenia, aby navštívili Alis aquilae a zakúpili si tu ochranu. Vodca skupiny Cassius nemal potuchy, čo sa stalo s jeho dvoma kumpánmi, lebo o presmerovaní problémov s výpalným do Alis aquilae nemal žiadne informácie. Keď sa však podobným spôsobom vyparili ďalší štyria členovia gangu, skrslo v ňom podozrenie, zatlačil na obyvateľov štvrte, vymámil z nich pravdu a ďalšie vyberanie výpalného si dobre poistil. A tak o niekoľko dní neskôr na dvere Alis aquilae zaklopali ôsmi pedites s priamym nariadením od svojho podráždeného vodcu priviesť k nemu živého Alexia, ktorý ho urazil bezočivým vtrhnutím do jeho teritória.

Tentokrát však nik neotváral. Namiesto toho sa z tmy neďalekého Querceta vynoril strelec Alexius a precíznou ranou z dvadsiatich štyroch metrov odrovnal jedného zo skupiny, aby vzápätí využil moment prekvapenia a zastrelil druhého. Lotri sa vyrútili k miestu, skadiaľ pálil, no Alexius sa stihol v tme presunúť; v lese sa odjakživa cítil ako doma, vedel sa vyhnúť všetkým jeho nástrahám a využiť jeho prednosti. Ďalší z bandy sa chytil do lístím zamaskovaného klepca na medvede a ďalšieho Alexius zastrelil ručnou kušou spoza nižšieho jaseňa, v ktorého korune sa skrýval Varius so svojou novou rýchlopalnou zbraňou. Alexius odhodil kušu, zo zeme zdvihol dve vopred prichystané mačety a v uniforme cucullae atrae upustil

---

⁵³ Tekuté remedium sa nosievalo v ampulke na krku ako amulet a malo svojho majiteľa zachrániť od bolestivej a pomalej smrti. Letálny jed, ktorý obsahovalo, dokázal v priebehu pár minút relatívne bezbolestne zabiť i koňa. Túto ampulku nosievali tak niektorí vigiles, ako i členovia podsvetia, ktorým hrozilo, že sa dostanú do rúk osobám nerešpektujúcim *Somnium* a právo na dôstojnú smrť. Inými slovami, vypitie remedia bolo zaručenou ochranou pred umučením.

skryšu. Zvyšok skupiny zneistel tak, ako pri cucullae atrae, obávaných majstroch osobných súbojov, zneistie každý zločinec. A keď Varius z ničoho nič spustil salvu nečakaných striel z koruny stromu, banditi sa v mylnej domnienke, že ich obkľúčilo čierne komando, dali na útek. Dvaja kamuflovaní mladíci sa za nimi rozbehli do prvých uličiek mesta; Varius dvoch zastrelil, Alexius jedného rozsekal mačetaami a poslednému sa podarilo ujsť.

Odrazenie tohto útoku Spinae bolo zo strany Alis aquilae naplánované ešte pedantnejšie ako v prvom prípade; najťažšie na ňom bolo šikovne orabovať mŕtvoly gangstrov a naznačovať ich do vopred vyhlbenej a zamaskovanej jamy v útrobach Querceta, ktorá by sa už dala označiť za masový hrob. Mladíkom to trvalo dlhé tri hodiny, pretože museli neustále striehnuť na nežiaduce zraky potenciálnych svedkov. Keď boli lotri zasypaní, zastrelili miesto listím, krami a papradou, vyzliekli si čierne uniformy a čo najnenápadnejšie sa vrátili domov.

Bitka sa podľa očakávaní nezaobišla bez hurhaja a svedkov. Fakt, že sa po štvrti – a teda aj medzi Spinae – rýchlosťou blesku rozniesol falošný chýr o spojenectve cucullae atrae a spoločnosti Alis aquilae, Alexius z viacerých dôvodov vrelo uvítal; lepšiu reklamu si ani nedokázal predstaviť. Váženosť spoločnosti totiž prudko vzrástla, a zároveň proti nej nejestvoval jediný dôkaz protiprávneho konania. Bezpochyby pomohla mnohým osobám v núdzi, i keď nie práve najzákonnejšou cestou, a celá remeselnícka štvrť do nej razom vkladala obrovské nádeje na lepšiu zajtrajšok. Zo dňa na deň sa tak stala najnavštevovanejšou advokátskou kanceláriou Regie.

Cassius, sprvu utvrdený v domnienke, že má vigiles štvrte pod palcom, ostal mylne zarazený fingovaným zainteresovaním neúplatnej elity zákona a obával sa ich ďalšej ofenzívy. Znepokojený patriarcha silnej Červenej gildy Marcellus nechal zaslať Cassiovi varovnú správu, že ak sa podobný incident zopakuje, vyšle do štvrte všetkých svojich pedites a Spinae budú odstránené zo zemskeho povrchu. A Cassius zúril, nepričítne zúril, lebo prišiel o polovicu žoldnierov a tržby z výpalného; vzápätí ho však premkla úzkosť z pocitu, že jeho autorita pred vlastnými ľuďmi a skorumpovanými pochôdzkarmi z radov vigiles značne poklesla. Ako sa čoskoro ukázalo, Variov nápad zakúpiť uniformy bol bystrým ťahom, lebo už po jednom ich použití Cassiovi predstava razie cucullae atrae

nahnala hrôzu do neúnosnej miery a uvedomil si, že jediným riešením neprijemnej situácie je priama konfrontácia s Alexiom.

Bolo horúce nedeľné dopoludnie a na sýtobelasom nebi neplával najmenší mráčik. Siedme dni týždňa si obyvatelia severovýchodnej štvrte Regie užívali viac ako zbytok mešťanov; ich ruky, znavené poctivou, tvrdou drinou, si odpočinok vyžadovali v podstatnejšej miere ako telá občanov živiacich sa intelektuálnou alebo inou fyzicky nenáročnou činnosťou. Najviac sa na teplé nedele tešili deti, takmer celé ich strávili na námestiach hlučným napodobňovaním ľudí albi; dospelí sa zasa zvykli navštevovať na dvoroch a malých záhradkách pri varení guláša alebo grilovaní. Mnohí majetnejší mešťania remeselníkom ich chvíle nedeľnej pohody závideli, lebo oni sami si takto zaslúžený deň voľna nedokázali vychutnať.

V ono dopoludnie však o pohode v severovýchodnej štvrti nemohlo byť ani chýru, ani slychu. Uliciam i námestiam vládlo neobvyklé ticho, ktoré len završil brechot psov. Ľudia zotrúvali vo svojich príbytkoch a dokonca i deti, za iných okolností živé a hladné po hraní sa vonku, mlčky hľadeli z okien, akoby boli vycítili výnimočnosť okamihu, ktorý práve na jednom z miest štvrte nastával.

Tým miestom bol Molendinum mucidum, najnavštevovanejší hostinec remeselníckeho regiónu, po iné nedele poloprázdny, no tentokrát praskajúci vo švíkoch. Všetky stoly boli obsadené mužským osadenstvom, Alexiovými priateľmi, otcami a synmi, majstrami a tovarišmi, zamestnávateľmi a zamestnancami, nájomcami a nájomníkmi. Mlčky popíjali pivo alebo zotrúvali v prítlmenej vrave, zvedavo pritom poškľučujúc k hlavnému stolu, prestretému dlhým bielym obrusom, nachádzajúcemu sa pri pulte priamo oproti vstupným dverám. Sedel za ním Alexius, zahalený v čiernom koženom plášti ako nájomný vrah, s kapučňou spustenou hlboko do čela, s rukami položenými na kolenách, vdychujúci vôňu horúcej kávy, ktorú mal položenú pred sebou, a sústredene hľadiaci na staré dvere krčmy. Kde-tu zabľúdl pohľadom pomedzi stoly a na

---

⁵⁴ Molendinum mucidum (Plesnivý mlyn) bol najväčšou krčmou v severovýchodnej štvrti Regie. Zvyklo si tu hasiť smäd po namáhavej práci veľa robotníkov.

čelách prítomných zrel značné obavy. Práve teraz sa totiž mal v Molendine mucidum osobne stretnúť s Cassiom, vodcom gangu Spinae.

Čo asi tak remeselníkom prebiehalo v danom okamihu myslou? Je tento mladík skutočne taký schopný a nebojácný, že by dokázal nemožné? Kolko gangstrov príde? Kde sú cucullae atrae, keď ich Alexius potrebuje? Prebehne jednanie hladko, alebo sa spustí masaker? Tieto a mnohé iné otázky trápili osadenstvo; muži však vzápätí nachádzali čiastočnú odpoveď a časnú upokojenie v drsne rozvážnom výraze Alexiovej tváre.

Krátko po jedenástej sa otvorili dvere Molendina mucidum a dnu energicky nabehol Cassius s dvanástimi po zuby obrnenými členmi Spinae. Vodca ostal trochu zarazený množstvom prítomných hostí, jeho muži preto zaujali obranné postavenie. Keď však spozorovali, že žiaden z nervózných remeselníkov nie je ozbrojený, dali sa do pohovu a jedinou neznámou pre nich ostala hromada reťazí, ležiaca vedľa Alexiovoho stola.

Obrovitý Cassius vykročil proti Alexiovi a hrubým tónom sa naňho vcelku stručne osopil: „Peniaze!“

Alexius sa nenechal vystrašiť, pohľadom ukázal na prázdnu stoličku, prisunutú k opačnej strane stola, a odvetil: „Posaďte sa. Chcem sa s vami rozprávať.“

Cassius nechápavo vyvalil oči. Mladík sa s ním vraj chce rozprávať. Tento sopliak si dovoľuje porúčať mu? Veď keby tu nebolo toľko svedkov, raz-dva by mu odseknutím prsta alebo vypichnutím oka ukázal, ako sa patrí viesť dialóg s autoritou! Avšak po predošlých nepriamych skúsenostiach vytušil, že sa neoplatí zbytočne púšťať včely z úľa, a teda – aby si pred obyvateľmi štvrte zachoval rešpekt – surovo zhúkol na krčmára: „Ražnú!“

Posadil sa oproti Alexiovi a pohľadom sa mu vtesnal do očí, načo Alexius ostal ľadovo pokojný, ani brvou nepohol. Hostinský doniesol fľašu a horčičiak. Cassius ho prinútil napiť sa prvého, aby sa presvedčil, že pálenka nie je otrávená. Potom si sám nalial a vypil dva malé poháre za sebou a spýtal sa pokojnejším tónom: „Kde sú moje peniaze?“

„Len aby bolo medzi prítomnými jasno,“ ozval sa tentokrát veľmi rázne Alexius, „pokiaľ sa nebudem na pravé poludnie živý a zdravý

hlásiť v Cor Regni kapitánovi cucullae atrae Maximovi, v sídle Spinae sa uskutoční razia na nedovolené zbrane a narkotiká.“

„Podobné finty si strč do riti!“ zavrčal Cassius. „Súkaš lži, aby si si zachránil kožu! Razia musí byť podložená dôveryhodným odôvodnením, a pokiaľ sa ukáže byť neopodstatnenou, jej iniciátor ide pred súd...“

„...a vy ste sa nazdávali, že nik vo štvrti nemá odvahu podstúpiť takéto riziko a zasiať výzvu na praetorium vigilum,⁵⁵ však? Utvrdili ste domácich v predstave, že všetkých vigiles máte na svojej strane. Chyba, pane, nemáte; nie všetci pochôdzkari sú skorumpovaní a nie všetci remeselníci sa vás boja. Pre dôvodné, desiatkami svedkov doložené podozrenie z vydierania spoločnosť Alis aquilae podala oficiálny podnet na vyšetrovanie, kde vy ste hlavným podozrivým, zatiaľ čo za mnou stoja ríšske authority. Môj starší brat je cuculla atra – beda vám, ak sa mi niečo stane! Vyzývam vás a vašich dvanástich penisov, aby počas tejto diskusie nedošlo k neuvážanému činu. Na rozdiel od vás ma totiž chránia mocní priatelia.“

„Peniaze!“ zostra zapakoval Cassius, očividne vykoľajený Alexiovým pokojom.

„Ja sa o vaše peniaze nestarám. Aké peniaze? Nebodaj máte na mysli môj presne zdokladovaný a riadne zdanený príjem od ľudí platiacich za moju ochranu?“

„Neser ma, vieš dobre, o akých peniazoch hovorím! Schovávaš ich doma, alebo si ich už stihol vložiť do banky?“

„Možno mi chcete naznačiť,“ riekol Alexius diplomaticky, „že som vám prebral zákazníkov a že peniaze, ktoré získala oficiálnou cestou spoločnosť Alis aquilae, ste mali dostať tajne, nezákonnou cestou a za prizerania sa vigiles vy. Je tak?“

„Neuveriteľné!“ tresol Cassius tvrdou dlaňou po stole. „Malý čurák konečne pochopil! Presne to chcem naznačiť! Tak kde sú?! Mám ti rozvárať ten tvoj drevený brloh, aby si odpovedal?!“

Alexius chápavo prikývol a na krátky moment privrel oči, aby vzápätí obdaril vodcu Spinae nemilosrdným pohľadom. „Viete, čo ste

---

⁵⁵ Vigiles Regie mali päť centráľ, označovaných ako praetoria vigilum. Štyri menšie sa nachádzali podľa svetových strán na pomedziach jednotlivých štvrtí mesta; hlavné praetorium vigilum centrale bolo súčasťou Cor Regni.

práve urobili?“ povedal pevným hlasom, ktorým raz a navždy pretrhol vo svojich priateľoch za okolitými stolmi spleť pochyb, že by do akejkoľvek konfrontácie šiel bez plánu. „Práve ste sa pred šesťdesiatimi svedkami verejne priznali k ťažkému zločinu.“

Cassius ostal ako obarený, takúto repliku vskutku nečakal. Po celé tie roky zločinného života si prestal uvedomovať, že existuje nejaký poriadok, zákon alebo právo, a mladý muž mu to pripomenul.

„Tak, a je to,“ nadhodil Alexius a nasadil menej zdvorilý tón. „Zhasol si ako svieca vo víchre, teraz už ťa mám v hrsti ako vrabca. Neobťažuj sa premýšľaním nad tým, čo bude ďalej; to ti zrejme nikdy nešlo. Ja ti všetko vysvetlím. Nevšímol si si, že dlane nemám položené na stole ako ty, a ak si si to aj všimol, nazdával si sa, že len nechcem, aby si videl moju nervóznú triašku rúk, bol si presvedčený, že mojím hrozivým výzorom mi naháňaš strach. Moje ruky sa však netrasú. V každej z nich je nabitá malá kuša, hroty šípov sú napustené paralyzujúcim jedom a mierim ti medzi nohy. Teraz pomaly zdvihnem pravicu nad stôl, aby si mi veril, a namierim ti zbraň do tváre.“ Alexius skutočne tak urobil a z Cassiových očí sa vytratila akákoľvek istota, s akou nabehol do Molendina mucidum. Mladík pokračoval: „Teraz preukážeš autoritu medzi svojimi kumpánmi a vyzveš ich, aby položili na zem kuše i mačety, inak ti totiž odstrelím vtáka, a ak sa aj náhodou netrafiť a zasiahnem stehno, po kontakte hrotu s krvou budeš mať do polhodiny gule scvrknuté ako sušené borievky. Celá tvoja špinavá banda si ľahne tvárou k zemi, dá ruky za chrbát a nechá sa dobrovoľne spútať mojimi priateľmi. Ak by sa niekomu tento plán nepáčil a zareaguje neuvážene, zastrelím ho. Ak si niekto myslí, že dvanásť ozbrojencov dokáže vyzabíjať päťnásobnú presilu zdatných chlapov, nech si je vedomý, že vonku čakajú ďalší v zálohe, síce bez kuší a mečov, ale s vidlami, sekerami, nožmi, kosami, kladivami a reťazami. Neprídu tu žiadneho z tvojich penisov zabiť, to by bolo prilacné riešenie. Všetkých dvanástich spútajú, aby ich následne odtiahli do vyhne, zapchali im gágory handrami a žeravými kliešťami im oplatili nerozumné správanie. Ja však verím, že sa tvoji spoločníci zachovajú múdro a nebudú klásť odpor; potom sa nikomu nič nestane.“

Tieto slová boli pre zločincov ako studená sprcha. Chvíľu stáli ako solné stĺpy, vzápätí si jeden po druhom, bez toho, aby ich Cassius k čomukoľvek vyzval, políhali na zem. Nato spoza stolov vstali

niekoľkí urastení robotníci, z ktorých opadol prvotný úžas nad účinnosťou Alexiových slov, každý vzal z prichystanej hromady jednu refaz, všetkých dvanástich Spinae tuho zviazali, a i keď mali sto chutí vyvšíť sa na nich dodatočnými kopancami, v Alexiovej prítomnosti si to nedovolili. Napokon sa nechal spútať aj sám Cassius.

„Nazval si ma malým čurákom,“ podotkol Alexius, keď sa zločinecká svorka vlkov zmenila na stádo krotkých oviec. Potom položil na stôl obe ručné kuše a vrazil dýku do zvyškov Cassiovej autority: „Ty potom musíš byť tým najväčším čurákom na svete. Zdravý rozum očividne nebude doménou tvojho gangu. Vonku totiž nik nečaká. Žiadne posily, žiadne vidly, žiadne mučenie. Alis aquilae nezaslala na praetorium žiaden podnet na vyšetrovanie, Spinae nehrozila žiadna razia. Ja som sirota, nemám žiadne známosti medzi cucullae atrae. A mimochodom, otrávené šípy nepoužívam, pretože nikdy neminiem srdce. Tak veru, ty blbec: stačilo sa len otočiť a odísť.“

„Toto ťa vyjde draho,“ odvrkol Cassius, celý červený od hnevu, či skôr od hanby. „Mám spojencov...“

„Máš akurát tak hovno v gatiach, to je tvojím jediným spojencom,“ uzemnil ho Alexius. „Nevieš hodnoverne klamať, a keby si aj vedel, na mňa nemáš, tak sa radšej nestrápnuj. O situácii v podsvetí viem viac, ako si myslíš, činnosť animae umbrosae mám na rozdiel od teba detailne zmapovanú. Červená gilda už dávno plánuje vyhlásiť Spinae a obsadiť túto štvrt' svojimi ľuďmi, lenže to ty nemôžeš vedieť, lebo si tupec a nepredvídavý hlupák, nenažraná sviňa, čo sa náhodou dostala k válovu a nedovídí ku kotlu, v ktorom sa už na ňu varí voda. Nikdy si poctivo nepracoval, nikdy si neštudoval, si pre spoločnosť odpornou príťažou a bolo by pre všetkých – i pre teba samého – lepšie, keby si sa nikdy nenarodil. Chcel by si byť patriarchom vlastnej gildy a frustruje ťa, že to nedokážeš, lebo si jednoducho blbý, a tvoja neschopná tlupa sa v ničom nelíši od zbojníkov, žijúcich ako divá zver v studených jaskyniach. Nikdy nepochopíš, že každá gilda potrebuje dlhodobú víziu a premyslenú stratégiu jej naplňania, že správny patriarcha je vážnou autoritou. Kto si váži teba? Čo je tvojím bohatstvom? Ostal si natolko oslepený zlatom poctivých ľudí, že si stratil akúkoľvek šancu pochopiť neoceniteľnosť inej, vyššej hodnoty, tisíckrát

cennejšej od akejkoľvek finančnej sumy. *Amicitia super omnia*. Ja som nikdy nikomu žiadne peniaze nevzal, a pozri, koľko mám priateľov. Bolo len otázkou času, aby som podnikol kroky k zabezpečeniu ich ochrany a poslal do žalára každého, kto im chce akýmkoľvek spôsobom ublížiť. Áno, dobre počuješ – do žalára. Ty, tvoji Spinae a skorumpovaní pochôdkari z radov vigiles, všetci pôjdete pred súd a Alis aquilae pripraví žaloby tak, aby ste vo väzení strávili zvyšky vašich biednych životov a aby sa celým mestom rozšírila varovná správa, že ten, čo sa vyvršuje na bezbranných, dopadne veľmi, veľmi zle. A ak sa po vás nájde niekto ďalší, kto sa pokúsi raniť mojich priateľov, tak zajmem aj jeho, a ak sa mi nepodarí obviňiť ho pred súdom, tak ho spútaného pripnem k popruhom splašeného koňa a nechám ho cváľať krajinou, alebo ho natisnem do suda, zasypem črepmi a klinecami, zavriem a spustím zo strmého kopca, alebo ho v lese priviažem k stromu, polejem horúcou smolou a hodím mu za šaty hniezdo sršňov, alebo mu trebárs zaživa uvarím hlavu a nastoknem ju na vstupnú bránu do mesta. Mojich priateľov sa nik viac nedotkne.“

Alexius svoju vyhrážku vyslovil s takou razantnosťou, až z toho samotným remeselníkom naskakovala husia koža. Posledné súvetie nepriamo adresoval práve im, aby ich utvrdil v názore, že dobrý vzťah s ním neslobodno poškvrniť čo i len pomyslením na zradu, a do budúca si tak dokonale upevnil ich lojalitu.

Potom sa zdvihol od stola ako hrozný sudca, spoza pláštá vytiahol drôtenú slučku, nasadil ju Cassiovi na krk, nešetrným myknutím ho donútil vstať zo stoličky a kráčať pred ním von z Molendina mucidum, pričom mal k jeho záhlaviu stále priloženú kušu. Stolujúcim oznámil, že potrebuje dotiahnuť záležitosť do konca, a upozornil ich, že medzitým sa spútaným Spinae nesmie nič stať, aby sa nenarušil budúci súdny proces; dozor nad nimi zveril do rúk za jedným zo stolov sediacemu kováčovi Fabriciovi, lebo na základe trojročného stretávania sa dôveroval jeho chladnej rozvážnosti.

Keď vyšli von na prázdnu ulicu, v diaľke zaerdžali kone a vzápätí k Molendinu mucidum prihrkotal Variom vedený kočiar. Alexius natlačil dovnútra spútaného zločinca a spoločne vycválali smerom k sídlu Spinae. Pred opusteným starým hotelom hliadkoval zvyšok gangu, poslední štyria lukostrelci; tí sa však v panike, vidiac svojho vodcu v reťaziach, okamžite vzdali a nechali spútať. Alexius natisol

Cassia dnu, prinútil ho ukázať mu svoju komnatu a v obrovskom neporiadku vyhrabať malú klenotnicu so zlatom a šperkami. Alexius sa spýtal, kde sú lateres aurei, na čo lotor len pokrútil hlavou, že žiadne nemá.

„Ja zasa nemám veľa času,“ povedal Alexius, chytil Cassia zozadu za vlasy a napchal mu do nosa jeden zo šípov. „Buď mi povieš, kde sú zlaté ingoty, alebo ti teraz tresnem tvár o stôl. Ver mi, bolí to viac, ako by si čakal.“

„Si pokrytec, a nič viac,“ odvetil bandita znechuteným tónom. „Nie si o nič lepší odo mňa, si rovnaký vrah, klamár a zlodej ako ja!“

„Nie,“ zavrteľ mladík hlavou a potľapkal Cassia po líci. „Ja som na rozdiel od teba šikovný.“

Alexius násilne vymámil informáciu o tom, ktorú podlahovú dosku treba vytrhnúť, aby sa odhalili dvere od v zemi inštalovaného primitívneho trezoru v podobe dubovej debny s jednoduchým vekom. Vo vnútri sa nachádzalo osem lateres aurei a niekoľko ťažkých mešcov s mincami. Z poschodia práve pribehol Varius, ktorý narýchlo prehliadal izby gangstrov a do veľkého koženého vaku nahádzal čo najviac cenností. Cassiovi zapchali ústa handrou, položili ho čelom na zem a spúťali mu zápästia s členkami, aby nemohol utiecť. Potom spoločne vytiahli debnu s pokladom, prehodili cez ňu plachtu, vyniesli von do kočiara a uháňali čo najnenápadnejšou cestou domov. Keď lup starostlivo uzamkli vo vlastnom pivničnom trezore, vrátili sa späť k hotelu, naložili zviazaných zločincov a priviezli ich do Molendina mucidum k ostatným.

Vonku i vnútri sa to už hemžilo desiatkou vigiles, ktorých reakcie na uplynúvšiu udalosť boli veľmi rôznorodé. Podaktorí ostali zaskočení, lebo s podobnou situáciou sa nikdy nestretli, iní sa zasa báli zakročiť, aby sami neporušili zákon, lebo nevedeli, ktorá strana je v práve, ďalší sa na Alexia osopili a chceli ho zajať pre vyhrážanie sa zbraňou inej osobe. Tu však veľmi rozhodne zakročil Varius – i s touto situáciou totiž vopred počítal – a z rukáva vysúkal paragraf zákona, podľa ktorého osoby na mieste usvedčené z organizovaného zločinu vydierania môžu byť násilne zadržané, a pohrozil členom vigiles obvinením z korupcie pochôdzkarov, dožadujúc sa prítomnosti kapitána Praetoria vigilum septentrionale.⁵⁶ Verní muži

---

⁵⁶ Severné ústredie vigiles

zákona na základe vypočutí niekoľkých ochotných svedkov uznali, že Alexius konal legálne, a tí úplatní pochopili, že ťahajú za kratší koniec lana a je čas hanebne obrátiť kabát. Z Molendina mucidum sa teda vydala eskorta so zajatcami smerom k praetoriu a Alexia naplnilo uspokojenie, keď sa k nej pridali aj všetci prítomní remeselníci, aby vlastnoručne podpísali hromadné svedectvo toho, čo sa v hostinci prihodilo, a uistili sa, že všetci členovia Spinae sa dostanú do temnice.

O štyri dni zasadal súd a pre výnimočnosť prípadu mu predsedal päťčlenný tribunál. Hlavným žalobcom bola v rozsiahlej kauze spoločnosť Alis aquilae, reprezentovaná Variom, pre ktorého to bol síce úplne prvý súdny prípad, no obvinenia voči gangstrom Spinae predniesol tak spoľahlivo, že im pridelená obhajoba ich nemala najmenšiu šancu vysekať. Ak sa aj pokúšala spochybníť správnosť krokov Alis aquilae, narážajúc pritom na podozrenie zo zneužitia moci cucullae atrae alebo rozkradnutie osobného majetku obvinených, nedokázala prekričať stovky svedkov zo severovýchodnej štvrte, ktorí svoje výpovede prispôbili tak, aby dvom odvážnym mladíkom nehrozilo žiadne dodatočné vypočúvanie. Skorumpovaných pochôdzkarov z radov vigiles sa síce pre nedostatok dôkazov obviníť nepodarilo, ale Varius sa o to ani nepokúšal; Alis aquilae by to i tak nič nebolo prinieslo. Všetci členovia gangu Spinae dostali exemplárny doživotný trest a nasledujúceho rána boli deportovaní na Insulu salis.⁵⁷

A tak sa skončila malá éra neperspektívnej, bezvýznamnej zločineckej skupiny, aby sa na jej rozdrvení dokonale priživila Alis aquilae a rozvinula svoje portfólio pomoci ľuďom v núdzi do takej miery, až sa z nej v nasledujúcich dvoch desaťročiach systematicky vytvorila Biela gilda, najstabilnejšia gilda zo všetkých.

---

⁵⁷ Insula salis (Ostrov soli), vzdialená hodinu plavby loďou na západ od Regie, bola trestaneckou kolóniou pre vrahov, násilníkov a iných ťažkých zločincov, zozbieraných z celej Ríše. Šlo o najponurejšie a najdepresívnejšie miesto krajiny, kde si pre intenzívnu kumuláciu ľudskej zloby veľa odsúdencov siahlo na život.

Opäť raz nadišla usmiata slnečná nedeľa, tentokrát však podstatne pokojnejšia ako v júli toho roka. Už niekoľko dní sporadicky, pomerne nečakane snežilo a prvé mrazy pomohli námestiami severovýchodnej štvrte udržať plytkú bielu pokrývku, na ktorej sa deti mohli dosýta vyjašiť. Na viacerých frekventovaných rohoch ulíc postávali domáci majstri, debatujúci pri prenosných železných pieckach, varili červené víno so škoricou a klinčekmi alebo čierny čaj s medom, do ktorého si podľa chuti prilievali pálenku, a za dobrovoľný príspevok ponúkali okoloidúcich.

Jednej z týchto družných debát sa zúčastnil i Alexius a dobre sa bavil na vtipnej historke niekdajšieho staršieho spolupracovníka z drevárskeho podniku, ktorý si raz vystrelil z opitého kolegu, keď mu na obed namiesto ovsenej kaše podsunul misku bukových pilín zmiešaných s glejom, a pijan nespoznal rozdiel.

Vtom hlasitú vravu utíšil zvláštny zvuk, šíriaci sa ponad strechy domov od juhozápadu, a prítomní sa v údive obrátili tým smerom. Z najvyššej veže paláca zazneli litui doloris,⁵⁸ aby po osemnástich rokoch svojím hlbokým, pochmúrnym tónom oznámili ľudu smutnú zvesť. Avitus, deväťdesiaty ôsmy kráľ Ríše, zomrel.

Vzápätí z trudného ticha k mladému Alexiovi odkiaľsi podišlo roztomilé malé dievčatko zvané Rosalia, a neuvedomujúc si vážnosť okamihu mu podalo do rúk čerstvo upečený, stále teplý jablkový závin so slovami: „Toto vám posielala mama.“

Mladík sa ani nestihol poďakovať, dievča ho spontánne pohladilo po hánke pravej ruky, zvrtno sa na odchod a v úprimnej detskej naivite doložilo: „Patriarcha Alexius...“

Nato okolostojaci obrátili svoje zraky k tomuto človeku, čo im uplynulé leto preukázal nevyčísľiteľnú pomoc, a obdarili ho uznanlivými pohľadmi. Najstarší z remeselníkov, ktorého zvuk trúb prerušil pri nalievaní čaju, položil naberačku, stiahol si z pravice

---

⁵⁸ Litui doloris (trúby zármutku) boli unikátne veľké a ťažké mosadzné dychové hudobné nástroje, umiestnené vo veži kráľovského paláca. Používali sa výsostne pri jedinom druhu udalosti – úmrtí panovníka.

koženú rukavicu a podal mladému mužovi ruku, zopakujúc gesto dievčatka so slovami: „*Ex amicitia pax*,⁵⁹ Patriarcha.“

A všetci ostatní s rýdzim presvedčením a hlbokou vďakou spravili podobne, verejne tak pasujúc Alexia, ktorý dokázal počas niekoľkých mesiacov pre stovky ľudí spraviť viac ako zosnulý kráľ za osemnásť rokov, za hlavu Bielej gildy.

---

⁵⁹ Pokoj skrze priateľstvo

Pars II

UMBRA

Capitulum VI

THRONUS IGNEUS

Tu Alexiovi niekoľko blízkych známých návštevou prejavuje svoju lojalitu. Potom prichádza mladé dievča, zaskočí ho nečakanou ponukou a obdarí cenným, no i hrôzostrašným svedectvom, z ktorého vyplynú nové nejasnosti o ludi rubei.

DEJ SÚČASNÝ, NEDELA 15. OKTÓBRA 1335, POLUDNIE
ARX ALBA,⁶⁰ SEVEROVÝCHODNÁ REGIA

Od momentu, kedy Alexius s Variom odkúpili pre svoju kanceláriu prvú nehnuteľnosť, uplynulo vyše dvadsaťpäť rokov a ich sídlo sa za tú dobu rozrástlo na rozsiahly komplex. Ako je známe z predošlej kapitoly, spoločnosť Alis aquilae pôvodne sídlila v malej chalupe na samotnom okraji remeselníckej štvrte Regie. Tento dom bol posledným na slepej ulici, spájajúcej dvadsaťštyri ďalších obydlí s hlavnou cestou. Alexiovi sa i vďaka získanej a stále rastúcej reputácii podarilo všetky odkúpiť, pričom pôvodných majiteľov štedro kompenzoval, a to finančne alebo výstavbou nových domcov na voľných pozemkoch iných častí mesta. Všetky pôvodné domy zbúral a vzniknutú šírину obohnal vysokým kamenným múrom. Jeho cieľom bolo získať rozľahlé priestranstvo, kde by mohol rozvinúť prápor Bielej gildy.

---

⁶⁰ Arx alba (Biela citadela) bol názov pre Alexiovu rozľahlú tvrdzu. Sídla gíld, skadiaľ patriarchovia riadili organizovaný zločin, sa zvykli označovať ako arces – citadely.

V západnej časti, ľahko dostupnej od cesty, vybudoval podnik *Officina fraxinea*,⁶¹ vo východnej, oddelenej samostatnou bránou, dal postaviť v tesnom susedstve šesťnásť menších drevených obydlí, zdieľajúcich spoločný dvor so studňou, čo sa podobal na akési malé námestie; za nimi nariadil prekypriť pôdu a vytvoriť dlhú záhradu s ovocným sadom. V jednom z domov býval on sám, v jednom Varius, v dvoch gazdiné spolu s ich rodinami, v dvoch stráže, v jednom sa nachádzala kancelária *Alis aquilae*, štyri obývali *pedites* so zvedmi Bielej gildy a zvyšných päť Alexius rezervoval pre budúcich priateľov a spojencov, ktorí by raz mali chuť žiť v jeho blízkosti; správne totiž predpokladal, že jeho gilda sa bude časom rozrastať.

Jednotlivé príbytky poskytovali ľuďom plnohodnotné samostatné užívanie s vysokou úrovňou súkromia, domáci však s obľubou navštevovali veľkú spoločnú kuchyňu s jedálňou a rozmernú, účelne zariadenú kúpeľňu so sprchami, vaňami a splachovacími záchodmi, ktorá by sa dala označiť za malé kúpele. Vďaka dostatku vody, dômyselnému napojeniu rezidencie na mestskú kanalizáciu⁶² a neobmedzenému množstvu dreveného odpadu z *Officiny fraxiney*, ktorým sa prakticky nepretržite kúrilo pod obrovským kotlom, zásobujúcim cez visuté, slamou izolované potrubia každé z obydlí teplou vodou, si Alexius tento prepych mohol dovoliť. V priestornej kuchyni gazdiné pravidelne pripravovali pokrm nielen členom gildy, ale i robotníkom *Officiny fraxiney*, klientom *Alis aquilae* a najrôznejším Alexiovým osobným návšteväť, ktorých bývalo

---

⁶¹ *Officina fraxinea* (Jaseňová dielňa) bola obrovským závozom na spracovávanie dreva a jeho pretváranie do všetkých druhov výrobkov bez užšej špecializácie. Výrobná vznikla odkúpením a rozšírením neďalekého drevárskeho podniku, v ktorom Alexius kedysi pracoval, takže mnohí jeho bývalí kolegovia sa teraz stali jeho zamestnancami. Súčasťou *Officiny fraxiney* bolo osem uzamykateľných skladov, určených na úschovu surového dreva, reziva, hotových výrobkov a paliva.

⁶² Vo všetkých sídlach, predovšetkým vo veľkých mestách Ríše, sa intenzívne dbalo o hygienu, aby sa predchádzalo epidémiám. Pred štyrmi storočiami Cor Regni vynaložilo nemalé finančné prostriedky na vybudovanie efektívnej kanalizačnej siete, odvádzajúcej ľudskú a inú špinu z miest von do najbližšej rieky alebo – v prípade Regie – do mora.

neúrekom a vďaka ktorým to v tejto malej pevnosti severovýchodnej štvrte neustále žilo.

Počas teplých mesiacov sa Patriarcha s priateľmi zvykol stýkať na dvore, v jedálni a najradšej na lavičkách vo svojom rozľahlom sade, ktorý mu evokoval s prírodou spätú dobu mladosti a stal sa miestom jednej z jeho mála voľnočasových aktivít – šľachtenia jabloní. V zime alebo nečase pozýval hostí do svojho útulného príbytku, pozostávajúceho z väčšej spoločenskej miestnosti s krbom, maličkaj spálne a kúpeľne. Ľudia si navykli Alexia pravidelne navštevovať od sobotňajšieho podvečera, kedy obyvateľstvo začínalo oddychovať po pracovnom týždni, do noci z nedele na pondelok, kedy ich odpočinok končil. Keďže Patriarcha mal veľké množstvo známostí, postupne bol donútený zaviesť návštevny harmonogram. Jeho priatelia sa naučili svoj príchod vždy vopred ohlasovať a akceptovať fakt, že na svoju návštevu majú vymedzené časové okno; tento neobvyklý spôsob prijímania však chápali a rešpektovali, vedeli totiž, že hoci Patriarcha by s nimi rád trávil dlhé hodiny, nemôže, lebo sa snaží vyhovieť ďalším, ktorí potrebujú jeho pomoc.

Bola daždivá sobota a Alexius počas nej vypil veľa šálok kávy, aby si udržal mozog sústredený na blízkych, s ktorými sa čoskoro stretne; myseľ sa mu totiž jednoducho upínala k udalostiam predošlého dňa, keď s hlavami konkurenčných gíld rokoval v Gemme vespertine o legalizácii ľudí rubei. Patriarcha ešte večer napísal krátku správu pre kráľa Tita, v ktorej ho bez bližších detailov poprosil o osobné stretnutie v nevyhnutnej záležitosti, týkajúcej sa situácie v podsvetí, a pred polnocou s ňou vypravil posla do Cor Regni. V noci poriadne nespál, ráno nejedol a pri mnohočlennom nedeľnom obede Bielej gildy hodnú chvíľu neprítomne miešal lyžicou v tanieri, až kým ho vrchná gazdiná Agatha – svojsky rázna, no pritom dobrosrdečná staršia žena – nenapomenula, že keď v takomto nečase namiesto pitia galónov kávy nebude poriadne spať a jesť, ochorie a preleží týždeň v horúčkach. Alexius sa nad takýmto kázaním len pousmial, lebo vďaka tuhému korienku bol za dlhé desaťročia chorý možno dvakrát, no i tak si nechal povedať a nasilu zjedol misku kapusty s mastenými zemiakmi. Členovia Bielej gildy boli naučení na prosté jedlá.

Krátko popoludní pricválal do Arx alba kráľovský posol a osobne Alexiovi doručil list, v ktorom sa panovník poďakoval za iniciatívu a navrhol termín stretnutia na pondelňajšiu deviatu hodinu ráno.

Patriarcha sa potešil, že Titus ho prijme v takom rýchlom čase, pretože to uňho pri veľkom množstve povinností nebývalo zvykom. Pohotová reakcia naznačovala pokoj v Cor Regni, a ten bol vždy, pri akomkoľvek jednaní žiadaný. Alexius teda nechal po poslovi navrhnutý termín akceptovať.

Potom už ale nadišiel čas prvej návštevy. Patriarcha úctivo privítal vyše osemdesiatročnú, no pritom stále čipernú starenku, ktorej kedysi dávno, pred mnohými rokmi pomohol v záhrade spíliť práchnivú lipu, aby počas silného vetriska nespadla na jej skromné obydlie. Žene sa vtedy pozdávala Alexiova šikovnosť a nevidaná mladícka charizma, zamilovala si ho a od tých čias sa pravidelne snažila stretávať sa s ním. Nikdy nezostala na návšteve dlho, dokonca sa málokedy posadila, akoby chcela len skontrolovať, či je jej obľúbenec živý a zdravý. Ani jej terajší príchod nebol výnimkou; jeho dôvodom vraj bol prebytok starej pšenice v jej komore, činiaci necelú polovicu vreca, ktoré sama na káricku priviezla do Arx alba a odovzdala v kuchyni. Alexius sa v duchu zasmial bezvýznamnosti takejto ofery, vzápätí si však uvedomil, že práve tento druh daru ho drží pri zemi, aby vo víre veľkých kontraktov a dôležitých udalostí nespýšnel; skrátka, aby nezabudol vôl, že teľaťom bol. Úctivo sa starenke poďakoval, tá ho so senilnou starostlivosťou upozornila, aby si dával pozor na ženy, lebo vedia mužovi pomotať rozum, a odišla.

Po nej prišli na návštevu mladomanželia z juhovýchodnej štvrte, ktorým Patriarcha čiastočne dopomohol zariadiť starý dom po zosnulých rodičoch čerstvého ženáča. Tento sa pred pár týždňami, krátko po svadbe, prišiel do Officiny fraxiney pýtať na skrine, truhlice a stoly predávané pod cenu – manželia totiž pochádzali z finančne slabších pomerov – a náhodou sa pritom stretol s Alexiom. Ten ho vzal do jedného z drevárskych skladov, určeného na uschovávanie nábytku nižšej kvality, s priveľkým počtom hrčíc v dreve, s pramienkami vytekajúcej smoly, zapríčinenými nedostatočne vysušeným materiálom, s nedokonalou symetriou, so slabým leskom a podobnými defektmi. Mladomanželia si vybrali, čo do domu potrebovali, a Alexius im to s prianím šťastného života, bez požadovania peňazí venoval. A tak sa teraz obaja osobne zastavili vziať Patriarchovi hold a aspoň sčasti sa zavďačiť darom v podobe veľkého prúteného koša liečivých rastlín od nevestinej matky-bylinkárky zo severných vrchovín Ríše, aby

v prípade potreby v Alexiových komorách nechýbala materina dúška, trezalka, myši chvost, repík, kostihoj, skorocel, medovka, rumanček alebo šalvia.

Ako ďalšia za Patriarchom prišla žena z prístavnej časti v približne jeho veku, zahalená čiernym rúchom, ktorej po niekoľko rokov pomáhal dostať jej syna, robotníka z prístavu, z ťažkej závislosti na gaudiu a ópiu. Postupným rozumným a citlivým prístupom sa to Patriarchovi počas pravidelných návštev podarilo, chlapec sa podujal prestať užívať zakázané látky, rozkladajúce telo i myseľ, prešiel si peklom dní bez jedla a nočnými morami, aby napokon začal žiť nový, čistý a veselší život. Pôvodne mal matku na návštevu v Arx alba sprievádzať i on. Uplynulú noc však napísal list na rozlúčku, kde sa jej poďakoval za lásku, ktorou ho obdarila – za tú lásku, ktorú on viac nie je schopný precítiť. V jadre listu vysvetlil, že život, nech už teraz akokoľvek čistý, preňho bez lásky a bez emócií, na ktoré bol predtým zvyknutý, nemá zmysel, že je len prázdny, dutým priestorom. Rozhodol sa ísť za *inou Genetrix*,⁶³ čomu jeho vlastná mať neporozumela a čomu sa i Alexius počudoval. O polnoci, za silnej búrky, si reťazou zviazal za chrbtom ruky a vkráčal do rozvlneného mora, ktoré nad ránom vyvrhlo jeho mŕtve spuchnuté telo.

Patriarcha pri matkiných slovách posmutnel, lebo si toho chlapca dobre pamätal, a na okamih ho uchvátili výčitky, že svojím otcovským prístupom a smerovaním k správne mu životu mu nepriamo vnukol myšlienku na samovraždu. Ak je totiž niekto závislý naraz na prežívaní emócií i narkotikách ako jednom celistvom zmysle života, neznamená potom odoprenie jedného alebo druhého risk skoršej či neskoršej deštrukcie seba samého? Alexius veril, že tu niekde sa prejaví mentálna sila abstinujúceho. Ak si človek privykne prežívať všetky svoje pocity pod vplyvom drogy a z rôznych dôvodov sa rozhodne prestať ju užívať, vtedy najťažšiu skúšku predstavuje práve následná absencia citu, lebo zo života sa mu stane nezmyselný kolotoč a boj s prázdnotou začne vyžadovať dennodenné úsilie. Toto Patriarcha dobre vedel, pretože s obeťami všetkých druhov závislostí mal bohaté skúsenosti. Smútiacej žene kondoloval, prisľúbil pomoc pri usporiadaní pohrebu a ubezpečil ju,

---

⁶³ za inou Matkou

že keby čokoľvek potrebovala, brána Arx alba je pre ňu vždy otvorená.

Potom prišiel na návštevu niekdajší Alexiov sused, včelár a rezbár, s ktorým sa dennodenne vídal v časoch, keď žil v podnájme u kováča Fabricia. Tento chlapík vlastnil – podobne ako Patriarcha – sad jabloní, i keď oveľa menších rozmerov. Zamladi zvykol z úrody sladkých plodov destilovať pálenku a s veľkou chuťou ju pri každej príležitosti konzumoval. Roky plynuli, pravidelnosť pitia narastala a bolo len otázkou času, kedy alkohol dostane včelára do ťažkostí. Stratil preto zamestnanie, rodine spôsobil finančné problémy a stal sa z neho frustrovaný, životom a liehom spútaný tridsiatnik. Alexius i jemu podal pomocnú ruku: prisľúbil, že ho zbaví dlhov a zabezpečí mu prácu v Officine fraxiney, kde budú jeho rezbárske skúsenosti vítané, avšak pod jednou podmienkou: už nikdy viac sa nesmie dotknúť alkoholu. Včelár pristal. Jednak to sám chcel, jednak to chcela jeho rodina a jednak videl vzor v Alexiovi, o ktorom bolo známe, že hoci vlastní pálenicu, nepije. Od tých čias z vďaky vozieval takmer celú svoju úrodu jabĺk do komôr Bielej gildy. I tentoraz to bolo tak. Zdržal sa len krátko, aby Patriarchovi venoval veľký krčah medzi z vlastného včelína, za čo sa mu on srdečne poďakoval; po predošlej neveselej návšteve mu optimizmom nabitý rezbár zdvihol náladu.

Ďalej zavítal na návštevu majster sklár, ktorého dielňa bola pre Officinu fraxineu výlučným dodávateľom sklenených tabúľ pri zákazkách na výrobu okien. I on nabehol s veselým duchom. Od začiatku leta úspešne vybavil desiatky výhodných objednávok a podarilo sa mu ušetriť peniaze, ktoré nemá kam investovať. Vložiť zlato do banky by podľa jeho slov znamenalo živiť darmožráčov a robiť z bohatých ešte bohatších. Namiesto toho sa rozhodol venovať šesťdesiatštyri zlatých svojmu priateľovi Alexiovi, ktorý peniaze použije na pomoc blížnym, o ktorého správnosti cieľov nikdy nepochyboval, na ktorého sa určite bude môcť obrátiť, keď bude mať problémy, a ktorého Biela gilda je v konečnom dôsledku najlepšou bankou Ríše. Patriarcha ostal jeho gestom milo prekvapený a ubezpečil ho, že Varius v mene Alis aquilae čo najskôr vystaví zmluvu o pôžičke, aby bol sklár právne krytý. Ten však o žiadnej zmluve nechcel ani počuť a ešte raz zdôraznil, že je to dar, ktorým sa aspoň čiastočne snaží vyjadriť svoju lojalitu dobrému Patriarchovi.

Alexius sa teda poďakoval a ubezpečil ho, že nech by sa v budúcnosti dostal do akýchkoľvek problémov, vždy nájde v Arx alba útočisko.

A napokon ako posledný hosť prišiel do Patriarchovho domu údenár Egnatius, brat Flavia, majiteľa reštaurácie Gemma vespertina. Ešte predtým – tak ako pri každom svojom príchode – pristavil pred kuchyňou vozík, na ktorom zákazníkom bežne doručoval svoje výrobky, a gazdinám vyložil na stôl dlhé voňavé pláty slaniny a údeného mäsa, pikantné klobásy, tvrdé syry, ba i exotické ryby. Alexia osobne ponúkol údenou sviečkovitou a prezradil mu tajomstvo dokonalej chuti: mäso len osoliť, ale nijako inak nedochucovať, údiť pomaly a dlho studeným dymom z tvrdého čerešňového dreva, posypaného sušenými borievkami. Bol už čas večere, a tak sa Patriarcha chutnej delikatese vcelku potešil. Spýtal sa údenára, ako sa mu za toľké zásoby kvalitných výrobkov môže odvdáčiť. Majster spomenul, že jeho udiareň je opotrebovaná, že na mnohých miestach vznikli špáry, ktorými uniká dym, vzniká nežiadúci ťah vzduchu, podporujúci horenie, a tak musí neustále kontrolovať pahrebu, aby sa mäso nepripeklo. Rád by udiareň zbúral a trochu rozšíril, tak poprosil Alexia o rezivo; nepotrebuje vraj dub ani žiadne iné kvalitné drevo, stačia mu hrčavé dosky z jedle, nevhodné na výrobu nábytku; sám by si ich vraj opracoval a prispôbil potrebám svojho podnikania.

Alexius odmietol. Za množstvá pokrmov, ktorými počas dlhých mesiacov tešil členov Bielej gildy, by bolo zopár dosiek úbohous odplatou, priam urážkou. Poradil Egnatiovi, aby si doma ešte raz premyslel, ako má nová udiareň vyzeráť, a aby sa nabudúce zastavil s jej presnými rozmermi. Alexius na základe nich sám vyberie vhodný materiál a príde údenárovi pomôcť s výstavbou; manuálna práca mu vraj už dlho chýba a taktiež dlho nenavštívil rodinu svojho priateľa. Takto vraj môže spojiť príjemné s užitočným. Majster sa Patriarchovmu nápadu veľmi potešil, radostne mu stisol pravicu a ubezpečil ho, že doma sa budú na jeho príchod všetci tešiť.

Bolo po návštevách. Alexius si unavene vydýchol; cítil sa psychicky vyčerpaný. Vzal krčah medu, bylinky i mäso a v lejaku prebehol zo svojho domu do jedálne, kde členovia gildy večerali. Slúžky, ktoré dojedli, sa presunuli na opačný koniec dlhého stola, kde nad veľkým vandlíkom čistili a strúhali jablká do pálenice. Jedno

z dievčat sa chystalo otvoriť fľašu mladého vína, nech im pri ňom monotónna práca ubieha veselšie. Alexius ho však zadržal, vzal mu fľašu z rúk, odišiel do komory a vrátil sa so starým archívnym červeným vínom, ktoré mal odložené pre vzácne návštevy. Keď udiveným slúžkam sám fľašu otvoril, poznamenal, že ich má rád, že si váži ich vernú pomoc gilde a že i ony si aspoň z času na čas zaslúžia onakvejšie pitie. Vzal si do vreciek niekoľko jabĺk, nalial do pohára studenú kávu, čo stála na stole od rána, a naraz ho vypil. Agatha ho pokarhala, že nevečeral, za čo jej dal bozk na líce a sľúbil, že ráno sa naje. Potom si od svietnika pripálil cigaru, Variovi oznámil, že sa za ním po raňajkách zastaví, a netypicky umoreným krokom sa pobral do svojho obydli.

Do vyhasínajúceho kozuba hodil trochu suchej kôry, zopár posekaných konárov a dve bukové polená. Potom sa usadil v kresle a aspoň na štvrťhodinu sa snažil na nič nemyslieť, no neúspešne; hlavu mu totiž zamestnávala zajtrajšia schôdzka s kráľom a do toho mu vstupovala podobizeň nebohého chlapca, kráčajúceho za *inou Genetrix* v ústrety rozbúrenému moru. Na okamih ho premkli výčitky svedomia, no vzápätí sa v duchu napomenul, že – napriek úsiliu činiť tak – jednoducho nie je v jeho silách niesť na pleciah bremeno starostí celej Ríše. Zamyslene sa zahryzol do jablka a popri sledovaní plameňa kozuba si vychutnával jeho teplo, čo mu pripomenulo časy jeho mladosti v Hornej Penurii, keď sa v horách v tuhých mrazoch neraz klepal od zimy.

Vtom jeho myšlienky prerušilo klopanie na dvere. Ohlásil sa strážca a oznámil, že pri bráne Arx alba naňho čaká voľajaké dievča, dožadujúce sa návštevy. Bolo už osem hodín, a tak sa Alexius začudoval, kto len môže prísť neohlásene takto neskoro večer. Naveľa trochu nechotne súhlasil, nech stráže hosťa vpustia.

O krátku chvíľu sa opäť ozvalo klopanie. V momente, keď Alexius otvoril dvere, neďaleko v lese Querceta udrel hlasitý hrom a jasný blesk ožiaril okolie tak, že vytepal do Patriarchových očí čiernu siluetu postavy, ktorá mu potom nadosmrti ostala v pamäti. Keď do nitky premoknutá osoba pristúpila pod prístrešok, Alexius v nej spoznal červenovlasú čašníčku z Gemmy vespertiny, ku ktorej deň vzad napriek absencii konverzácie pocítil blízkosť.

Patriarcha dievčinu prekvapeným posunkom pozval ďalej, zavrel dvere a chvíľu sa na seba ostali mlčky pozerat'. Čašníčka z očí

hostiteľa správne vyrozumela otázku, čo ju k nemu privádza, a istým hlasom, sprevádzaným tým najúprimnejším pohľadom, aký kedy Alexius zrel, mu taktiež dala i najkrajšiu odpoveď, akú kedy na podobnú otázku dostal: „*Offero tibi amicitiam meam.*“⁶⁴

Alexius sa ani nepokúšal zakryť údiv. Nielenže to boli vôbec prvé slová, ktoré od tejto mladej ženy počul tvárou v tvár, a jej netypicky hlboký, altistkám vlastný hlas mu zaimponoval, ale zároveň ho oslovila vetou, ktorá pred širokou verejnosťou preslávila práve jeho, keď pomocou nej rozširoval svoj okruh priateľov. Mierne rozopäl ruky, čo bežne robieval na znak spokojnosti s uzavretou dohodou; tentoraz však malo toto gesto aj iný podtext. Dievčina k nemu pristúpila, tuho ho objala a vrúcne, no pritom cudne pobozkala na pery. Alexius cítil, že jej tvár, paže i chrbát sú od chladného dažďa úplne vyziabnuté a chvela sa ako osika vo vetre. Vyzval ju teda, aby sa zahriala pri kozube.

„Nechcem vás v neskorú večernú hodinu zdržiavať,“ povedala zdráhavo, „akiste máte iné povi...“

„...ty ma nikdy nebudeš zdržiavať,“ rázne jej Alexius skočil do reči a sám sa podivil istote, s akou tieto slová vyriekol. „Čo ti to napadlo, ísť do takéhoto nečasu bez plášťa? Vyzleč si šaty, prinesiem ti niečo na zahriatie. Potom sa porozprávame.“

Súhlasila. Alexius odišiel do kuchyne, kde v džbáne sparil čierny čaj, ochutil ho medom a citrónom, z komory vzal hrudu údeného syra a s fľašou jablkovice sa pobral do domu. Dievča si medzitým stihlo všetko svoje oblečenie zavesiť na šnúru pri kozube, zaodelo sa do Alexiovho župana a skrútilo do kľbka na kraji veľkého gauča.

Keď Patriarcha vstúpil do miestnosti, na okamih sa zháčil. Všimol si totiž na čajovom stolíku položený veľký kožený mešec s prinajmenej dvoma stovkami zlatých mincí. Avšak prv, ako položil akúkoľvek otázku, chcel pri dievčine navodiť neformálnu atmosféru; položil teda pred ňu všetko, čo doniesol z kuchyne, so slovami, aby sa cítila ako doma. Zatiaľ čo začal krájať syr, čašníčka rozochvenými rukami otvorila fľašu, naliala si plný hrnček pálenky a na dúšok ho vypila. Potom si naliala znova, ale už len polovicu šálky, doplnila ju čajom, s úľavou si položila hlavu na operadlo gauča a vystrela nohy.

---

⁶⁴ Ponúkam ti svoje priateľstvo.

Keď to Alexius videl, pochopil, že dôvodom jej triašky nebol dážď, a prišlo mu jej ľúto. Jemný, no pritom silný destilát pila ako čistú vodu, bez náznaku odporu, čo svedčilo o naozaj silnom fyzickom návyku, a Alexius si ju nechtiac predstavil s reťazami na rukách vstupujúcu do mora; rýchlo sa však z náhodnej a nepeknej vidiny otriasol. Povedal si, že tento problém odloží dočasne bokom a nechá situáciu plynúť, lebo z akéhosi dôvodu sa pri dievčine chcel postaviť do roly rovesníka, a nie tútora. Prikryl ju vlnenou prikrývkou a prisadol si k nej. Ona si mimovoľne vyložila bosé nohy na jeho stehná; keď sa dotkol jej chodidiel a zistil, aké sú studené, začal jej ich masírovať, aby do nich preniesol aspoň časť tepla svojich dlaní.

„Chutí ti?“ spýtal sa Patriarcha, poukázuc na fľašu. „Je z vlnajšej úrody, slnko vtedy plodom prialo.“

„Sladkosť plodov vášho sadu prekoná málokteré iné ovocie,“ odvetilo dievča a Alexius nevedel, či hovorí o skutočných jablkách, alegoricky o Bielej gilde, o ňom samotnom alebo ešte o čomsi ďalšom. „Ďakujem, že ste neodmietli moju ponuku priateľstva.“

Alexius sa nemohol nepousmiať, keď dievča použilo ním tak často opakované slovné spojenie. „*Ex amicitia pax*,“ odvetil. „Moje meno poznáš. Pre mňa je však to tvoje stále neznáme.“

„Volám sa Stella.“

„Hviezda. Pekné meno. Vznešené.“

„Meno. Len holé meno.“

„Veľmi populárne meno. Za posledné tri roky ho veľa mladých matiek dalo svojim dcérkam.“

„Žeby absencia fantázie? Alebo potreba kráčať s davom?“

„Skôr príľnutie k vzoru. Meno Stella nosí jediný Campio Regni ženského pohlavia a pre societu to veľa znamená.“

„Nie, Patriarcha,“ namietla čašníčka. „Znamenalo by, keby tento Campio Regni potiahol svoj tím k víťazstvu a siahol na Tropaeum imperiale.“

„Tá cieľavedomá dievčina spravila počas jednej sezóny pre ľudí albi i pre spoločnosť viac ako iní hráči za desaťročie. Pozdvihla mladých ľudí k viere v úspech skrze rozvíjanie talentu a tvrdú prácu. To je podstatnejšie ako vyhrať Tropaeum imperiale. Pred troma rokmi som sa s ňou chcel osobne stretnúť, ale po tom nešťastnom júnovom finále akoby sa pod ňou bola zem prepadla. Ona bola skutočným Campio Regni.“

Vtom sa Alexius spamätal. Sotva sa zoznámil s novým priateľom, a baví sa tu o komsí ďalšom. Ospravedlnil sa vyziabnutej servírke; tá si z toho nič nerobila. Posadila sa, napila čaju a obrátila naopak, položiaca si tak hlavu na Patriarchovo stehno.

„Ja som ju poznala,“ povedala zasnene a vryla sa mu pohľadom do očí. „Neviem, čo sa s ňou stalo. Mám pocit, že ešte žije, alebo možno už len prežíva. No nech už je jej minulosť akokoľvek rozmanitá a budúcnosť nejasná, som presvedčená, že sa teší prítomnosti, lebo jej osud dožičil stretnutie s človekom, ktorého meno symbolizuje najcennejšiu entitu na svete.“

Patriarchovi sa rozjasnilo a v údive sa na chvíľu odmlčal. Ako je len možné, že ju nespoznal? Pravdaže je to ona, Tigris orientis; to tie krátke červené vlasy ho zmýlili. S citom ju pohladil po jemnom líci, načo mu ona oboma rukami chytila pevnú dlaň, zatvorila oči a priložila si ju k hrudi.

„Čo znamenajú tie peniaze?“ začal Patriarcha z iného konca.

„Priniesla som späť vaše sprepitné,“ odvetila Stella, „a spolu s ním i svoje úspory. Nepotrebujem peniaze, nechcem ich ani vidieť. Vy s nimi naložite lepšie. Sú iní ľudia, čo ich potrebujú.“

„K tým iným ľuďom sa peniaze dostanú, o nich si nemusíš robiť starosti. Si mladé dievča, život máš pred sebou, peniaze potrebuješ. Uschovám ich pre teba. Ako dlho už pracuješ v Gemme vespertine? Je na teba Flavius dobrý?“

„Flavius je najlepší šéf, akého si viem predstaviť. Zamestnal ma v lete. Nielenže mám v Gemme vespertine jedlo a nocľah zadarmo, ale dostávam i drobné prémie za jej stráženie pred zlodejmi. Hostia sú na úrovni, zhovorčiví a milí, stáli zákazníci ma majú radi. Flavius mi praje šťastie, a tak mi takmer vždy na sobotu večer vybaví voľno, aby som sa mohla zabaviť s rovesníkmi v Rose lubens a našla si chlapca. Flavius je fajn. Milý chlapík, skôr kamarát ako vedúci. Všetci sú milí. Celý svet je na mňa milý. Taký milý, až mi je z toho zle.“

Stella sa posadila a do poloprázdného hrnčeka si frustrovaným pohybom opäť doliala pálenku. Alexius si z náprsného vrecka vytiahol cigaru a pripálil sviečkou od olejovej lampy na čajovom stolíku. Ponúkol aj dievča, ktoré si dvakrát potiaholo; ani nie tak pre chuť tabaku, ako pre pocit, že cigary sa dotkli Alexiove pery.

Patriarcha položil Stelle ruku na plece a spýtal sa: „Povieš mi, čo ťa trápi? Čo ťa naozaj trápi?“

Tigris orientis váhala, akoby kumulovala myšlienky a vybrala z nich vhodné vety. Vzala pohár, vstala a podišla bližšie ku kozubu. Alexius, zozadu sledujúc siluetu jej vytrénovanej postavy, si všimol, že pod jeho tenkou róbou nemá ďalší odev. Bol to mimoriadne dráždivý pohľad; snažil sa preto rozpamätať, či ho vôbec niekedy v minulosti niektorá zo žien priťahovala tak ako táto veteránka ľudí albi. Patriarcha bol však človekom morálne disciplinovaným, veľmi dobre ovládajúcim živočíšne pudy, a tak v situácii, kde by sa väčšina iných mužov priam ponúkajúcu sa dievčinu pokúšala zviať, on hľadel ďalej za horizont sebauspokojenia, do jej mysle a rozpoloženia citov, pretože city sú dôležitejšie ako erotika akejkoľvek úrovne a podoby.

„Potrebovala som sa s vami rozprávať,“ povedala Stella, hľadiac do pokojného plameňa. „Ja viem, prečo bola včera v Gemme vespertine uzavretá spoločnosť. Viem, o čom ste rokovali s hlavami konkurenčných gíld. Vedela som to hneď, ako som počas nosenia jedál pochytila dve-tri kľúčové slová. Viem, akou úlohou vás animae umbrosae poverili a viem, čo chcete dosiahnuť na rokovaní s kráľom. Ste patriarchom s reputáciou dobrého človeka, takže sa u kráľa pokúsíte legalizáciu ľudí rubei sabotovať, pretože by to mohlo ohroziť existenciu mladých, chudobných, opustených, nešťastných, krehkých a nevyrovnaných ľudí.“

Alexia ohúrila Stellin dôvtip. O tomto pláne nik okrem neho a Varia nevedel, takže i keby v Gemme vespertine bola počúvala za dverami salónika, takáto informácia sa k nej dostať nemohla. Nedal však najavo žiadne emócie, neprikývol ani nenamietal. Šlo o mimoriadne dôverné fakty, ktorých rozoberanie s osobou mimo gildy by bolo netaktické. Veď čo ak má Stella pletky s niektorým z konkurenčných patriarchov, ktorý sa snaží odhaliť ďalšie kroky Bielej gildy? Alebo čo ak v utajení pracuje pre vigiles?

Dievčina však čoskoro pretrhla rúško potenciálnej nedôvery. Obrátila k Patriarchovi tvár a poznamenala: „Napadlo mi, že by vám pri dialógu s kráľom a zvažovaní budúcich plánov mohli pomôcť priame svedectvo osoby, čo na vlastné oči uvidela peklo.“

„Ty... ty si niekedy bola v javisku ľudí rubei?“ spýtal sa Alexius so záujmom.

Stella sa napila tuhého čaju a odvetila: „Nie v javisku, drahý Patriarcha. Ja som bojovala v aréne.“

Patriarcha Valerius čelil pri organizácii ľudí rubei dvom náročným úlohám. Prvou bolo nájsť priestory aspoň vzdialene pripomínajúce arénu, s primerane pohodlným hľadiskom pre divákov a v rozumnej dostupnosti od najbližšieho dopravného uzla. Druhou, zložitejšou, bolo zabrániť neplatiacim alebo inak neželaným hosťom dostať sa do blízkosti zápasiska, a predovšetkým zabezpečiť ho pred raziou vigiles. Palaestra z tohto pohľadu predstavovala ideálnu lokalitu, ktorú Valerius horlivo využíval. I keď sa totiž ukrývala hlboko v južných horách *Silvae canae*, dalo sa k nej pomerne ľahko dostať neutržiavanou slepou odbočkou z Južnej magistrály. Červená gilda mala dlhodobé nezákonné kontrakty s vigiles, ktorí sa starali o to, aby sa k ich voľakedajšej bašte v stanovenom čase nedostal nik nepovolaný. Gilda okrem toho na strategických postoch v lese rozmiestňovala vlastných ľudí, pripravených v prípade razie vopred dohodnutými signálmi varovať organizátora, aby včas hry prerušil a dostal sa mimo akéhokoľvek obvinenia. Vigiles tak boli len málokedy schopní úspešne prichytiť páchatelov pri číne, čo Valerius dobre vedel a zneužíval vo svoj prospech a potešenie.

V septembri, pár dní po Stellinej schôdzke so svojim bratom v Rose lubens, sa táto nebojácna dievčina rozhodla, že dá na jeho nepriamu výzvu a pokúsi sa opäť raz dokázať svetu, pre čo bola zrodená. Vyhládala Aeliom spomenutú kontaktnú osobu, ktorá ju tajne eskortovala do srdca Červenej gildy, a zoznámila sa s jej patriarchom. Keď sa Valerius dozvedel, s kým má tú česť, mimoriadne sa potešil, lebo bývalá hviezda populárneho športu stelesňovala perfektnú voľbu pre jedno z jeho hrozivých predstavení s názvom *Thronus igneus*,⁶⁶ v ktorom sa všetky ostatné ženy báli účinkovať. Stella sa však nebála; alebo možno vrozený vnútorný

---

⁶⁵ Palaestra, stredne veľká tvrdza, situovaná uprostred hlbokých lesov *Querceta*, bývala pred stáročiami tréningovým centrom vigiles. Neskôr, keď narástla popularita ľudí *albi*, jej funkciu nahradilo novovybudované *Stadium stellarum*, a tak z niekdajšej monumentálnej stavby, pamätajúcej si zrod mnohých poctivých *cucullae atrae*, ostali dnes už len zrúcaniny.

⁶⁶ Ohnivý trón

plameň v nej potláčal akýkoľvek náznak strachu. Valerius jej vysvetlil všetky pravidlá neférového duelu, kde mala ťahať za kratší koniec a kde vyvstával predpoklad, že všetky stávky hostí budú uzavreté proti nej. Jej úspech by tak pre Červenú gildu znamenal obrovský zisk, o ktorý by sa s ňou v prijateľnom pomere podelil. Tigris orientis súhlasila. Nasledujúce dni až do začiatku predstavenia tak strávila v sídle Červenej gildy pod dozorom jej pedites, aby si náhodou svoju dohodu s Valeriom nerozmyslela. Podsvetím sa rýchlo rozšírila správa o usporiadaní strašnej inscenácie, vyvolajúc enormný záujem stálych zákazníkov, a tak v onen septembrový večer bolo nevelké hľadisko v Palaestre beznádejne vypredané.

Blížila sa deviata hodina večer. V asi dvestočlennom dave divákov, usadenom na starobylých žulových sedadlách, rozmiestnených okolo pieskovej arény polkruhovitého tvaru, to vrelo netrpezlivosťou. Valeriov personál obchádzal jednotlivé rady, nalieval hostom luxusné destiláty, raritné a ročníkové vína, zo strieborných podnosov ich ponúkal vyberaným gaudiom a halucinogénnymi bylinami, vyvolávajúcimi agresiu a krvilačnosť; diváci si ich podľa chuti buď sypali do čiaš s vínom, alebo pchali do fajok.

Vrava pomaly utíchla, lebo k pódiu, vyvýšenom pred divákmi pri aréne, sa už nemotorne trmácal drobný a nezvykle tučný uvádzač Paulus, známa postavička divadiel Regie, ktorú napriek smiešnemu vzhľadu pre jej dokonalo zvonivý hlas verejnosť hlboko rešpektovala.

„Hra prvá – Thronus igneus,“ zahučal, rozvinul pergamen s archaickým textom a v Palaestre zavládlo ticho.

*Pred miliónom rokov, svet keď známy
nám útlou myšlienkou bol, panoval
vesmíru Slniečného z trónu mocný,
neohrozený Kráľ večnosti. Rukou
vládol pevnou, hviezdy i súhvezdia
nesčíselné jeho sa pramúdrosti
klaňali. Noci jednej vytiahol
Kráľ oblohou havraňou na pochôdzku
a zalomcovala vášnivosť ním
pri Luny vábení, zrodila ktorá
o deväť storočí potomkov dvoch,*

*Princa priestoru a Princeznú času.
Deti keď vyrástli, pre padajúcich
roztržku hviezd povstanie vypuklo
súhvezdí a Kráľ večnosti so synom
vytiahli na paripách nesmrteľných
do boja, tvrdo by ho potlačili
a bôľne. Tu však z hviezd jedna do oka
Kráľovi padla, i zhynul na poli
bojovom. Princ priestoru domov sadnúť
po otcovi na Slniečny trón slávy
navrátil sa, no podlo Princezná
času ho medzitým si prisvojila.
Princ v hneve prenáramnom všetky spútal
hviezdy zbité a zhasínajúce,
by z mŕtvych ich tiel sestre pripravil
trón zradnej, aký zaslúži si povždy,
a času za kvílenia ju naň razom
kruto, nemilosrdne posadil.*

Keď Paulus dočítal text, začali sa dvíhať mreže prostredného z troch koridorov, ktorým sa vchádzalo do arény, a dnu sa vteperili ôsmi poskokovia, tísnucci veľkú, dočervena rozpalenú železnú kaďu, plnú žeravého uhlia. „Ajhľa!“ zvolal uvádzač. „Trón z padnutých hviezd pre Princeznú času. Keď chcela pyšne sedieť na Slniečnom tróne, nech usadne v potupných mukách na trón z plameňa!“

Poniektorých divákov pri týchto slovách premkla hrôza, o to viac sa však tešili na predstavenie, ktoré malo nasledovať. Zdvihla sa brána pravého koridoru a dnu vstúpil bojovník v drôtenom brnení, vyzbrojený krátkym mečom s dreveným štítom a s tenkým lanom prehodeným cez plece. Uklonil sa davu a uvádzač ho predstavil ako Princa priestoru. Prítomných však nevelmi zaujímal, všetci boli zvedaví na Princeznú času, lebo nedokázali pochopiť, ktorá žena by si takúto rolu trúfla zahrať.

Stella celú túto pompéznú predohru sledovala spoza mreží ľavého koridoru a zmocnil sa jej neopísateľný strach; nebyť fľašky silného liehu, ktorú v priebehu štvrťhodiny vyprázdnila, asi by sa bola od zúfalstva pomiatla. Princezná času mala totiž podľa Valeriovho zvráteného predstavenia vstúpiť do arény úplne nahá, bez akejkoľvek

výzbroje, aby sa ako krotký baránok po márnej snahe uniknúť z bratových pomstychtivých pazúrov nechala spútať a usadiť na žeravé uhlie a aby jej bolestivé výkriky varovali ostatné hviezdy pred zradou. Toto neboli žiadne ludi albi, kde nejestvuje zákernosť; tu sa na zákernosti a nečistom boji staval úspech. Neboli tu žiadni rozhodcovia ani nik iný, kto by jej pomohol, len krvilačný dav, túžiaci ukájať sa na jej bolesti a maskujúci svoje zvrátené chůtky za nepodarenú divadelnú hru.

Tu si sklúčená Stella v nepochybné najťažšej chvíli života náhodou vybavila v pamäti refrén piesne svojho mladšieho brata, ktorou ju potešil v deň jej narodenín, a jej obavy akoby poľavili; zrazu sa chcela vcítiť do textu piesne a ako tiger v tichých hmlách skrze hrôzostrašný bes opäť rozviazať almanach výhier, vymotať sa z tmy v inotaj slávy, do sfér večnej odvahy, kde jej nahý zjav nenechá zrieť len jej pradávny tieň. Rozpamätala sa na svoje hviezdne začiatky v arénach ludi albi, keď jej nik neveril, a napokon všetkým ukázala, aké veľké jej bojovné srdce v skutočnosti je. Ani tu, v aréne smrti, zaiste nik nestaví v jej prospech, a to jej odrazu dodalo neskutočnú silu a odhodlanie dokázať neprajníkom, ako veľmi sa mylili, keď podcenili Tigris orientis.

Mreže ľavého koridoru sa zdvihli, uvádzač ohlásil Princeznú času a Stella vošla do arény, načo sa medzi divákmi zdvihla vlna obdivného povzdychu, nasledovaná užasnutým tichom. Čakali niekoho úplne iného, škaredú alebo pomätenú ženu, hrbatú bosorku, doslova súcú do pece; pred nimi sa však zjavilo dievča prekrásne ako skutočná princezná, s majestátnym telom udatnej valkýry, starostlivo zbaveným chlpkov a natretým čiernym olejom. Hrdo ako generál noci, bez najmenšieho úklonu predstúpila pred divákov a nejednému z nich prebehlo myslou, že je škoda tolkej krásy, že možno by ju chcel mať len pre seba a svoje potešenie, no napokon zvíťazila jeho zvrátenejšia polovica s tichým, škodoradostným konštatovaním, že jej momentálna pýcha len predchádza strašný pád a neochvejný výraz tváre sa čoskoro zmení v bolestivú grimasu. Lebo keď jej vnady nemajú poslužiť ukojeniu *jeho* žiadostivosti, nech trpí, nech trpí dlho a pomaly, kým jej krása úplne nezvädne, jej mäso sa nepremení v dym a jej kosti nesplynú so žeravým uhlím.

Publikum si prezrelo aktérov predstavenia a nastal čas uzatvárania stávk na priebeh duelu. Uvádzač podľa poradia

výherného kurzu predstrel niekoľko variantov výsledku, a keď niekto z obecnstva zdvihol ruku na znak ochoty staviť peniaze, sluhovia gildy k nemu podišli a zamenili zlato za drobné falzifikáty drahokamov, ktoré plnili funkciu herných žetónov a po predstavení sa zamieňali za reálne peniaze. Ametyst s najnižším kurzom reprezentoval možnosť, že Princ sestru zabije mečom. Podľa zafiru ju mal len zraniť, spútať a posadiť na žeravý trón. Smaragd znamenal, že pri boji sa nepreleje žiadna krv. Rubín zasa, že Princeznú jej brat posadí na trón bez nutnosti zviazania. A napokon podľa diamantu sa malo Princeznej času podariť napriek zjavnej nevýhode holými rukami zabiť Princa priestoru. Tieto predpokladané výsledky bolo navyše možné znásobiť stávkou, či konkrétna možnosť stihne nastať v časovom horizonte štyroch minút, na ktorého odmeranie mali poslúžiť veľké presýpacie hodiny, umiestnené na mramorovom pilieri vedľa pódia v prednej časti hľadiska.

Diváci, výdatne povzbudení omamným vínom, kalkulovali možnosti, nenásytne stávkovali, poškuľovali z Princeznej na Princa a nervózne v dlaniach prevracali fialové, modré, červené a zelené falošné gemy. Len jedna jediná osoba v celom publiku si zakúpila diamanty, reprezentujúce víťazstvo Princeznej času, vzbudiac tak prekvapenie divákov i samotnej Stelly, ktorú – okrem toho, že jej vyjadrila dôveru – obdarila významným pohľadom. Bola to žena sediaci po boku Valeria v prednej časti, určenej váženým hosťom; Stella sa nazdávala, že je to jeho žena alebo družka, ale ako o niekoľko týždňov neskôr v prostredí Gemmy vespertiny pochopila, nebol to nik iný ako Patricia, matriarcha Modrej gildy.

A potom už nastal moment, na ktorý sa krvižízniví Valerioví klienti prenáramne tešili. Každý z aktérov sa postavil na opačný koniec arény a zdvihnutím pravice potvrdil pripravenosť na duel. Paulus odrátal posledných osem sekúnd do začiatku hry, z útrov stredného koridoru zaznel hlboký gong a obrátili sa presýpacie hodiny.

Princ priestoru sa okamžite vyrútil proti sokyni, pretože sa ju, pochopiteľne, snažil vo svoj vlastný prospech v podobe tučnej odmeny po zápase čo najrýchlejšie – a podľa možnosti bez použitia meča – zvaliť na zem a spútať; potom by ju už poľahky pritiahol k hrôzostrašnému trónu a posadil naň. Stella si to dobre uvedomovala, v zlomku sekundy zužitkovala svoje bohaté skúsenosti

z bielych arén a pripravila si stratégiu. Prikrčila sa, do oboch hrstí nabrala piesok a čakala na prvý protivníkov výpad štítom. V okamihu sa mu vyhla svojím legendárnym bleskurýchlym, silnými stehnami umožneným úskokom do strany. Zblízka ihneď švihla zbrojnošovi do tváre piesok. Čakal to. Avšak len raz; pri druhom hode trafila presne do očí a musel si ich pretrieť, intuitívne pravým ramenom, aby sa ľavým dokázal brániť. Stella striehla len na tento okamih, veľkým tigrím oblúkom skočila na svoju obeť, oboma rukami jej stisla pravé zápästie ako do kováčskych klieští a chcela prinútiť pustiť meč, jediný zdroj jej nebezpečia. Princ sa pokúšal odtisnúť sestru štítom, no nemal potuchy, že Princeznú stvárnjuje najsilnejšia žena Ríše, ktorá sa navyše vplyvom neférovosti duelu a podcenenia publika práve prerodila na Tigris orientis. Pevne držiac protivníka za predlaktie vyskočila a vo vzduchu sa otočila okolo vlastnej osi. Princ bolestivo zvrieskol a pustil zbraň, ktorú mu roztrhané zápästie a zlomená vretenná kosť viac ani držať neumožňovali.

„*Pugna, mi frater! Ego te provoco!*“⁶⁷ zvolala Stella mocne a diváci zhĺkli v úprimnom úžase nad nečakaným zvratom hry. Princ v stonoch zaujal obranné postavenie a čakal, čo jeho sestra spraví. Ale ona nečakala. Vrhla sa na ozbrojenca, oboma rukami uchopila drevený štít, niekoľkými mocnými myknutiami mu ho vytrhla z ľavice a následne ho ním ovalila po hlave takou silou, že sa rozlomil vo dvoje a Princ priestoru padol tvárou do piesku. Stella ho chytila za kapucňu drôtenej košeľe a pritiahla do stredu arény pred žeravý trón. Potom mu kapucňu stiahla, necudne mu obkročmo sadla na šiju a popod hrdlo vopchala pravú nohu tak, že mu zovrela krk medzi svoje lýtko a stehno ako do zveráka. Oboma rukami si chytila pravý členok a pomaly ho k sebe začala priťahovať. Jej vytrénované telo sa naplo ako tetiva ťažkej obojručnej kuše a vzápätí zaznel tupý zvuk praskania krčných stavcov. Stella dľaňami pevne zovrela Princovu sánku, štyrikrát mu otočila hlavu jedným smerom, osemkrát druhým, a napokon ňou z celej sily šklbla, až jej ostala v rukách.

Tak veru. Ostala jej v rukách. Medzi divákmi nastalo hrobové ticho, lebo sa práve stali svedkami prelomového okamihu ľudí rubei. Utrhnúť hlavu protivníkovi, to ešte žiaden ich aktér nikdy nedokázal.

---

⁶⁷ Bojuj, brat môj! Vyzývam ťa!

Už len fascinujúca monumentálnosť takéhoto ozbrojencovho dorazenia nahým, bezbranným dievčaťom vzbudzovala i u najstabilnejšej a najznalejšej časti publika hlboký rešpekt. Stella zdvihla bezduché telo z piesku a posadila ho tam, kde ešte pred pár minútami všetci chceli vidieť ju. Chmatla hlavu za dlhé pačesy, vyskočila s ňou von z arény rovno pred tučného uvádzača, ktorý v evidentnom úľaku cúvol, a zdvihla svoju trofej do výšky, aby si všetci dobre vryli do pamäte jej hrdú podobizeň.

„*Mors tua – vita mea!*“⁶⁸ zvolala vznešeným hlasom a odhodila hlavu pred pódium. Potom sa spontánnou improvizáciou ujala roly rozprávača a vlastnými slovami ukončila príbeh:

*I podujal sa Princ priestoru sestru
hanebne svoju tajne lapiť v spánku,
by mučil ju a umučil, lež zdatná
Princezná času kontinuum vpred
i vzad zrela preobratne a krutosť
nerozumnú skrútila bratovu
proti nemu samému. Veď už len
z pramyšlienky súcna k večnosti Kráľa
čas nezastaviteľný od priestoru
deliteľného bližšie má. Hľa, Princ,
celistvý kedysi, teraz vo dvoje
rozlúpený. Hľa, zhasínajúce
hviezdy plameňmi priestor hltavo
späť na jalovú myšlienku meniac.*

*Ecce Regina temporis, Heres aeternitatis.*⁶⁹

V tej chvíli sa posledné zrnko piesku presýpacích hodín pretiahlo ich úzkym hrdlom. Stella ich pevne uchopila, vytrhla z mramorového podstavca, mohutným oblúkom prehodila ponad arénu a roztrieskali sa o vysoký, machom obrastený zvetraný múr nad prostredným koridorom. Ako tak ostala hrdo stáť chrbtom k publiku, naznačujúc mu tak svoju zdravú drzosť, s rozopätými silnými pažami a hlavou

---

⁶⁸ Tvoja smrť – môj život!

⁶⁹ Hľa, Kráľovná času, dedič Večnosti.

zaklonenou dozadu ako čierna puma, čo práve roztrhala antilopu, ako lesknúca sa ebenová socha zvodných kriviek, stelesňujúca neporaziteľnosť, postriekaná Princovou krvou, veľkolepým hlasom zvolala: „*Acta est fabula, plaudite!*“⁷⁰

Publikom zaburácal potlesk. A hoci mnohí návštevníci arény pre neúspešné stávky práve prišli o značný obnos zlata, namiesto namosúrenia uznali nespornú kvalitu predvedenej hry. Koniec koncov, boli to všetko zbohatlíci, majitelia početných obchodov, nájomných domov, veľkých dielní a rozsiahlych reštauračných či hotelových sietí, užívajúci si výdobytky obchodného ducha svojich rodičov a prarodičov. V živote nemuseli pohnúť prstom, lebo ich tvrdo pracujúci zamestnanci a užívatelia ich tovarov i služieb ich nepretržite zahŕňali nemalými finančnými prostriedkami, a tak si mohli dovoliť okoreniť zážitok z ľudí rubei rozhadzovaním zlata v stávkach; veď z roztopaše nevedeli, ako inak s ním naložiť.

Najväčšiu potechu z predstavenia mal však samotný patriarcha Valerius, a to nielen pre nečakaný výsledok, ktorý mu priniesol vysoké zisky, hoci pred začiatkom duelu ostával zahalený rúskom jeho nedôvery. Stella totiž svoju rolu zahrála naozaj bezchybne a predčila všetky jeho očakávania. Keď Valerius pred niekoľkými mesiacmi nasilu napísal úvodný text príhovoru, aby načrtnutím detinského príbehu obhájl násilnosti predstavenia, vôbec nepočítal s takým suverénnym priebehom a majstrovsky zvládnutým záverom. Nebol schopný do ľudí rubei prispieť ničím okrem brutality, a Stella mu otvorila oči, lebo popri skvelom výkone v aréne ukázala pridanú hodnotu v podobe estetická, sebadôvery hrdej bojovníčky a neodškriepiteľného erotického aspektu.

Dalo by sa povedať, že Valerius sa v Palaestre – podobne ako celé publikum – do Stelly zamiloval, a možno práve preto na nej pri vyplácaní odmeny nešetril; namiesto dohodnutých šesťdesiatich štyroch zlatých jej venoval rovných dvestopäťdesiatšesť, lebo vedel, že investícia do tejto dievčiny sa mu opláti. Prizval ju cestovať do mesta vlastným kočiárom. Pred bránami svojho sídla v juhovýchodnej štvrti Regie sa s ňou zdvorilo rozlúčil a zdôraznil, že keď opäť zatúži po ováciách pre červeného šampióna – a nie pre klaunov detinského cirkusu ľudí albi – nech neváha a navštívi ho.

---

⁷⁰ Hra sa skončila, tleskajte!

Hodlá sa vraj spraviť isté opatrenia, smerujúce k rozšíreniu ľudí rubei do všetkých kútov Ríše, a Stella by sa tak mohla stať jeho pravidelným esom. Zároveň mu nedalo nespomenúť, že ho v jeho príbytku kedykoľvek večer môže prekvapiť návštevou a pri pohári červeného vína s ním viesť neviazaný nočný rozhovor, vedúci k obojstrannej spokojnosti. Stella pochopila, čo tým myslel, a neurčito poznamenala, že ho bude kontaktovať.

Okolo jednej hodiny v noci sa otrasená vrátila do Gemmy vespertiny. V komore sa napila z načatej fľaše Lacrimae pratorum, ľahla si na dlážku, rozpažila ruky, rozťahla nohy a neprítomne sa zahľadela do stropu. Ani jeden úder. Žiadna podliatina, modrina ani škrabanec; vari nikdy hladšie nevyhrala. Pritom stačila jediná chybička v koncentrácii a škvarila by sa zaživa. Až teraz, v pokojnom tichu bezpečného a známeho miesta jej začalo dochádzať, do akého strašného víru sa nechala strhnúť.

Alexius počúval Stellin príbeh empaticky, pozorne a s neskrývaným záujmom. Priebežne ju prerušoval a vypytoval sa na všetky podstatné detaily fungovania Červenej gildy, ktoré by mohol využiť vo svoj prospech. Keďže patriarchu Valeria sám nikdy nenavštívil, zaujímali ho jeho aktivity, počet jeho stráží a ich rutina, spôsob, akým zaštituje ľudí rubei, ako upláca vigiles a dopravuje zákazníkov do zakázaných arén. Stellino mimoriadne cenné svedectvo potvrdilo Patriarchov predpoklad, že Valeriovu klientelu reprezentuje takmer výlučne spoločenská smotánka, schopná rozhadzovať peniaze na všetky svetové strany, pretože ich má ako pliev. Toto Alexia ťažilo; dobre totiž vedel, kto skutočne hýbe Ríšou, že to nie je ani Cor Regni, ani vigiles, ani animae umbrosae, ale zbohatlíci, lebo – i keď bežný ľud, naivne veriaci v pekné princípy Somnia, si slepo namýšľa, že to nemôže byť pravda – za peniaze si v konečnom dôsledku človek môže kúpiť úplne všetko: ochranu, zábavu či zločin. A ak by sa Valeriovi podarilo legalizáciou ľudí rubei zališkať sa tejto najvplyvnejšej spoločenskej vrstve, z Červenej gildy by sa veľmi ľahko mohol stať monopol podsvetia krajiny. Všetko nasvedčovalo tomu, že situácia okolo krvavých hier ovplyvní budúcnosť gíld ešte väčšou mierou, ako sa v sobotu na stretnutí štyroch hláv zdalo.

Patriarchu taktiež zaujala účasť Patricie na sledovaní Ohnivého trónu. Matriarcha naňho totiž vždy pôsobila ako žena vysokej noblesy, ktorá nevyhľadáva tento druh násilných radovánok. Možno len potrebovala s Valeriom prediskutovať nejaký obchod a dohodli si stretnutie v Palaestre, možno sa chcela na vlastné oči presvedčiť, aké zverstvá sa dejú v ľudí rubei, možno si potrebovala prezrieť publikum, možno vopred vedela výsledok duelu, hoci ani sám Valerius si ním nebol istý, a chcela zarobiť na výhodnej stávke. A možno prišla len preto, aby videla bojovať Stellu, pretože keď sa jej vraj Princezná času po heroickom víťazstve ako jedinej osobe v aréne uklonila, Patricia jej venovala imperátorsky vznešený pohľad a jej magické svetlobelase oči prezrádzali kutie veľkých plánov, akoby Princeznej chcela zrakom naznačiť, že raz ju chce získať pre seba. Tak to aspoň Stella v tej chvíli cítila. Mohla sa pliesť; Alexius uznal, že

matriarche je takmer nemožné dostať sa do mysle a treba sa pred ňou mať na pozore.

Vtom si ale Patriarcha uvedomil, že zatiaľ čo dievča, ktoré ho večer prišlo poctiť nečakanou, no o to milšou ponukou priateľstva, venovalo mu nemalý finančný obnos a poskytlo cenné informácie zo zákulisia ostro sledovanej organizácie hier, on sám sebecky sklzáva k dolovaniu informácií ako detektív vigiles pri vypočúvaní svedka zločinu. Stella počas rozhovoru od rozrušenia vypila pol fľašky pálenky a Alexius sa jej vlastne ani nečudoval, chápal náročnosť prenesenia sa cez traumy z takéhto ťažkého zážitku. Dievčina sa privinula k Alexiovi a on si nemohol nevšimnúť, že hoci celú svoju príhodu z Palaestry vyrozprávala bez priveľkých emócií, teraz sa jej zaleskli oči a dolu ružovými lícami sa jej zgúľali dve horúce slzy.

„Toto ale nebolo všetko,“ povedala a bezducho sa zahľadela do červenej pahreby krbu sťahy do spomienok na Thronus igneus. „V ten večer nastal jeden moment, čo nedokážem pustiť z hlavy, moment pekelnejší od pekla predom spomenutého. Bolo to dolu v podzemí tých pochmúrnych ruín, v prípravovni, z ktorej ústila chodba do arény. Čakala som tam celú večnosť. Cítila som únavu, točila sa mi hlava, mala som pocit, že spím počas bdenia a bdiem počas nočnej mory, nevedela som, čo je za deň a kde som. A boli tam ďalšie ženy, čo mali bojovať po mne, no žiadna z nich nešla na samovražedný zápas ako ja, dívali sa na mňa ako na prízrak a možno mali rovnaké stavy ako ja. Jednostaj opakovali: ‚Bude krása.‘ a ‚Genetrix si ma vezme do lona.‘ a ‚Vidím zajtrajšie svetlo.‘ a ‚Tam už nebudem sama.‘ a ‚Bude to len chvíľka.‘ a ja som sa tých nezmyslov naozaj bála, nevedela som, čo sa tým ženám dialo, ale vedela som, že to isté sa deje mne. A potom sa odkiaľsi zjavili tie hrozné postavy v kapucniach... Vyzerali, akoby boli povstali z oparu, nevedela som, či sú to muži alebo ženy, ich tváre boli bledé a vyškľabené, akoby to ani neboli skutočné obličaje, ale masky. Vyzliekli ma zo šiat a začali natierať hustým čiernym olejom, mlčky mi hladili a stískali všetky údy tela, akoby mi tú lesklú mazľavú hmotu chceli navždy votrieť do svalov, a ja som cítila, že sa nesmiem brániť, lebo nado mnou visí akási vyššia moc alebo kliatba. A jedna z tých desivých bytostí mi stála za chrbtom a cítila som jej dlane medzi stehnami, postupovala vyššie, až kým do mňa spredu i zozadu nezasunula kostnaté prsty a kým som ja neostala paralyzovaná vzrušením, lebo čím väčší som

sa jej ľakala, tým viac ma jej dráždenie priťahovalo. Ponad plece mi záhrobným dychom plným síry šeptala do ucha strašidelné vety; moje telo vraj patrí Genetrix, že jej ruky sa čoskoro rozžeravia dočervena a až potom pochopím ozajstné vzrušenie, že sa mám tešiť na slastnú agóniu ako najhodnotnejšiu chvíľu pred exitom. A ja som si predstavila, ako nahá sedím na ohnivom tróne, moje telo syčí a do kostí páliaci oheň ma nechce pohltiť, aby som v tej mučivej bolesti zotrvala na večné veky, ako si idem vykričať hrdlo a predo mnou v radoch sedia zvrhlí diváci ako arbitri hodnotiaci aspekt môjho utrpenia. A pri tej predstave som dosiahla dlhotrvajúci vrchol rozkoše, v krčoch som sa chcela temnej osobe vymyknúť, no ona ma nepustila a svojimi rečami akoby vo mne jedným momentom chcela potlačiť všetky pravdy, ktorých som sa kedy v živote pridržala, a obrátiť akúkoľvek logiku bytia; hovorila, že svetlo je nedostatok tmy, radosť absenciou smútku, život len predprípravou na smrť, pôrod kreáciou zániku, jar je začiatok zimy, deň odpadom noci, čas len rozpínaním okamihu, svet ilúziou sna, poriadok deficitom chaosu, láska hriešnym spochybnením nenávisťi a dobro nedostatkom zla. Povedala mi, že *nascentes morimur, finisque ab origine pendet*⁷¹ a že skutočná pravda sa skrýva v Insomniu. Jej šepot bol presvedčivý a istý ako modlitba, jej myšlienky splynuli s mojimi ako padajúci sneh s morom a ja som v ťaživom opojení rozumu rozhodne vyhlásila: „Tak jest.“

Neviem, čo sa dialo potom. Pamätám si už len to, ako som stála za mrežami koridoru pred vstupom do arény. Neviem, čo mi to urobili. Nahováram si, že to bol len zlý sen alebo desivé halucinácie. A pritom viem, že sa to stalo. Zavráťalo sa to do mňa. Vracia sa mi to. A hoci neviem, čo *to* vlastne je, mám pocit, že som v ten večer videla... že som uvidela skutočnú tvár zla.“

Toto rozprávanie v Alexiovi vyvolalo pochopiteľný nepokoj. Na okamih si prial, aby to všetko bolo len dievčininým výmyslom alebo výplodom opitej fantázie, no uveriteľnosť jej slov mu naznačovala opak. V hlave mu vyvstalo viacero otázok, ktorých tichým skúmaním sa pokúsil vymotať z temného labyrintu nejasností. Čo presne sa Stelle udialo? Zažíval Princ priestoru tie isté pocity? Kto je Genetrix?

---

⁷¹ pôrodom umierame, koniec je prívieskom začiatku

Dali aktérom hier vypiť nejaký halucinogénny odvar? Aká presne bola úloha tajomných postáv v maskách? Môže ísť o tajný kult? Prispôsobuje takto Valerius bojovníkov potrebám predstavenia? Alebo majú ľudia rubei iný, komplexnejší základ? A konečne – koho alebo čo reprezentuje Insomnium?

Tu Alexius postrehol, že Stella privrela oči a začala pravidelne dýchať; náročná a ponurá téma rozhovoru ju vyčerpala. Opatrne teda vstal a uložil ju na pohovku, vystrel jej nohy a zahalil ju hrubou vlnenou prikrývkou. Dievča ho v polospánku chytilo za rameno, priložilo si jeho dlaň k teplej tvári a zašepkalo: „Ďakujem, priateľ môj. *Amicitia super omnia.*“

Patriarcha ju pohladil po hladkom líci a potichu odvetil: „*Ex amicitia pax.*“